

Lovforslag nr. L 00

Folketinget 2012-13

Fremsat den 20. marts 2013 af finansministeren (Bjarne Corydan)

Forslag

til

Lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om ansøgninger, anmeldelser, anmodninger, meddelelser og erklæringer til offentlige myndigheder

(Overgang til obligatorisk digital selvbetjening for borgere for så vidt angår ansøgning om økonomisk fripladstilskud, meddelelse om valg af læge, ansøgning om navngivning og navneændring, indgivelse af erklæring om faderskab, anmeldelse af cykeltyveri m.v.)

Økonomi- og Indenrigsministeriet

§ 1

I lov om Det Centrale Personregister, jf. lovbekendtgørelse nr. 5 af 9. januar 2013, foretages følgende ændringer:

1. § 12, stk. 3, 5. pkt. affattes således:

»Kommunalbestyrelsen kan ud over de i 3. pkt. nævnte tilfælde undlade at afvise en anmeldelse, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for kommunen ved at modtage anmeldelsen på anden måde end digitalt, eller hvis det efter sagens karakter er hensigtsmæssigt at modtage anmeldelsen på anden måde end digitalt.«

2. I § 26, stk. 5, ændres »§ 12, stk. 3, 4. pkt., og stk. 4-6« til: »§ 12, stk. 3-7«

3. I § 28 indsættes som stk. 2-4:

»Stk. 2. Anmodning om navne- og adressebeskyttelse skal indgives ved anvendelse af den digitale løsning, som bopælskommunen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Anmodninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af kommunalbestyrelsen, jf. dog 3. og 5. pkt. Hvis kommunalbestyrelsen finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal kommunalbestyrelsen tilbyde, at anmodningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at anmodninger, der kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening, skal være skriftlige og afgives på en særlig blanket. Kommunalbestyrelsen kan helt ekstraordinært ud

over de i 3. pkt. nævnte tilfælde undlade at afvise en anmodning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for kommunen ved at modtage anmodningen på anden måde end digitalt.

Stk. 3. Anmodning om navne- og adressebeskyttelse i tilfælde, hvor der foreligger helt særlige forhold, der berettiger til en beskyttelse for længere tid end ét år, jf. stk. 1, er ikke omfattet af pligten til digital selvbetjening efter stk. 2.

Stk. 4. En digital anmodning om navne- og adressebeskyttelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for kommunalbestyrelsen.«

§ 2

I lov om lån til betaling af ejendomsskat, jf. lovbekendtgørelse nr. 1007 af 26. oktober 2009, som ændret ved lov nr. 1547 af 21. december 2010, foretages følgende ændring:

1. Efter § 1 indsættes:

»§ 1 a. Anmodning om lån til betaling af ejendomsskatter skal indgives til den kommune, hvor ejendommen er beliggende, ved anvendelse af den digitale løsning, som kommunen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Anmodninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af kommunalbestyrelsen, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Hvis kommunalbestyrelsen finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal kommunalbestyrelsen tilbyde, at anmodningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 1. Kommunalbestyrelsen bestemmer, hvordan en anmodning omfattet af 1. pkt.

skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan helt ekstraordinært ud over de i stk. 2 nævnte tilfælde undlade at afvise en anmodning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for kommunen ved at modtage anmodningen på anden måde end digitalt.

Stk. 4. En digital anmodning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for kommunalbestyrelsen.«

Ministeriet for Børn og Undervisning

§ 3

I dagtilbudsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 668 af 17. juni 2011, som ændret ved § 1 i lov nr. 275 af 5. april 2011 og § 2 i lov nr. 558 af 18. juni 2012 og § 1 i lov nr. 1230 af 18. december 2012, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 43 indsættes før overskriften før § 44:

»§ 43 a. Ansøgning om økonomisk fripladstilskud, jf. § 43, stk. 1, nr. 2, skal indgives til kommunalbestyrelsen ved anvendelse af den digitale løsning, som kommunen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Ansøgninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af kommunalbestyrelsen, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Hvis kommunalbestyrelsen finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal kommunalbestyrelsen tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 1. Kommunalbestyrelsen bestemmer, hvordan en ansøgning omfattet af 1. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan helt ekstraordinært ud over de i stk. 2 nævnte tilfælde undlade at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for kommunen ved at modtage ansøgningen på anden måde end digitalt.

Stk. 4. En digital ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for kommunalbestyrelsen.«

2. Efter § 54 indsættes før overskriften før § 55:

»§ 54 a. Ansøgning om optagelse til en plads i fritidshjem efter § 52, stk. 2 og 3, skal indgives til kommunalbestyrelsen ved anvendelse af den digitale løsning, som kommunen stiller til rådighed (digital selvbetjening). I tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen har delegeret optagelseskompetencen til et selvejende eller udliciteret fritidshjem, jf. § 53, stk. 2, kan kommunalbestyrelsen efter aftale med fritidshjemmet beslutte, at ansøgning skal ske digitalt til det enkelte fritidshjem. Ansøgninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af kommunalbestyrelsen, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Hvis kommunalbestyrelsen finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal kommunalbestyrelsen tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 1. Kommunalbestyrelsen bestemmer, hvordan en ansøgning omfattet af 1. pkt.

relsen tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 1. Kommunalbestyrelsen bestemmer, hvordan en ansøgning omfattet af 1. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan helt ekstraordinært ud over de i stk. 2 nævnte tilfælde undlade at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for kommunen ved at modtage ansøgningen på anden måde end digitalt.

Stk. 4. En digital ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for kommunalbestyrelsen.«

3. Efter § 63 indsættes før overskriften før § 64:

»§ 63 a. Ansøgning om økonomisk fripladstilskud, jf. § 63, stk. 1, nr. 2, skal indgives til kommunalbestyrelsen ved anvendelse af den digitale løsning, som kommunen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Ansøgninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af kommunalbestyrelsen, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Hvis kommunalbestyrelsen finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal kommunalbestyrelsen tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 1. Kommunalbestyrelsen bestemmer, hvordan en ansøgning omfattet af 1. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan helt ekstraordinært ud over de i stk. 2 nævnte tilfælde undlade at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for kommunen ved at modtage ansøgningen på anden måde end digitalt.

Stk. 4. En digital ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for kommunalbestyrelsen.«

§ 4

I lov om folkeskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 998 af 16. august 2010, som senest ændret ved § 3 i lov nr. 558 af 18. juni 2012 og § 1 i lov nr. 212 af 4. marts 2013, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 50 indsættes i *kapitel 8*:

»§ 50 a. Ansøgning om helt eller delvist økonomisk fripladstilskud, jf. § 50, stk. 2, skal indgives til kommunalbestyrelsen ved anvendelse af den digitale løsning, som kommunen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Ansøgninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af kommunalbestyrelsen, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Hvis kommunalbestyrelsen finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal kommunalbestyrelsen tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 1. Kommunalbestyrelsen bestemmer, hvordan en ansøgning omfattet af 1. pkt.

skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan helt ekstraordinært ud over de i stk. 2 nævnte tilfælde undlade at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for kommunen ved at modtage ansøgningen på anden måde end digitalt.

Stk. 4. En digital ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for kommunalbestyrelsen.«

2. I § 51, stk. 6, indsættes efter »§ 50, stk. 2,«: »og afgørelser om afvisning af ansøgninger efter § 50 a, stk. 1, 2. pkt.«.

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

§ 5

I sundhedsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 913 af 13. juli 2010, som senest ændret ved lov nr. 62 af 29. januar 2013, foretages følgende ændringer:

1. I § 59 indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»*Stk. 2.* Meddelelse om valg af alment praktiserende læge skal indgives ved anvendelse af den digitale løsning, som bopælskommunen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Meddelelser om valg af alment praktiserende læge, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af kommunalbestyrelsen, jf. dog 3. og 5. pkt. Hvis kommunalbestyrelsen finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal kommunalbestyrelsen tilbyde, at meddelelsen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening. Kommunalbestyrelsen bestemmer, hvordan en meddelelse omfattet af 3. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt. Kommunalbestyrelsen kan helt ekstraordinært ud over de i 3. pkt. nævnte tilfælde undlade at afvise en meddelelse om valg af alment praktiserende læge, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for kommunen ved at modtage meddelelsen på anden måde end digitalt.

Stk. 3. En digital meddelelse om valg af alment praktiserende læge anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for kommunalbestyrelsen.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 4 og 5.

2. I § 160 indsættes som *stk. 2* og *3*:

»*Stk. 2.* Ansøgning om begravelseshjælp skal indgives ved anvendelse af den digitale løsning, som bopælskommunen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Ansøgninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af kommunalbestyrelsen, jf. dog 3. og 5. pkt. Hvis kommunalbestyrelsen finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal kommunalbestyrelsen tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening. Kommunalbestyrelsen bestemmer, hvordan en ansøgning omfattet af 3. pkt. skal indgives, herunder om den skal ind-

gives mundtligt eller skriftligt. Kommunalbestyrelsen kan helt ekstraordinært ud over de i 3. pkt. nævnte tilfælde undlade at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for kommunen ved at modtage ansøgningen på anden måde end digitalt.

Stk. 3. En digital ansøgning om begravelseshjælp anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for kommunalbestyrelsen.«

Miljøministeriet

§ 6

I lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 879 af 26. juni 2010, som ændret bl.a. ved § 6 i lov nr. 553 af 1. juni 2011 og senest ved lov nr. 446 af 23. maj 2012, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 17 indsættes:

»**§ 17 a.** Enhver, der konstaterer forekomst af rotter, skal straks anmelde dette til kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. Anmeldelse af forekomst af rotter skal ske ved anvendelse af den digitale løsning, som kommunen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Anmeldelser, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af kommunalbestyrelsen, jf. dog 3. og 5. pkt. Hvis kommunalbestyrelsen finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal kommunalbestyrelsen tilbyde, at anmeldelsen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter 1. pkt. Kommunalbestyrelsen bestemmer, hvordan en anmeldelse omfattet af 3. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt. Kommunalbestyrelsen kan ud over de i 3. pkt. nævnte tilfælde undlade at afvise en anmeldelse, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for kommunen ved at modtage anmeldelsen på anden måde end digitalt, eller hvis det efter sagens karakter er hensigtsmæssigt at modtage anmeldelsen på anden måde end digitalt.

Stk. 3. En digital anmeldelse af forekomst af rotter anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for kommunalbestyrelsen.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter stk. 2 kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.«

2. I § 110, stk. 1, nr. 1, indsættes efter »§ 15 b, stk. 2,«: »§ 17 a, stk. 1,«.

Ministeriet for Ligestilling og Kirke

§ 7

I lov om begravelse og ligbrænding, jf. lovbekendtgørelse nr. 665 af 16. juni 2010, foretages følgende ændring:

1. Efter § 5 indsættes:

»§ 5 a. Anmodning om foretagelse af begravelse eller ligbrænding skal ske ved anvendelse af den digitale løsning, som Ministeriet for Ligestilling og Kirke stiller til rådighed (digital selvbetjening). Anmodninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af begravelsesmyndigheden, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Hvis begravelsesmyndigheden finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal begravelsesmyndigheden tilbyde, at anmodningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 1. Begravelsesmyndigheden bestemmer, hvordan en anmodning omfattet af 1. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt.

Stk. 3. Begravelsesmyndigheden kan helt ekstraordinært ud over de i stk. 2 nævnte tilfælde undlade at afvise en anmodning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for begravelsesmyndigheden ved at modtage anmodningen på anden måde end digitalt.

Stk. 4. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for begravelsesmyndigheden.«

Social- og Integrationsministeriet

§ 8

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 810 af 19. juli 2012, som ændret ved § 12 i lov nr. 1380 af 23. december 2012 og § 1 i lov nr. 1400 af 23. december 2012, foretages følgende ændring:

1. Efter § 112 indsættes før overskriften før § 113:

»§ 112 a. Ansøgning om støtte til hjælpemidler, jf. § 112, skal indgives til kommunalbestyrelsen ved anvendelse af den digitale løsning, som kommunalbestyrelsen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Ansøgninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af kommunalbestyrelsen, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Hvis der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal kommunalbestyrelsen tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 1. Kommunalbestyrelsen bestemmer, hvordan en ansøgning omfattet af 1. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan helt ekstraordinært ud over de i stk. 2 nævnte tilfælde undlade at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for kommunalbestyrelsen ved at modtage ansøgningen på anden måde end digitalt.

Stk. 4. En digital ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for kommunalbestyrelsen.«

§ 9

I lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1052 af 14. november 2012, foretages følgende ændring:

1. Efter § 58 c indsættes i *kapitel 5 a*:

»§ 58 d. Ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne skal indgives til den myndighed, som efter § 13, stk. 1, skal prøve ægteskabsbetingelserne, ved anvendelse af den digitale løsning, som myndigheden stiller til rådighed (digital selvbetjening). Ansøgninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af myndigheden, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Hvis der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal myndigheden tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 1. Myndigheden bestemmer, hvordan en ansøgning omfattet af 1. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt.

Stk. 3. Myndigheden kan helt ekstraordinært ud over de i stk. 2 nævnte tilfælde undlade at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for myndigheden ved at modtage ansøgningen på anden måde end digitalt.

Stk. 4. En digital ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for myndigheden.«

§ 10

I navneloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 392 af 1. maj 2012, foretages følgende ændring:

1. Efter § 16 indsættes:

»§ 16 a. Ansøgning om navngivning og navneændring, jf. § 16, stk. 1, skal indgives til personregisterføreren ved anvendelse af den digitale løsning, som Ministeriet for Ligestilling og Kirke stiller til rådighed (digital selvbetjening). Ansøgninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af personregisterføreren, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Hvis der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal personregisterføreren tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 1. Personregisterføreren bestemmer, hvordan en ansøgning omfattet af 1. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt.

Stk. 3. Personregisterføreren kan helt ekstraordinært ud over de i stk. 2 nævnte tilfælde undlade at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for personregisterføreren ved at modtage ansøgningen på anden måde end digitalt.

Stk. 4. En digital ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for personregisterføreren.«

§ 11

I børneloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1047 af 8. november 2012, foretages følgende ændring:

1. Efter § 33 indsættes:

»§ 33 a. Erklæring efter § 2, stk. 1, skal indgives til personregisterføreren ved anvendelse af den digitale løsning, som Ministeriet for Ligestilling og Kirke stiller til rådighed (digital selvbetjening). Erklæringer, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af personregisterføreren, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Hvis der foreligger særlige forhold, der gør, at borgerne ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal personregisterføreren tilbyde, at erklæringen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 1. Personregisterføreren bestemmer, hvordan en erklæring omfattet af 1. pkt., skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt.

Stk. 3. Personregisterføreren kan helt ekstraordinært ud over de i stk. 2 nævnte tilfælde undlade at afvise en erklæring, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for personregisterføreren ved at modtage erklæringen på anden måde end digitalt.

Stk. 4. En digital erklæring anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for personregisterføreren.«

Justitsministeriet

§ 12

I retsplejeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1008 af 24. oktober 2012, som ændret ved § 1 i lov nr. 1242 af 18. december 2012 og § 1 i lov nr. 1387 af 23. december 2012, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 742 indsættes:

»§ 742 a. Anmeldelse efter § 742, stk. 1, der alene vedrører tyveri af cykler og brugstyveri af cykler, skal indgives til politiet ved anvendelse af den digitale løsning, som politiet stiller til rådighed (digital selvbetjening).«

2. Efter § 749 indsættes i kapitel 67:

»§ 749 a. Anmeldelse af tyveri af cykler og brugstyveri af cykler, der ikke indgives ved digital selvbetjening som foreskrevet i § 742 a, afvises af politiet, jf. dog stk. 2 og 3. § 749, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Hvis politiet finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal politiet tilbyde, at anmeldelsen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening.

Stk. 3. Politiet kan ud over de i stk. 2 nævnte tilfælde undlade at afvise en anmeldelse, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for politiet ved at modtage anmeldelsen på anden måde end digitalt, eller hvis det efter sagens karakter

er hensigtsmæssigt at modtage anmeldelsen på anden måde end digitalt.«

§ 13

I færdselsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1055 af 9. november 2012, som senest ændret ved lov nr. 1389 af 23. december 2012, foretages følgende ændring:

1. Efter § 56 a indsættes:

»§ 56 b. Justitsministeren kan fastsætte regler om, at ansøgning om kørekort skal indgives ved anvendelse af en digital løsning, som kommunen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Tilsvarende gælder for materiale, der skal vedlægges en ansøgning om kørekort.«

§ 14

I lov om pas til danske statsborgere, jf. lovbekendtgørelse nr. 900 af 8. september 2008, som ændret ved § 1 i lov nr. 613 af 14. juni 2011, foretages følgende ændring:

1. Efter § 1 indsættes:

»§ 1 a. Justitsministeren kan fastsætte regler om, at ansøgning om pas skal indgives ved anvendelse af den digitale løsning, som pasmyndigheden anviser (digital selvbetjening). Tilsvarende gælder for materiale, herunder foto, der skal vedlægges en ansøgning om pas.«

Kulturministeriet

§ 15

I lov om Statens Kunstfond, jf. lovbekendtgørelse nr. 78 af 14. januar 2011, foretages følgende ændring:

1. Efter § 2 indsættes:

»§ 2 a. Ansøgning om tilskud fra Statens Kunstfond skal indgives ved anvendelse af den digitale løsning, som Statens Kunstfond stiller til rådighed (digital selvbetjening). Ansøgninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af Statens Kunstfond, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Hvis Statens Kunstfond finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal Statens Kunstfond tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 1. Statens Kunstfond bestemmer, hvordan en ansøgning omfattet af 1. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt.

Stk. 3. Statens Kunstfond kan helt ekstraordinært ud over de i stk. 2, 1. pkt. nævnte tilfælde undlade at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for Statens Kunstfond ved at modtage ansøgningen på anden måde end digitalt.

Stk. 4. En digital ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for Statens Kunstfond.«

§ 16

I lov om Statens Kunstråd, jf. lovbekendtgørelse nr. 79 af 14. januar 2011, foretages følgende ændring:

1. Efter § 11 indsættes i *kapitel 4*:

»§ 11 a. Ansøgning om tilskud fra Statens Kunstråd skal indgives ved anvendelse af den digitale løsning, som Statens Kunstråd stiller til rådighed (digital selvbetjening). Ansøgninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af Statens Kunstråd, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Hvis Statens Kunstråd finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal Statens Kunstråd tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 1. Statens Kunstråd bestemmer, hvordan en ansøgning omfattet af 1. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt.

Stk. 3. Statens Kunstråd kan helt ekstraordinært ud over de i stk. 2, 1. pkt. nævnte tilfælde undlade at afvise en ansøgning, der ikke indgives ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for Statens Kunstråd ved at modtage ansøgningen på anden måde end digitalt.

Stk. 4. En digital ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for Statens Kunstråd.«

§ 17

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. december 2013.

Stk. 2. Loven finder alene anvendelse for ansøgninger, anmeldelser, anmodninger, meddelelser og erklæringer, der indgives efter lovens ikrafttræden.

§ 18

Justitsministeren kan fastsætte regler om, at ansøgning om straffeattest til privat brug skal indgives ved anvendelse af den digitale løsning, som politiet stiller til rådighed (digital selvbetjening).

§ 19

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 2. § 9, § 11 og § 14 kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

Stk. 3. § 1, § 9, § 10, § 11 og § 14 kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. *Indledning*
2. *Lovforslagets formål og baggrund*
  - 2.1 Målsætningen om digital kommunikation mellem borgere og det offentlige
  - 2.2 Gradvis indførelse af obligatorisk digital selvbetjening - Den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi
  - 2.3 Danskernes it-parathed
  - 2.4 Implementeringen af målsætningen 2012-2015
3. *Forholdet til anden relevant lovgivning*
  - 3.1 Grundlæggende forvaltningsretlige principper
  - 3.2 Persondatabeskyttelse
4. *Lovforslagets hovedindhold*
  - 4.1 Lovforslagets udformning
  - 4.2 Generelt for obligatorisk digital selvbetjening
    - 4.2.1 Information
    - 4.2.2 Hjælp og vejledning
    - 4.2.3 Særlige forhold
    - 4.2.4 Ekstraordinære situationer
    - 4.2.5 Identifikation af borgeren
    - 4.2.6 Infrastruktur og tekniske løsninger
  - 4.3 Hvornår en digital meddelelse anses for at være kommet frem
  - 4.4 De konkrete områder omfattet af lovforslaget
    - 4.4.1 Økonomi- og Indenrigsministeriet
      - 4.4.1.1 Anmeldelse af fraflytning til udlandet og indenlandsk flytning
      - 4.4.1.2 Anmodning om navne- og adressebeskyttelse
      - 4.4.1.3 Anmodning om lån til betaling af ejendomsskat
    - 4.4.2 Ministeriet for Børn og Undervisning
      - 4.4.2.1 Økonomisk fripladstilskud til en plads i dagtilbud
      - 4.4.2.2 Ansøgning om optagelse i et fritidshjem
      - 4.4.2.3 Økonomisk fripladstilskud til en plads i fritidshjem
      - 4.4.2.4 Økonomisk fripladstilskud til en plads i en skolefritidsordning (SFO)
    - 4.4.3 Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
      - 4.4.3.1 Valg af alment praktiserende læge
      - 4.4.3.2 Ansøgning om begravelseshjælp
    - 4.4.4 Miljøministeriet
    - 4.4.5 Ministeriet for Ligestilling og Kirke
    - 4.4.6 Social- og Integrationsministeriet
      - 4.4.6.1 Ansøgning om hjælpemidler til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne
      - 4.4.6.2 Ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne
      - 4.4.6.3 Ansøgning om navngivning og navneændring
      - 4.4.6.4 Anmodning om registrering af faderskab i forbindelse med registrering af fødsel til et barn, der er født af en ugift kvinde
    - 4.4.7 Justitsministeriet
      - 4.4.7.1 Cykeltyveri
      - 4.4.7.2 Kørekort
      - 4.4.7.3 Pas
      - 4.4.7.4 Straffeattest
    - 4.4.8 Kulturministeriet
5. *Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige*

6 *Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet*

7 *Administrative konsekvenser for borgerne*

8 *Miljømæssige konsekvenser*

9 *Forholdet til EU-retten*

10. *Hørte myndigheder og organisationer mv.*

11. *Sammenfattende skema*

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at indføre hjemmel til at stille krav om, at borgerne fra slutningen af 2013 skal anvende digitale selvbetjeningsløsninger på udvalgte områder ved henvendelse til det offentlige. De udvalgte områder hører lovgivningsmæssigt under Økonomi- og Indenrigsministeriet, Ministeriet for Børn og Undervisning, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Miljøministeriet, Ministeriet for Ligestilling og Kirke, Social- og Integrationsministeriet, Justitsministeriet samt Kulturministeriet.

Lovforslaget er et led i realiseringen af regeringens målsætning om, at al kommunikation mellem borgere, virksomheder og det offentlige skal foregå digitalt inden udgangen af 2015, hvilket fremgår af regeringsgrundlaget »Et Danmark, der står sammen« (oktober 2011).

Dette indebærer, at papirblanketter og brevpost udfases frem mod 2015.

Det er målet, at offentlige myndigheder i 2015 modtager mindst 80 pct. af alle ansøgninger, anmeldelser og indberetninger mv. fra borgerne digitalt. Det vurderes, at det ikke vil være praktisk gennemførligt med 100 pct. Der skal tages hensyn til borgere, der for eksempel ikke har mulighed for at tilegne sig it-kompetencer samt borgere med særlige behov, herunder hensynet til ældre, handicappede, demente, socialt udsatte, udenlandske borgere i Danmark og personer med bopæl i udlandet. Der skal endvidere tages hensyn til de borgere, der ikke kan anvende de digitale selvbetjeningsløsninger, eksempelvis fordi de ikke kan få en digital signatur. Der vil endvidere være områder eller dele af områder, hvor det ikke giver mening at digitalisere.

Det er hensigten, at det for borgerne frem mod 2015 bliver obligatorisk at bruge digitale selvbetjeningsløsninger i den skriftlige kommunikation med de offentlige myndigheder i forbindelse med ansøgninger, anmeldelser, indberetninger mv. Digital selvbetjening bliver således den primære kommunikationskanal.

Målet er at udfase papirblanketter og formularer, sådan at alle borgere betjener sig selv ved hjælp af de digitale løsninger, som den offentlige myndighed stiller til rådighed. Der vil blive tale om en gradvis overgang, efterhånden som der er brugervenlige digitale løsninger tilgængelige på stadig flere områder.

Målet er at effektivisere den offentlige sektor ved at sikre en bedre ressourceudnyttelse samtidig med, at borgerne oplever en bedre service.

Det er afgørende, at der er god hjælp at hente for de borgere, der ikke kan bruge de digitale løsninger eller på anden vis har brug for støtte.

Det skal være muligt i særlige tilfælde at tage højde for visse personer eller situationer og sikre, at disse betjenes på anden vis end ved digital selvbetjening. Herved sikres det, at alle borgere, også de der ikke må forventes at kunne benytte digitale selvbetjeningsløsninger, fortsat kan komme i kontakt med de offentlige myndigheder. Det er den offentlige myndighed, der under hensynstagen til den enkelte borgers behov anviser, hvilken kommunikationskanal borgere, der ikke ansøger digitalt, vil skulle anvende. Disse borgere får dermed samme muligheder for at blive betjent som de borgere, der selv eller ved hjælp er i stand til at anvende de digitale løsninger.

Realiseringen af målsætningen om, at ansøgninger, anmeldelser og indberetninger mv. fra borgere til det offentlige skal foregå digitalt inden udgangen af 2015, forudsættes at ske i årlige bølger, hvor flere og flere områder gøres obligatorisk digitale. På den måde sikres det blandt andet, at de områder, hvor borgerne er mest it-parate, og hvor der findes den største modenhed af it-løsninger og modenhed hos myndighederne, først overgår til obligatorisk selvbetjening.

Med lov nr. 558 af 18. juni 2012 om ændring af lov om Det Centrale Personregister, lov om dag-, fritids- og klubtilbud mv. til børn og unge, lov om folkeskolen og sundhedsloven (Overgang til obligatorisk digital selvbetjening for borgere, for så vidt angår anmeldelse af flytning, ansøgning om plads i dagtilbud, indskrivning i folkeskole og skolefritidsordning samt ansøgning om sundhedskort og EU-sygesikringskort) (herefter lov om overgang til obligatorisk digital selvbetjening for borgere (første bølge)) blev grundlaget for indførelse af første bølge af obligatorisk digital selvbetjening for borgere fastlagt.

Regeringen, KL og Danske Regioner har i 2012 udarbejdet en samlet analyse og truffet beslutning om at igangsætte anden bølge, det vil sige kommunale områder, der overgår til obligatorisk digital selvbetjening i 2013.

Herudover har regeringen besluttet, hvilke statslige områder, der skal være omfattet af bølge 2 og dermed skal overgå til obligatorisk digital selvbetjening i 2013.

Analysen danner endvidere grundlag for den videre kvalificering af de områder, som overgår til obligatorisk digital kommunikation i bølge 3 og 4.

De områder, der er udvalgt til at være omfattet af dette lovforslag, er områder, hvor der for de fleste allerede i stort omfang findes digitale løsninger, som kan anvendes frivilligt i dag, og hvor borgerne vurderes at være it-parate. Det vurderes derfor, at det er muligt at indføre obligatorisk digital selvbetjening på disse områder.

Det foreslås, at dette lovforslag følger konceptet og formuleringerne, som kendes fra lov om overgang til obligatorisk digital selvbetjening for borgere (første bølge) i den udstrækning, det er muligt.

Loven skal - som lov om overgang til obligatorisk digital selvbetjening for borgere (første bølge) - sikre en hjemmel på de enkelte ministerområder til, at den offentlige myndighed kan kræve, at borgerne anvender de digitale selvbetjeningsløsninger, som den offentlige myndighed stiller til rådighed. Det foreslås samtidigt, at det fremgår direkte af loven, at hvor særlige forhold gør sig gældende, skal borgeren i det enkelte tilfælde kunne ansøge, anmelde eller indberette mv. på anden vis end digitalt. Endvidere foreslås det, at der gives mulighed for, at de offentlige myndigheder helt ekstraordinært kan acceptere en ikke-digital ansøgning, anmeldelse, indberetning mv., hvis myndigheden har klare økonomiske fordele herved. På tre enkelte områder foreslås det som noget nyt tillige, at hvis det efter sagens karakter på disse områder er hensigtsmæssigt, kan en anmeldelse modtages på anden måde end digitalt. Loven skal være med til at sikre, at der ikke er forhold og formkrav i lovgivningen, der hindrer, at kommunikationen kan foregå digitalt.

På et enkelt ministerområde, Justitsministeriets, foreslås det, af tekniske herunder lovtekniske årsager, at fastsætte hjemmel til, at justitsministeren på tre områder, indfører tilsvarende regler på bekendtgørelsesniveau. Der er tale om ansøgning om kørekort, pas og privat straffeattest.

For så vidt angår ansøgning om privat straffeattest, foreslås det, at hjemlen til at udstede bekendtgørelse om obligatorisk digital ansøgning fastsættes direkte i denne lov. Det skyldes, at reglerne om straffeattester er udstedt med hjemmel i persondataloven. Persondataloven er en generel lov, der gælder for alle behandlinger af personoplysninger inden for som udgangspunkt alle forvaltningsområder. Det vil på den baggrund ikke være hensigtsmæssigt at indsætte særlige regler om straffeattester i persondataloven.

Det er hensigten, at de regler justitsministeren efterfølgende fastsætter på sit område i videst muligt omfang følger formuleringen af lovbestemmelser og bemærkninger i dette lovforslag.

Følgende områder er omfattet af lovforslaget:

På Økonomi- og Indenrigsministeriets ressort er anmeldelse af udrejse til udlandet, anmodning om navne- og adresse-

beskyttelse samt ansøgning om lån til ejendomsskatter omfattet af lovforslaget.

For Ministeriet for Børn og Undervisning er der tale om at indføre obligatorisk digital selvbetjening ved ansøgning om økonomisk fripladstilskud til plads i dagtilbud, ansøgning om en plads i fritidshjem, ansøgning om økonomisk fripladstilskud til plads i fritidshjem og ved ansøgning om økonomisk fripladstilskud til en plads i en skolefritidsordning.

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse digitaliserer meddelelse om valg af alment praktiserende læge samt ansøgning om begravelseshjælp.

For Miljøministeriet er der tale om at indføre obligatorisk digital selvbetjening i forbindelse med anmeldelse af rotter.

På Ministeriet for Ligestilling og Kirkes område drejer det sig om anmodning om begravelse eller ligbrænding.

På Social- og Integrationsministeriets område drejer det sig om ansøgninger om støtte til hjælpemidler til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne ved indgåelse af ægteskab, ansøgning om navngivning og navneændring samt anmodning om registrering af faderskab i forbindelse med registrering af fødslen af et barn, der er født af en ugift kvinde.

For Justitsministeriet er der tale om at indføre obligatorisk digital selvbetjening i forbindelse med ansøgning om duplikatkørekort, pas og privat straffeattest samt ved anmeldelse af cykeltyveri.

På Kulturministeriets område er ansøgninger om kunststøtte fra Statens Kunstfond og Statens Kunstråd omfattet af lovforslaget.

Lovforslaget er udformet som en ændringslov, der samler de lovændringer, der er nødvendige på de enkelte ministerområder for at indfører obligatorisk digital selvbetjening pr. 1. december 2013.

2. Lovforslagets formål og baggrund

2.1 Målsætningen om digital kommunikation mellem borgere og det offentlige

For at sikre en effektiv ressourceudnyttelse og at Danmark fortsat kan være førende som informations- og kommunikationssamfund, skal digital kommunikation mellem det offentlige og borgerne udbredes til alle relevante områder, således at al relevant skriftlig kommunikation mellem borgerne og de offentlige myndigheder foregår digitalt senest ved udgangen af 2015. Den enkelte borger vil derfor som alt-overvejende hovedregel ikke længere kunne vælge at anvende papirblanketter, personligt fremmøde, telefonisk henvendelse mv. ved ansøgning, anmeldelse, indberetning og lignende til det offentlige. Det er visionen i langt videre omfang end hidtil at anvende digitalisering til at forny den offentlige sektor og gøre den mere effektiv samtidig med, at borgeren oplever en serviceforbedring.

Den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2011-2015 fra august 2011, »Den digitale vej til fremtidens velfærd«, inde-

holder 12 fokusområder. Det fremgår blandt andet heraf, at det skal være slut med papirblanketter og brevpost. Fokusområde 1, »Effektiv digital kommunikation med borgerne«, har som mål, at alle borgere betjener sig selv på nettet, at alle borgere får en digital postkasse i 2014, samt at der skal være hjælp at hente for borgerne. Det fremgår endvidere af digitaliseringsstrategien, at der skal udfærdiges lovgivning om obligatorisk digital selvbetjening, digitale breve samt principper for digitaliseringsklar lovgivning.

Digitaliseringsstrategien er udarbejdet i samarbejde mellem den daværende VK-regering, KL og Danske Regioner. Regeringen har tilsluttet sig den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi som grundlag for det videre arbejde med digitalisering. Lovforslaget er udarbejdet i nært samarbejde mellem de ministerier, der er ansvarlig for de enkelte områder, der er omfattet af loven.

Det er hensigten at sikre hurtigere og mere brugervenlig kommunikation mellem borgerne og myndighederne, hurtig, fleksibel og effektiv service fra myndighederne og en optimering af arbejdsgange og processer hos myndighederne. Ved at gøre kommunikationen obligatorisk digital kan manuelle rutiner og papirhåndtering fjernes, så der frigives tid og ressourcer hos det offentlige, hvorved kommunikationen mellem parterne smidiggøres. Borgerne opnår samtidig en serviceforbedring ved anvendelse af brugervenlige digitale løsninger.

Overgangen til obligatorisk digital kommunikation forventes at få den positive effekt, at borgerne i videre omfang benytter andre digitale løsninger og derved bliver bedre til at anvende it og digitale løsninger generelt. Det forventes, at borgerne vil opleve en mere fleksibel service, når borgerne kan anvende de digitale selvbetjeningsløsninger, når det passer dem bedst, det vil sige hele døgnet rundt alle ugens syv dage. Dette forventes tillige at medføre, at de øvrige digitale løsninger, der blandt andet stilles til rådighed for borgerne på den fællesoffentlige borgerportal borger.dk, i stigende grad vil blive benyttet.

Det er som nævnt ovenfor hensigten, at mindst 80 pct. af borgernes ansøgninger, anmeldelser, indberetninger mv. til de offentlige myndigheder foregår ved digital selvbetjening i 2015. Det er ligeledes hensigten, at mindst 80 pct. af alle breve fra det offentlige sendes digitalt fra udgangen af 2014, hvor alle borgere ifølge forudsætningerne i digitaliseringsstrategien skal have en digital postkasse. For virksomheder bliver det obligatorisk at have en digital postkasse i løbet af 2013. Der er allerede på en lang række områder indført hjemmel til at fastsætte, at virksomhederne skal foretage ansøgninger, anmeldelse og indberetninger digitalt, jf. afsnit 2.2 *Gradvis indførelse af obligatorisk digital selvbetjening*.

Dette lovforslag er et af elementerne i udmøntningen af digitaliseringsstrategien, der igangsætter anden bølge af overgangen til obligatorisk digital selvbetjening. Folketinget har vedtaget lov nr. 528 af 11. juni 2012 om Offentlig Digital Post, der indfører en digital postkasse hos borgere og virksomheder til brug for de offentlige myndigheders digitale post til disse. Det er tillige hensigten at arbejde videre med principper for digitaliseringsklar lovgivning for at sik-

re, at ny lovgivning fremadrettet fuldt ud udnytter muligheder ved digitalisering, herunder for eksempel data-genbrug, straks-afgørelser, digital selvbetjening mv.

2.2 Gradvis indførelse af obligatorisk digital selvbetjening

Overgangen til digital kommunikation indebærer en række aktiviteter, som strækker sig over perioden 2012-2015. For at smidiggøre overgangen til digital kommunikation er det regeringens hensigt at indføre obligatorisk digital kommunikation gradvist i årene 2012-2015 på udvalgte områder i takt med, at de juridiske forudsætninger og tekniske løsninger kommer på plads. Implementeringen af den trinvis overgang til obligatorisk selvbetjening tilrettelægges i fire bølger.

Dette lovforslag vedrører som nævnt ovenfor anden bølge og omfatter de områder, hvor der i 2013 indføres pligt for borgerne til at ansøge, anmelde og indberette mv. digitalt, og hvor der ikke i forvejen er lovhjemmel til at kræve, at borgerne skal anvende digitale selvbetjeningsløsninger.

Det drejer sig om anmeldelse af udrejse, anmodning om navne- og adressebeskyttelse, ansøgning om lån til betaling af ejendomsskatter, ansøgning om økonomisk fripladstilskud til dagtilbud, ansøgning om plads i fritidshjem, ansøgning om økonomisk fripladstilskud i fritidshjem, ansøgning om økonomisk fripladstilskud til skolefritidsordning, meddelelse om valg af alment praktiserende læge, ansøgning om begravelseshjælp, anmeldelse af forekomst af rotter, anmodning om begravelse eller ligbrænding, ansøgning om støtte til hjælpemidler, ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne, ansøgning om navngivning og navneændring, anmodning om registrering af faderskab i forbindelse med registrering af fødslen af et barn, der er født af en ugift kvinde, anmeldelse af cykeltyveri, ansøgning om kørekort, ansøgning om pas, ansøgning om privat straffeattest samt ansøgning om kunststøtte fra Statens Kunstfond og om kunststøtte fra Statens Kunstråd.

På enkelte områder er der allerede hjemmel til at fastsætte regler om indførelse af obligatorisk digital selvbetjening.

Skatteministeriet har oplyst, at der på deres område er hjemmel til fra 1. december 2013 at indføre obligatorisk digital selvbetjening ved indberetning af forskudsopgørelse, ved anmodning om print af selvangivelser, ved indberetning af udvidet selvangivelse, ved indberetning af udenlandsk selvangivelse og ved begrænset skattepligt, der er de seks områder i bølge 2, der henhører under SKAT. Skatteområdet digitaliseres ud fra den eksisterende hjemmel i skatteforvaltningsloven. Den præcise fastlæggelse af indfasning af obligatorisk digital kommunikation på skatteområdet sker via bekendtgørelse på baggrund af kortlægning af de tekniske muligheder. Derfor indgår Skatteministeriet ikke med lovændringer på deres områder i dette lovforslag.

Miljøministeriet har oplyst, at miljøministeren vil fremsætte et selvstændigt ændringsforslag, der indeholder forslag om indførelse af obligatorisk digital selvbetjening for såvel borgere som virksomheder for så vidt angår indgivelse af

klager til Natur- og Miljøklagenævnet efter en række love på miljøområdet.

Kommunernes udlån og -leje af lokaler er også omfattet af anden bølge af områder, hvor det bliver obligatorisk at søge ved digital selvbetjening. Området er ikke omfattet af dette lovforslag, da området alene vedrører de udlån og udlejning af lokaler, som sker med hjemmel i kommunalfuldmagten. Kommunerne kan allerede i dag stille krav om, at lokaleudlån kan ske ved digital selvbetjening. Det er målsætningen, at kommunerne fremadrettet stiller det som krav, at ansøgningerne vedrørende lån og udleje af lokaler indenfor kommunalfuldmagtens rammer sker ved brug af en digital selvbetjeningsløsning. Obligatorisk digitalisering af ansøgning om lån og leje af kommunernes lokaler, sportshaller mv. er en del af aftalegrundlaget for aftale om kommunernes økonomi for 2013 og således aftalt mellem Regeringen og KL.

Vurderingen af den tidsmæssige indfasning af de områder, der er omfattet i 2013, er blandt andet foretaget på baggrund af målgruppernes generelle it-parathed, om der eksisterer en velfungerende selvbetjeningsløsning, graden af standardisering og den samlede henvendelsesvolumen på området. På de fleste af de områder, der er omfattet af anden bølge, findes der således allerede i dag i stort omfang digitale løsninger, som borgerne kan anvende frivilligt.

På virksomhedsområdet er der allerede på en række områder indført obligatorisk digital kommunikation blandt andet ved lov nr. 341 af 27. april 2011 om ændring af årsregnskabsloven og forskellige andre love, der hovedsagelig omhandler obligatorisk digital kommunikation mellem virksomheder og det offentlige.

På Erhvervs- og Vækstministeriets område er der endvidere med lov nr. 1231 af 18. december 2012 om ændring af forskellige lovbestemmelser om obligatorisk digital kommunikation mv. givet hjemmel til indførelse af obligatorisk digital kommunikation på en lang række nye områder.

Hjemmel til at indføre obligatorisk digital kommunikation er tillige indført på skatteområdet ved lov nr. 545 af 26. maj 2010. Skatteforvaltningsloven giver skatteministeren hjemmel til at indføre obligatorisk digital kommunikation område for område, efterhånden som dette findes hensigtsmæssigt. Skatteministeriet har udstedt en bekendtgørelse, der giver hjemmel til at kræve obligatorisk digitalisering af borgere med den særlige type af indkomstforhold, som gøres obligatorisk digital på indberetning og selvangivelse.

På SU-området er det allerede efter SU-loven obligatorisk at indgive ansøgninger digitalt.

Ligeledes er det på Beskæftigelsesministeriets område obligatorisk at anvende jobnet.dk til løbende at registrere, at den ledige står til rådighed for arbejdsmarkedet.

På Miljøministeriets område er der med lov nr. 1273 af 21. december 2011 om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om planlægning og forskellige andre love (Digital annoncering, obligatorisk digital kommunikation, afskæring af klageadgang mv.) taget skridt til at indføre obligatorisk digital kommunikation på dele af Miljøministeriets område.

På Social- og Integrationsministeriets område er der i lov nr. 324 af 11. april 2012 om Udbetaling Danmark fastsat en bestemmelse, der blandt andet bemyndiger ministeren til at fastsætte regler om obligatorisk digital kommunikation mellem borgeren og Udbetaling Danmark. Lov nr. 326 af 11. april 2012 om ændring af forskellige love som følge af etableringen af Udbetaling Danmark og om ophævelse af lov om ændring af regler for statens udbetaling af refusion af kommunernes udgifter i henhold til den sociale pensions- og bistandslovgivning mv. (Fordeling af myndighedsansvaret mellem kommunerne og Udbetaling Danmark mv.) indeholder en tilsvarende bestemmelse for så vidt angår Pensionsstyrelsens kommunikation med borgeren i sager om dansk social pension til udlandet. Bestemmelserne på Social- og Integrationsministeriets område vil blive udmøntet i overensstemmelse med den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi.

Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser har på uddannelsesområdet ved optagelse.dk indført obligatorisk digital selvbetjening pr. 1. december 2012.

2.3 Danskernes it-parathed

Der gennemføres løbende undersøgelser af danskernes it-anvendelse. Danmarks Statistik måler således årligt befolkningens brug af it. Tallene viser, at stadig flere bruger nettet. Hele 84 pct. af danskerne mellem 16 og 89 år er på nettet hver dag eller ugentlig. Fra 2011 til 2012 er andelen af dem, der aldrig har været på nettet faldet fra 12 pct. i 2011 til 10 pct. i 2012. Dette fald på 2 procentpoint svarer til, at ca. 90.000 flere danskere mellem 16 og 89 år er på nettet i 2012 set i forhold til 2011.

Siden 2008 har der været en støt stigning i brugen af det offentlige hjemmesider og muligheden for at indsende oplysninger til det offentlige digitalt, ligesom der også er stadig flere, der benytter netbank.

3,7 mio. danskere havde i 2012 NemID med offentlig digital signatur.

Denne udvikling vidner om, at en stor del af danskerne i vidt omfang er parate til digital kommunikation med det offentlige.

Overgangen til obligatorisk digitalisering kan være forbundet med særlige udfordringer for visse borgere. Det gælder den ældre del af befolkningen, hvor der er forholdsvis flest, der ikke har digitale kompetencer, men også andre grupper er udfordrede. For at lette overgangen til brug af obligatorisk digitale løsninger er der behov for målrettet information og adgang til hjælp, hvilket er nærmere beskrevet nedenfor under afsnit 4.2.2 *Hjælp og vejledning*. Endvidere vil der være behov for i særlige situationer at give borgerne mulighed for at ansøge på en anden måde end ved anvendelse af de digitale løsninger. Hvilke tilfælde, der kan betragtes som særlige, er nærmere beskrevet nedenfor under afsnit 4.2.3 *Særlige forhold*.

2.4 Implementeringen af målsætningen i 2012-2015

Indfasningen af andre opgaveområder til fuld digital kommunikation fastlægges i samråd med de relevante fagministerier, KL og Danske Regioner.

Erfaringerne fra bølge 1 og 2 vil blive nyttiggjort i forbindelse med udvikling og implementering af kommende løsninger i de efterfølgende bølger.

Den årlige indfasning af obligatorisk digitalisering drøftes i de årlige økonomiforhandlinger mellem regeringen, KL og Danske Regioner samt i forbindelse med fremsættelse af finanslovsforslag.

Det identificerede økonomiske potentiale i kommunerne, for så vidt angår obligatorisk digital selvbetjening i bølge 1 og 2, er indarbejdet på aftalen om kommunernes økonomi for 2013.

3. Forholdet til anden relevant lovgivning

3.1 Grundlæggende forvaltningsretlige principper

Der er ikke ved de foreslåede formkrav om anvendelse af de digitale selvbetjeningsløsninger lagt op til at ændre grundlæggende forvaltningsretlige regler eller principper udover indførelse af formkravet om anvendelse af de digitale løsninger.

Det foreslåede krav om, at ansøgninger, anmeldelser, indberetninger mv. skal ske digitalt til den offentlige myndighed, er en fravigelse af det almindelige forvaltningsretlige udgangspunkt om, at der er formfrihed for borgeren til at henvende sig til offentlige myndigheder, som borgeren vil. Dette følger blandt andet af lovbemærkningerne til Forvaltningslovens § 32 a, jf. L 72 2001/2, hvoraf det fremgår, at borgerne som udgangspunkt, det vil sige, hvor der ikke i lovgivningen er fastsat særlige formkrav, har ret til at henvende sig til forvaltningen i den form, de selv ønsker, forudsat at forvaltningen teknisk er i stand til at modtage henvendelser i denne form.

Forvaltningslovens § 32 a giver mulighed for, at vedkommende minister kan fastsætte regler om ret til at anvende digital kommunikation ved henvendelser til den offentlige forvaltning og om de nærmere vilkår herfor, herunder fravige formkrav i lovgivningen, der hindrer anvendelsen af digital kommunikation. Forvaltningslovens § 32 a åbner imidlertid alene op for, at der kan fastsættes regler, der giver borgeren en ret til at kommunikere digitalt med det offentlige, men ikke mulighed for at fastsætte en pligt for borgeren til at kommunikere digitalt. Derfor foreslås det med dette lovforslag at etablere hjemmel til at kræve, at det bliver obligatorisk for borgerne at anvende de digitale selvbetjeningsløsninger, som de offentlige myndigheder, herunder kommunerne, stiller til rådighed på de pågældende områder.

Hvis en ansøgning, anmeldelse eller indberetningsform er mangelfuld (på grund af manglende anvendelse af den obligatoriske digitale selvbetjeningsløsning) har myndigheden pligt til at vejlede borgeren om, hvorledes manglerne kan afhjælpes, jf. forvaltningslovens § 7, stk. 1. Kun hvis borgeren, for eksempel inden for en fastsat frist, ikke har rettet op

på de mangler, den pågældende ved vejledning er gjort opmærksom på, kan ansøgningen mv. afvises eller oplysningerne anses for ikke at være modtaget. Det er lagt til grund, at en afvisning af at tage en sag under realitetsbehandling på grund af manglende anvendelse af den obligatoriske digitale selvbetjeningsløsning er en afgørelse og indebærer en sagsbehandling, der følger de almindelige forvaltningsretlige regler og principper om eksempelvis partshøring og begrundelse. En sådan afgørelse om afvisning vil normalt ikke hindre, at sagen senere genoptages, når en fyldestgørende ansøgning er indsendt. Det er ikke hensigten med indførelse af krav om digital ansøgning, anmeldelse, indberetning mv. at ændre på, hvordan den offentlige myndighed håndterer situationer, hvor borgeren overskrider en eventuel ansøgnings- eller klagefrist. Der vil således i samme omfang som hidtil kunne tages hensyn til årsagen til, at en frist ikke er overholdt, herunder hensynet til en smidig håndtering af sagen.

På det statslige område vil der, som følge af den almindelige administrative rekurs, som udgangspunkt kunne klages til en anden (overordnet) forvaltningsmyndighed over en afgørelse truffet af den underordnede myndighed, medmindre adgangen til at indbringe afgørelsen for en anden forvaltningsmyndighed er afskåret. Hvor det er en overordnet myndighed, der træffer afgørelsen, eller der i øvrigt ikke er en overordnet myndighed, kan borgeren som udgangspunkt ikke klage til en anden administrativ myndighed. Sagen vil kunne indbringes for Folketingets Ombudsmand, ligesom der vil kunne anlægges sag ved de almindelige domstole.

På det kommunale område vil der som udgangspunkt ikke kunne klages til en anden administrativ myndighed over en afgørelse truffet af kommunalbestyrelsen, medmindre der er særskilt hjemmel hertil. De almindelige kommunale tilsynsmyndigheder vil kunne behandle en klagesag og bedømme, hvorvidt der er sket en tilsidesættelse af lovgivningen i den konkrete sag. Sagen vil ligeledes kunne indbringes for Folketingets ombudsmand, ligesom der vil kunne anlægges sag ved de almindelige domstole.

På visse kommunale områder er der i lovgivningen etableret en særskilt hjemmel til at klage over kommunalbestyrelsens afgørelse.

Kommunalbestyrelsens afgørelser efter CPR-loven kan påklages til Økonomi- og Indenrigsministeriet, jf. CPR-lovens § 56, stk. 1. En klage over kommunens afvisning af en ikke-digital anmeldelse af udrejse samt af navne- og adressebeskyttelse kan således indbringes for Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Afgørelser om afvisning af ikke-digitale ansøgninger om økonomisk fripladstilskud til en plads i skolefritidsordning kan indbringes for det sociale nævn efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven), jf. folkeskolelovens § 51, stk. 6. Folkeskolelovens § 51, stk. 6, forventes fra og med 1. juli 2013 ændret således, at klageinstansen ændres fra det sociale nævn til Ankestyrelsen, jf. forslag nr. L 158 af 27. februar 2013 til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, lov om ansvaret for og

styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og forskellige andre love forenkling af klagestrukturen på det sociale og beskæftigelsesmæssige område (Forenkling af klagestrukturen på det sociale og beskæftigelsesmæssige område). Ændringen er uden materiel betydning for det her fremsatte lovforslag.

En klage over kommunens afvisning af en ikke-digital anmeldelse af valg af alment praktiserende læge vil kunne indgives til Patientombuddet, jf. § 5, nr. 3 i klage- og erstatningsloven.

På området for ansøgning om begravelseshjælp kan en afgørelse om afvisning af en ikke-digital ansøgning om begravelseshjælp indbringes for Patientombuddet, jf. § 5, nr. 7 i klage- og erstatningsloven.

Kommunalbestyrelsens afgørelse om at afvise en ikke-digital ansøgning om støtte til hjælpemidler kan efter § 166 i serviceloven indbringes for det sociale nævn efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Det sociale nævn forventes pr. 1. juli 2013 ændret til Ankestyrelsen, jf. ovenfor.

Det foreslås, i Miljøbeskyttelsesloven, jf. lovforslagets § 6 (§ 17 a, stk. 4), at afskære adgangen til at indbringe en klage over kommunalbestyrelsens afgørelse om at afvise en ikke-digital anmeldelse af rotter, da det vurderes, at afgørelsen vil være uden betydning for miljøbeskyttelsen på grund af kommunens handlepligt.

Som nævnt indeholder forvaltningslovens § 7 regler om offentlige myndigheders vejledningspligt. Lovforslaget ændrer ikke på denne pligt. Det er således de enkelte offentlige myndigheders pligt at informere om anvendelsen af de konkrete selvbetjeningsløsninger og i øvrigt i fornødent omfang som hidtil at yde vejledning og bistand til personer, der retter henvendelse om spørgsmål inden for myndighedens sagsområde. Herunder vil de offentlige myndigheder skulle hjælpe borgere, der ikke har mulighed for at ansøge, anmelde og indberette på den måde, som myndigheden generelt anviser, på samme måde som myndigheden har pligt til det i dag.

Ifølge forvaltningslovens § 8 om partsrepræsentation har parter i afgørelsessager ret til at lade sig repræsentere eller bistå af andre. Borgerne vil kunne lade sig repræsentere i samme omfang som hidtil.

Folketingets Ombudsmand har i en udtalelse af 12. august 2011 (FOB 2011 12-1) om retten til partsrepræsentation i forhold til universiteters pligtsmæssige digitale kommunikation med studerende udtalt, at der er to muligheder for at overholde forvaltningslovens § 8. Enten skal it-systemet udformes, så det er muligt for andre at bruge det på vegne af den studerende, eller også skal universitetet indføre mulighed for at blive undtaget for den pligtsmæssige elektroniske kommunikation.

Det er hensigten, at de offentlige myndigheder tilrettelægger deres håndtering af de konkrete digitale selvbetjeningsløsninger, så der gives mulighed for partsrepræsentation i overensstemmelse med Folketingets Ombudsmands udtalelse.

For generelt at forenkle partsrepræsentation, således at eksempelvis borgere, der ikke selv kan kommunikere digitalt med det offentlige, fortsat kan ansøge, anmelde, indberette mv., vil der blive udviklet en fællesoffentlig digital partsrepræsentationsløsning. Løsningen vil give mulighed for, at borgere kan overdrage partsrepræsentationskompetence til familie, venner, en advokat, revisor og andre. Det er hensigten, at denne fuldmagtsløsning indeholder mulighed for såvel at kunne give en generel fuldmagt, som at kunne give fuldmagt til, at en anden kan handle på vegne af borgeren i en konkret selvbetjeningsløsning. Et af elementerne er endvidere, at det skal være muligt at se, hvem der kan handle, og hvem der har handlet på vegne af borgeren. Den fællesoffentlige løsning forventes at kunne blive taget i brug i 2013. Løsningen vil herefter skulle implementeres decentralt i relevante selvbetjeningsløsninger. Det vil herefter være muligt at give andre fuldmagt til at forestå en digital selvbetjening.

Indtil der på de relevante løsningsområder er etableret digitale løsninger til håndtering af partsrepræsentation, håndteres partsrepræsentation som hidtil i overensstemmelse med forvaltningslovens § 8. Der kan således være tilfælde, hvor det ikke er muligt at afgive en fuldmagt digitalt, ligesom der kan være tilfælde, hvor den digitale selvbetjeningsløsning ikke giver mulighed for, at andre kan handle på en borgers vegne. I disse tilfælde må afgivelse af fuldmagt og eventuelt også selve ansøgningen ske ikke-digitalt, jf. afsnit 4.2.4 *Eks-traordinære situationer*. Det er den enkelte myndigheds ansvar at oplyse tilstrækkeligt om dette, jf. udtalelse fra Folketingets Ombudsmand af 15. februar 2012 (2012-5) om partsrepræsentation ved de elektroniske selvbetjeningsystemer minSU og mitUddannelseskort.

3.2 Persondataskyttelse

Lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger (persondataloven) gælder blandt andet for behandling af personoplysninger, som helt eller delvist foretages ved hjælp af elektronisk databehandling. Persondataloven omfatter enhver form for information om en identificeret eller identificerbar fysisk person. De offentlige myndigheder vil, som det også er tilfældet i dag, skulle iagttage persondataloven ved deres virke og håndtering af oplysninger samt ved udvikling og implementering af digitale selvbetjeningsløsninger.

Persondataloven og regler udstedt i medfør heraf skal tillige iagttages af de offentlige myndigheder, når myndighederne eksempelvis stiller en computer eller anden digital platform til rådighed for borgere.

Efter persondatalovens § 41, stk. 3, skal den dataansvarlige og databehandleren træffe de fornødne tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger mod, at personoplysninger hændeligt eller ulovligt tilintetgøres, fortabes eller forringes, samt mod, at personoplysninger kommer til uvedkommendes kendskab, misbruges eller i øvrigt behandles i strid med loven.

I medfør af persondatalovens § 41, stk. 5, har Justitsministeriet udstedt bekendtgørelse nr. 528 af 15. juni 2000, som

ændret ved bekendtgørelse nr. 201 af 22. marts 2001, om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personoplysninger, som behandles af den offentlige forvaltning. Persondatalovens sikkerhedskrav er uddybet i bekendtgørelsen. Efter bekendtgørelsens § 14 må eksterne kommunikationsforbindelser kun etableres, hvis der træffes særlige foranstaltninger for at sikre, at uvedkommende ikke gennem disse forbindelser kan få adgang til personoplysninger.

Ifølge Datatilsynets vejledning nr. 37 af 2. april 2001 til ovennævnte bekendtgørelse gælder bekendtgørelsens § 14 enhver form for telekommunikation i forbindelse med behandling af personoplysninger, for eksempel forsendelse af oplysninger med telefax eller ekstern e-post, etablering af terminaladgang ved opkaldsmodem, adgang til oplysninger via myndighedens hjemmeside og etablering af internetadgang fra arbejdspladser på myndighedens interne net.

De særlige sikkerhedsforanstaltninger skal træffes efter myndighedens vurdering af sikkerhedsrisici i det konkrete tilfælde, herunder med hensyntagen til karakteren af de omhandlede oplysninger. Ved digital kommunikation til og fra de myndigheder, som er omfattet af dette lovforslag, vil reglerne i persondataloven kunne indebære, at der skal ske kryptering eller lignende af meddelelser, der indeholder personoplysninger, så uvedkommende ikke kan læse indholdet af meddelelsen.

Endvidere skal der ved brug af eksempelvis NemID, digital signatur eller lignende gives sikkerhed for afsenders og modtagers identitet (autenticitet) og for, at meddelelsen ikke er blevet ændret undervejs (integritet).

Lovforslaget ændrer ikke herved.

4. Lovforslagets hovedindhold

4.1 Lovforslagets udformning

For at kunne pålægge borgerne pligt til at anvende digitale selvbetjeningsløsninger ved ansøgninger, anmeldelser, indberetninger mv. til det offentlige, skal dette være hjemlet i lov.

Lovforslaget lægger sig op ad det koncept og den fremgangsmåde, der blev vedtaget med lov nr. 558 af 18. juni 2012 om overgang til obligatorisk digital selvbetjening for borgere (første bølge).

Lovforslaget angiver de ændringer i særlovgivningen på ressortministeriernes områder, der er nødvendige for, at der på disse områder kan indføres krav om digital selvbetjening i 2013. Det foreslås, at det i hver enkelt af de love, der er omfattet, fastsættes, at det som altovervejende hovedregel bliver obligatorisk at benytte de digitale selvbetjeningsløsninger på de udvalgte områder. Konsekvensen af, at en ansøgning, anmeldelse eller indberetning mv. ikke indgives digitalt, er, at den offentlige myndighed vil afvise ansøgningen, anmeldelsen, indberetningen mv. efter behørig vejledning, jf. ovenfor i afsnit 3.1 *Grundlæggende forvaltningsretlige principper*. Det foreslås, at det fastsættes direkte i love, at hvor særlige forhold gør sig gældende, vil borgeren dog kunne ansøge, anmelde, indberette mv. på anden vis, jf. nedenfor i afsnit 4.2.3 *Særlige forhold*. Samtidig foreslås

det, at det er den offentlige myndighed, herunder kommunen, der beslutter, hvilken alternativ kommunikationskanal en borger, der ikke ansøger digitalt, vil skulle anvende.

Det foreslås tillige, som det kendes fra lov nr. 558 af 18. juni 2012 om overgang til obligatorisk digital selvbetjening for borgere (første bølge), at det tydeliggøres i loven, at den offentlige myndighed helt ekstraordinært kan vælge at acceptere en ikke-digital ansøgning, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele ved at modtage ansøgningen på anden måde end digitalt. Endvidere foreslås det som noget nyt på tre konkrete områder at give mulighed for også at acceptere en ikke-digital ansøgning, hvis det efter sagens karakter er hensigtsmæssigt at modtage anmeldelsen på anden måde end digitalt, jf. nedenfor under afsnit 4.2.4 *Ekstraordinære situationer*.

Lovforslaget ændrer ikke på, borgernes rettigheder efter anden lovgivning eller efter de love, der er omfattet af lovforslaget, eksempelvis ret til ydelser efter serviceloven. Det er alene måden, hvorpå borgeren skal ansøge, anmelde, indberette mv., der slås fast.

Som udgangspunkt vil de digitale selvbetjeningsløsninger skulle anvendes ved den indledende ansøgning, anmeldelse, indberetning mv., hvorimod efterfølgende korrespondance, der ikke som sådan er en del af selve ansøgningen mv. mellem borgeren og den offentlige myndighed, ikke er omfattet af forslaget. Det vil fremgå af de enkelte løsninger, i hvilket omfang øvrige oplysninger og nye faktuelle forhold af betydning for ansøgningen, herunder dokumentation og øvrige bilag, i tilknytning til ansøgningen, anmeldelsen, indberetningen mv. kan eller skal indgives ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning.

Kravet om, at en ansøgning skal indgives digitalt, medfører ikke, at borgerne også kan eller skal indgive alle bilag til ansøgningen digitalt. Det afhænger af lovgivningen på de enkelte sagsområder og indretningen af de enkelte digitale selvbetjeningsløsninger, om bilag til brug for en ansøgning kan eller skal indsendes digitalt, herunder om de skal fremlægges i original. Mange ansøgninger mv. forudsætter, at ansøgeren også indsender bilag som dokumentation for sin retsstilling mv. Oftest vil disse bilag kunne indsendes digitalt sammen med ansøgningen. På nogle områder stilles der imidlertid krav om, at bilag indsendes i original. Loven ændrer ikke sådanne krav.

Personer, der ikke kan få den fællesoffentlige digitale signatur NemID, skal tilbydes at ansøge på en anden måde end digitalt i de tilfælde, hvor selvbetjeningsløsningen kræver anvendelse af en digital signatur.

På enkelte områder indføres hjemmel til, at ministeren fastsætter regler om obligatorisk digital selvbetjening i bekendtgørelsesform. Der er tale om ansøgning om pas, ansøgning om kørekort og ansøgning om privat straffeattest, der alle hører under Justitsministeriets ressort.

For så vidt angår anmodning om straffeattest til private foreslås det af lovtekniske årsager, at der direkte i denne lov indsættes hjemmel for justitsministeren til at fastsætte regler om digital selvbetjening på området i bekendtgørelsesform.

Det skyldes, at reglerne om straffeattester er udstedt med hjemmel i persondataloven. Persondataloven er en generel lov, der gælder for alle behandlinger af personoplysninger inden for som udgangspunkt alle forvaltningsområder. Det vil på den baggrund ikke være hensigtsmæssigt at indsætte særlige regler om straffeattester i persondataloven.

Det er forventningen, at de regler, som justitsministeren fastsætter, i vidt omfang vil indeholde tilsvarende bestemmelser, som på de øvrige områder omfattet af dette lovforslag.

Justitsministeren vil således kunne fastsætte regler om, at ansøgninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises, at hvis der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende den digitale selvbetjeningsløsning, skal borgeren tilbydes, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening, at den offentlige myndighed bestemmer, hvordan en ansøgning i givet fald skal indgives, at myndigheden helt ekstraordinært kan undlade at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare økonomiske fordele ved at modtage ansøgningen på anden måde end digitalt, og at en digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for den offentlige myndighed. Det forventes, at reglerne fastsættes, så der pr. 1. december 2013 kan indføres obligatorisk digital selvbetjening på Justitsministeriets områder på samme tidspunkt som for de øvrige områder omfattet af dette lovforslag. For så vidt angår ansøgning om private straffeattester er det hensigten, at regler efter den foreslåede § 18 om pligt til at anvende en digital ansøgningsløsning ved indgivelse af ansøgning om straffeattest til privat brug ligeledes vil blive fastsat, så der pr. 1. december 2013 kan indføres obligatorisk digital selvbetjening på området. Hvis de tekniske forudsætninger herfor ikke er fuldt ud opfyldt på dette tidspunkt, kan justitsministeren fastsætte, at digital selvbetjening på området indføres på et tidspunkt efter den 1. december 2013.

Det slås efter det foreslåede fast, at en digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for myndigheden, som er adressat for meddelelsen, jf. nedenfor i afsnit 4.3 *Hvornår en digital meddelelse anses for at være kommet frem.*

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. december 2013. Kravet om anvendelse af de digitale løsninger, som myndighederne stiller til rådighed, indføres således pr. den 1. december 2013. Ligeledes skal de digitale løsninger være klar til at blive taget i brug på dette tidspunkt.

4.2 Generelt for obligatorisk digital selvbetjening

Det foreslås, at ansøgninger, anmeldelser, indberetning mv. som udgangspunkt ikke længere kan indgives eller sendes til myndigheden på papir, telefonisk eller ved personligt fremmøde, men alene kan foregå digitalt ved brug af de selvbetjeningsløsninger, som de pågældende offentlige myndigheder stiller til rådighed. Den primære kommunikationskanal bliver efter det foreslået de digitale selvbetjeningsløs-

ninger, som den offentlige myndighed, herunder kommunen, stiller til rådighed.

4.2.1 Information

Borgerne skal kende de digitale muligheder og være trygge ved, at det er en god og sikker måde at kommunikere med det offentlige på. Det forudsættes, at de relevante myndigheder kommunikerer dette til borgerne.

Et af hovedbudskaberne kan blandt andet være, at det er trygt og sikkert at kommunikere digitalt med det offentlige. Der vil også kunne orienteres om, hvilke områder der efterhånden overgår til at være obligatorisk digitale, efterhånden som dette sker. Det er væsentligt at formidle, at borger.dk tilbyder borgerne adgang til selvbetjeningsløsninger, det offentlige oplysninger om borgerne og til borgerens digitale postkasse. Samtidig vil der kunne oplyses om, at der er mulighed for at få hjælp til at anvende de digitale løsninger ved telefonisk henvendelse eller personligt fremmøde i borger-servicecentre og på bibliotekerne.

Den enkelte offentlige myndighed vil skulle forestå kommunikationen på sit eget område, således at informationen målrettes den berørte gruppe af borgere og på den måde, som efter den enkelte myndigheds vurdering er mest hensigtsmæssig. Den offentlige myndighed vil eksempelvis kunne informere borgeren ved at lægge information herom ud på sin hjemmeside eller informere relevante grupper i borgerservicecentret eller i anden relevant sammenhæng. Der vil også foregå koordinering af kommunikationen på tværs hos myndighederne og blive genbrugt kampagnematerialer og lignende for at opnå større effekt med færre ressourcer.

I fællesoffentligt regi igangsættes fælles kommunikationsindsatser i henhold til den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi.

Der blev i forbindelse med indførelse af første bølge af obligatorisk digital selvbetjening gennemført en række konkrete tiltag for at skabe opmærksomhed omkring overgangen til digital kommunikation hos den brede befolkning, i medierne og hos myndigheder m.fl. En tilsvarende række af tiltag forventes gennemført med indførelse af anden bølge af obligatorisk digital selvbetjening i det omfang, det er relevant.

4.2.2 Hjælp og vejledning

Det skal sikres, at der er den tilstrækkelige hjælp til de borgere, som ikke kan eller har svært ved at bruge de digitale kanaler. Borgere, som er forhindrede i at kommunikere digitalt med det offentlige, skal fortsat have mulighed for at foretage ansøgninger, anmeldelser, indberetninger mv. på anden vis, jf. nedenfor under afsnit 4.2.3 *Særlige forhold.*

Det forudsættes, at de relevante myndigheder sikrer, at de digitale selvbetjeningsløsninger er brugervenlige og tilgængelige, så stadigt flere borgere kan anvende og bliver fortrolige med anvendelsen af de digitale løsninger. Digitaliseringsstyrelsen følger op på i hvilket omfang, myndigheder-

nes løsninger lever op til kravene for obligatorisk digital selvbetjening.

Nogle borgere har behov for hjælp til at komme i gang med for eksempel at anvende NemID, borger.dk eller en bestemt selvbetjeningsløsning.

Det foreslås, at borgerne ligesom i dag kan henvende sig og få hjælp og vejledning hos de relevante offentlige myndigheder, i borgerservicecentre mv., hvor borgerne som hidtil vil kunne ringe eller møde op i åbningstiden for at få hjælp og vejledning til korrekt udfyldelse og anvendelse af den selvbetjeningsløsning, som myndigheden stiller til rådighed. Allerede i dag er der således borgere, der får hjælp til at ansøge, anmelde, indberette mv., uanset om dette er ved udfyldelse af en blanket eller en mere digitalt baseret løsning. På tilsvarende vis er det forventningen, at der vil være borgere, som vil have behov for hjælp til at bruge digital selvbetjening.

Andre institutioner som for eksempel bibliotekerne vil også være et oplagt sted at tilbyde borgerne hjælp til digital selvbetjening. De kommunale borgerservicecentre og eksempelvis bibliotekerne vil således kunne tilbyde adgang til computere eller lignende digitale platforme samt medarbejdere, der kan hjælpe borgerne med de digitale løsninger. På den måde bliver også de mindre it-kyndige borgere efterhånden mere digitalt selvhjulpne. På det statslige område kan borgeren, alt efter hvilken ansøgning, anmeldelse, indberetning mv., der er tale om, tillige henvende sig eksempelvis på den lokale politistation eller kirkekontor, der, som tilfældet er i dag, giver den fornødne hjælp og vejledning til borgerne vedrørende ansøgning, anmeldelse, indberetning mv. på myndighedens fagområde.

Borger.dk tilbyder i dag telefonisk vejledning på 1881. Muligheden for yderligere tiltag i retning af at effektivisere borgerbetjeningen ved eventuelt at etablere et fællesoffentligt og landsdækkende telefonsupportcenter med udvidet åbningstid undersøges.

Hjælp til digital selvbetjening ligger i forlængelse af den almindelige vejledningsopgave overfor borgerne, som såvel de statslige myndigheder som de kommunale borgerservicecentre varetager. De offentlige myndigheder har pligt til at hjælpe og vejlede borgerne inden for de opgaveområder, som den pågældende myndighed har ansvaret for. De offentlige myndigheder er således fortsat underlagt den sædvanlige vejledningspligt samt pligt til i givet fald at henvise en borger til rette myndighed, jf. forvaltningsloven § 7.

I kommuner, frivillige organisationer og oplysningsforbund foregår der en række aktiviteter i såvel offentligt som privat regi, som støtter op om borgernes behov for hjælp og kompetencer. Heriblandt kan nævnes kommunernes Digitale Ambassadører, ældreorganisationernes telefonservice med hjælp til brug af it og datastuer med it-undervisning af ældre samt bibliotekernes åbne it-caféer, én-til-én vejledning og holdundervisning, oplysningsforbundenes it-undervisning og it-hjælp til beboerne i almene boligforeninger baseret på boligsociale medarbejdere og frivillige kræfter.

Digitaliseringsstyrelsen koordinerer en central indsats, der understøtter de relevante organisationers indsats (Lær mere om it-netværket). Via netværket stilles relevant undervisningsmateriale til rådighed, herunder i forhold til NemID og brugen af de selvbetjeningsløsninger, der gøres obligatorisk digital. Derudover koordinerer Digitaliseringsstyrelsen bibliotekers, datastuers og andre it-undervisningssteders deltagelse i landsdækkende kampagner med det formål at gøre flere ikke-digitale borgere digitale.

I forbindelse med første bølge af digital selvbetjening er der udarbejdet videoguides og trin-for-trin vejledninger til selvbetjeningsløsningerne, som præsenteres på borger.dk, når borgeren tilgår den relevante selvbetjeningsløsning. Desuden er der produceret en kort introduktionsfilm om overgangen til obligatorisk digital kommunikation. Filmen ligger på borger.dk og henvender sig primært til dårlige læsere, eksempelvis læsesvage, ordblinde, kognitivt handicappede mv. Tilsvarende tiltag forventes, hvor det er relevant for anden bølge.

Derudover har regeringen sammen med forligspartierne bag satspuljen afsat 28 mio. kroner til at styrke de digitale færdigheder blandt ældre med begrænsede eller ingen it-færdigheder samt blandt socialt udsatte borgere i perioden 2012 til 2015. Midlerne er blevet tildelt projekter til fremme af udsatte og ældre borgeres it-kompetencer og evner til at kommunikere digitalt med det offentlige i kommuner såvel som oplysningsforbund og foreninger.

Det er hensigten, at borgerne fortsat skal tilbydes hjælp således, at det eksempelvis vil kunne være muligt for en borger, der ikke selv har en PC eller lignende digital platform, at møde op på borgerservice eller det lokale bibliotek og her udfylde en anmeldelse om valg af alment praktiserende læge digitalt på den offentlige myndigheds PC eller lignende digitale platform.

Det vil eksempelvis også være muligt for en borger, der ikke er it-kyndig, at møde op og få en medarbejder til at hjælpe med at udfylde en ansøgning om lån til betaling af ejendomsskat ved en PC eller lignende digital platform hos den offentlige myndighed.

Et tredje eksempel på, hvilken hjælp, der vil kunne tilbydes, er, hvor en borger hjemmefra er i færd med at anmode om navne- og adressebeskyttelse, men bliver i tvivl om, hvordan et punkt i udfyldelsen skal forstås. Hvis der ikke er tilstrækkelig elektronisk hjælp at hente på den offentlige myndigheds hjemmeside, vil borgeren kunne ringe til den ansvarlige myndighed og få telefonisk hjælp til selv at færdigfylde den digitale anmodning.

4.2.3 Særlige forhold

Anvendelse af digitale selvbetjeningsløsninger er emnemæssigt afgrænset og ofte også tidsmæssigt afgrænset. Det er derfor, som det fremgår ovenfor, forventningen, at den enkelte borger, som det er i dag, vil kunne kontakte den relevante offentlige myndighed for at få hjælp til at gennemføre en ansøgning, anmeldelse, indberetning mv. Eksempelvis vil det for de fleste borgere dreje sig om enkelte gange, at de

står i den situation, at de skal giftes og dermed indgive anmodning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne.

For dem, som ikke kan bruge de digitale løsninger, vil det også i fremtiden være muligt at få betjening på anden vis og om nødvendigt få mulighed for at ansøge, anmelde, indberette mv. på en anden måde end digitalt.

Det foreslås, at det i loven fastsættes, at når der konkret foreligger særlige forhold, der indebærer, at borgeren ikke kan eller ikke må forventes at kunne ansøge digitalt, skal den relevante offentlige myndighed anvise borgeren en anden måde at ansøge, anmelde eller indberette på end digitalt. Dette indebærer, at den offentlige myndighed skal fravige kravet om digital selvbetjening for borgere, der enten ikke kan eller må forventes ikke at kunne kommunikere digitalt med det offentlige, herunder personer som ikke forventes at kunne benytte en digital selvbetjeningsløsning.

Det vil bero på en konkret vurdering fra henvendelse til henvendelse, hvilken hjælp den enkelte borger vurderes at have brug for. Det forudsættes, at myndighederne, som nævnt, fortsat lever op til de forvaltningsretlige og øvrige lovgivningsmæssige krav, der stilles til offentlig forvaltning, herunder vejledningsforpligtelsen og kravet om at oplyse sagen. Den offentlige myndighed vil tillige skulle informere borgeren om borgerens muligheder for at søge på anden vis, når der foreligger særlige forhold, eller om muligheden for at lade andre ansøge via fuldmagt.

På det statslige område, som på det kommunale, vil det, som tilfældet er i dag, være den offentlige myndighed, der har ansvaret for det pågældende opgaveområde, og som skal modtage og behandle en ansøgning, anmeldelse, indberetning mv., der træffer afgørelse om at afvise ikke-digitale ansøgninger. Den offentlige myndighed vurderer tillige, om der foreligger særlige forhold, der gør, at borgerne ikke må forventes at kunne anvende den digitale selvbetjeningsløsning og tilbyder i givet fald borgeren en anden måde at ansøge, anmelde eller indberette på.

Hvis den offentlige myndighed afviser en borger, der ikke ansøger digitalt, kan myndigheden begrunde en afvisning med, at ansøgninger skal indgives digitalt. Hvis borgeren fortsat mener, at borgeren ikke skal eller kan ansøge digitalt, må myndigheden afklare, om der kan foreligge særlige forhold, der gør, at borgeren må forventes ikke at kunne anvende den digitale selvbetjeningsløsning, så borgeren kan søge på anden vis. Det er den offentlige myndighed, der ud fra et konkret skøn vurderer, om der foreligger særlige forhold. Der skal i den forbindelse lægges vægt på borgerens beskrivelse af egne evner og muligheder for at anvende it-værktøjer og eventuelle problemer med at søge om hjælp, ligesom medarbejderen hos myndigheden, på borgerservicecenteret eller på biblioteket ud fra en helhedsvurdering af borgeren må bedømme, om borgeren vil kunne ansøge digitalt efter modtagelse af hjælp hertil.

Muligheden for at ansøge, anmelde, indberette mv. på en anden måde end ved digital selvbetjening skal imødekomme borgere med særlige behov. Der kan for eksempel være tale

om borgere med særlige handicap, såvel kognitiv som fysisk funktionsnedsættelse og demens.

Borgere med særlige behov kan for eksempel også være borgere, der mangler digitale kompetencer, visse socialt udsatte borgere, borgere med psykiske lidelser, hjemløse, borgere med sprogvanskeligheder mv. Der foreligger særlige forhold for disse borgere, hvis hjælp eller medbetjening fra den offentlige myndigheds side konkret vurderes ikke at være en egnet løsning til at muliggøre digital ansøgning, anmeldelse eller indberetning mv. I visse tilfælde vil den offentlige myndighed umiddelbart kunne vurdere, at borgerne ikke vil kunne ansøge digitalt, uden at myndigheden først har forsøgt medbetjening. Der vil således kunne være tale om, at der foreligger særlige forhold for nogle af de borgere, der har særlige behov, der gør, at borgeren ikke kan ansøge digitalt. Tilsvarende vil der også være borgere fra de nævnte grupper, der kan ansøge digitalt, eventuelt efter medhjælp, og derfor skal ansøge digitalt.

Et eksempel på, hvor der kan foreligge særlige forhold, der gør, at borgeren ikke kan ansøge digitalt, er, hvor en gangbesværet uden PC eller uden digitale kundskaber henvender sig telefonisk til personregisterføreren for at blive undtaget fra at ansøge digitalt om navneændring. Et andet eksempel kunne være en 80-årig borger, der skal ansøge om begravelseshjælp, men som aldrig har stiftet bekendtskab med it, og som ikke ser sig i stand til at erhverve sig NemID.

Særlige forhold vil eksempelvis foreligge, hvor en socialt udsat borger ikke selv kan ansøge digitalt, og det ikke giver mening at forlange, at borgeren henvender sig eksempelvis på borgerservice eller biblioteket for at få hjælp til digital ansøgning. Særlige forhold kan tillige foreligge, hvor en borger er indsat i fængsel eller institutionsanbragt og af den grund ikke har adgang til en computer eller lignende digital platform, hvorfor borgeren ikke kan ansøge digitalt. Der vil være situationer, hvor det er de sociale myndigheder, sagsbehandlere eller andre, der, som tilfældet er i dag, sørger for, at borgeren alligevel får søgt på anden vis eksempelvis telefonisk, ved personligt fremmøde eller skriftligt.

Også hvor der er tale om borgere med store sprogvanskeligheder, herunder borgere, der ikke behersker dansk eller andet sprog, der anvendes i selvbetjeningsløsningen, eller svær ordblindhed, kan den offentlige myndighed i det enkelte tilfælde vurdere, at der foreligger særlige forhold, der gør, at en anden kommunikationskanal end den digitale er bedst egnet.

Endnu et eksempel på, hvor særlige forhold gør sig gældende, er, hvor der ved selvbetjeningsløsningen forudsættes anvendelse af personnummer eller NemID, og borgeren ikke har et personnummer eller ikke kan få udstedt NemID.

Forudsætningerne for at få offentlig digital signatur (eksempelvis NemID) er, at borgeren er over 15 år, at borgeren har et dansk personnummer, og at borgeren kan legitimere sig fyldestgørende.

Personer uden et personnummer kan ikke få NemID. I disse tilfælde kan borgeren ikke anvende de digitale selvbetje-

ningsløsninger, hvor denne identifikation kræves. Dette gør sig eksempelvis gældende, når et udenlandsk par ønsker at gifte sig i Danmark og skal indgive en ægteskabserklæring og en af dem eller begge ikke har et personnummer. Det kan eksempelvis også være i situationer, hvor en udlænding skal erklære sig som far til et barn født i Danmark.

For så vidt angår en borger, der ikke er registret i CPR med bopæl eller fast opholdssted i Danmark, herunder en hjemløs eller en borger bosat i udlandet, stilles der særlige identifikationskrav, der kan vanskeliggøre erhvervelse af NemID. En sådan borger vil derfor som udgangspunkt ikke kunne anvende den digitale selvbetjeningsløsning og skal, hvor det er relevant, betjenes på anden vis. Hvis borgeren alligevel har fået anskaffet sig NemID, eksempelvis ved personligt fremmøde i borgerservice eller via en dansk ambassade i udlandet, vil borgeren skulle ansøge digitalt.

Hvis en borger ikke har, men kan få udstedt NemID, og dette er en forudsætning for anvendelse af den konkrete digitale selvbetjeningsløsning, foreslås det, at den offentlige myndighed skal anmode borgeren om at anskaffe sig NemID. Hvis den offentlige myndighed vurderer, at der foreligger særlige forhold, kan myndigheden vælge ikke at kræve anskaffelse af NemID, men lade borgeren ansøge på anden vis. Der henvises til bemærkningerne nedenfor i afsnit 4.2.5 *Identifikation af borgeren*.

Der kan på de enkelte sagsområder foreligge særlige forhold, der er specielle for det enkelte sagsområde. Der henvises til beskrivelserne af de enkelte forslag nedenfor for under afsnit 4.4 *De konkrete områder omfattet af lovforslaget*.

Det er den offentlige myndighed, der i de konkrete tilfælde foretager en vurdering af, om der foreligger særlige forhold. Hvis den offentlige myndighed finder, at der foreligger særlige forhold, skal den offentlige myndighed tilbyde borgeren en anden måde at ansøge, anmelde eller indberette på. Finder den offentlige myndighed, at der ikke foreligger særlige forhold, vil borgeren være henvist til at ansøge, anmelde eller indberette digitalt. Indgives ansøgningen alligevel ikke digitalt, vil myndigheden skulle afvise ansøgningen.

Der kan være forskel fra område til område på, hvor omfattende en ansøgning, anmeldelse eller indberetning er, hvorfor der også vil være forskel på, hvornår en henvendelse kan håndteres ved hjælp eller medbetjening fra en medarbejder, og hvornår en borger henvises til at ansøge på anden vis. Den offentlige myndighed vil i en lang række tilfælde kunne udfylde en ansøgning, anmeldelse eller indberetning digitalt sammen med borgere, der ikke selv kan. Det er således hensigten, at den offentlige myndighed i den konkrete situation ved henvendelse fra en borger gør et forsøg på at guide borgeren til digital selvbetjening.

Hvor der foreligger særlige forhold, er det den offentlige myndighed, der beslutter på hvilken måde, ansøgningen, anmeldelse, indberetningen mv. i givet fald skal indgives. Ansøgning på en anden måde kan for eksempel indebære telefonisk eller personlig betjening, anvendelse af blanketter eller anden skriftlig eller digital kommunikation. Personlig el-

ler telefonisk betjening forudsættes som i dag at foregå i den almindelige åbningstid hos den offentlige myndighed, herunder på borgerservice og bibliotekerne. Den offentlige myndighed vil ved anvisning af alternativ kommunikationskanal skulle tage hensyn til den enkelte borgers vanskeligheder, herunder årsagen til at borgeren ikke kan ansøge digitalt. FN's Handicapkonvention indebærer blandt andet, at hvor kravet om digital selvbetjening fraviges, skal den offentlige myndighed træffe passende foranstaltninger til at sikre, at borgere med handicap kan kommunikere med det offentlige. Ifølge FN's Handicapkonvention er en person med handicap defineret som personer med langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse. Loven vil skulle administreres, så konventionen såvel som øvrig lovgivning overholdes.

Borgerne vil som i dag have mulighed for at give fuldmagt til en anden person til at anvende en konkret digital løsning eller til at henvende sig digitalt til myndigheden på vegne af borgeren. I de tilfælde, hvor den digitale selvbetjeningsløsning endnu ikke muliggør at afgive eller anvende en fuldmagt digitalt, må afgivelsen af fuldmagten og eventuelt selve ansøgningen, anmeldelsen eller indberetningen mv. ske på anden måde, jf. ovenfor under afsnit 3.1 *Grundlæggende forvaltningsretlige principper* om udviklingen af en digital partsrepræsentationsløsning. De sædvanlige muligheder for anvendelse af fuldmagt finder således fortsat anvendelse.

4.2.4 Ekstraordinære situationer

Udover særlige forhold hos borgeren kan der også forekomme helt ekstraordinære situationer, hvor omstændighederne ved ansøgningen eller den offentlige myndigheds forhold gør, at der ikke skal ansøges digitalt, fordi den offentlige myndighed vurderer, at det samlet set vil være mest effektivt at fravige kravet om digital selvbetjening. Muligheden for at undlade at afvise ansøgninger, anmeldelser, indberetninger mv., der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, skal imødekomme, at der helt ekstraordinært kan være situationer, hvor det ud fra en samlet økonomisk vurdering kan være mere hensigtsmæssigt for den offentlige myndighed at behandle en ansøgning, selvom den ikke indgives ved digital selvbetjening.

Der kan eksempelvis være tale om, at kommunens digitale selvbetjeningssystem ikke er indrettet til at håndtere en bestemt situation. For eksempel kan der være tale om, at der ved en særlig ansøgningssituation stilles krav om to underskrifter, eller der kan være tale om, at borgeren, som nævnt ovenfor, ønsker at give fuldmagt til en anden, og selvbetjeningsløsningen ikke er indrettet til at håndtere dette. Tilsvarende vil den offentlige myndighed eksempelvis kunne anvisе borgeren en anden måde at ansøge på, hvis deres selvbetjeningssystem er ude af drift. Der kan også være tale om, tilfælde, hvor krav om digital selvbetjening indebærer en uforholdsmæssigt omkostningskrævende omlægning af den offentlige myndigheds selvbetjeningssystemer for at imødegå særlige situationer.

På enkelte områder er der tale om, at det ikke er borgeren, der nødvendigvis ønsker at ansøge om noget, men myndigheden eller samfundet mere overordnet, der har hovedinteressen i, at en oplysning bliver indgivet. Dette gør sig gældende ved anmeldelse af indenlandsk flytning og udrejse samt anmeldelse af forekomst af rotter.

Eksempelvis vil en borger, der telefonisk eller ved et møde med kommunen har oplyst, at borgeren fraflytter til udlandet, ikke i alle tilfælde have et incitament til også at anmelde dette via den digitale selvbetjeningsløsning efterfølgende. Derimod er det afgørende for vedligeholdelse af et korrekt udvisende CPR, at oplysningen om fraflytningen registreres. For så vidt angår anmeldelse af rotter er det væsentligt for skadedyrsbekæmpelsen, at kommunen handler, når kommunen bliver bekendt med forekomsten af rotter uanset om anmeldelsen sker digitalt eller ikke-digitalt.

På de nævnte områder er det samfundet mere overordnet, der har en interesse i at registrere oplysningerne og eventuelt handle herefter. På denne baggrund foreslås det på disse områder at indføre en yderligere mulighed for, at myndigheden kan acceptere ikke-digitale anmeldelser, hvis myndigheden vurderer, at oplysningen ikke vil blive indgivet digitalt. Det foreslås derfor, at myndigheden kan komme frem til, at det efter sagens karakter er hensigtsmæssigt at modtage anmeldelsen på anden måde end digitalt.

Også på området for politiets modtagelse af anmeldelse af cykeltyverier er det fundet hensigtsmæssigt at foreslå en yderligere mulighed for, at politiet i visse situationer kan acceptere ikke-digitale anmeldelser, hvis det efter sagens karakter er hensigtsmæssigt. Som eksempel kan nævnes en borgers henvendelse om et cykeltyveri til politiet på gaden.

Der henvises til beskrivelsen af disse områder nedenfor under afsnit 4.4. *De konkrete områder omfattet af lovforslaget.*

Muligheden for at undlade at afvise ikke-digitale ansøgninger forudsættes ikke brugt til generelt at udskyde implementeringen af selvbetjeningsløsninger omfattet af bølge 2. Eksempelvis vil den offentlige myndighed på de områder, hvor der for hovedparten af ansøgningerne kræves flere underskrifter eller identifikation af flere ansøgere ved en ansøgning, skulle sikre, at selvbetjeningsløsningen indrettes, så dette er muligt. Bestemmelsen forudsættes endvidere ikke brugt til at fratage borgernes mulighed for at få hjælp til digital selvbetjening.

4.2.5 Identifikation af borgeren

Det forudsættes, at de digitale systemer, som de offentlige myndigheder stiller til rådighed for ansøgning, anmeldelse, indberetning mv. indrettes på en sådan måde, at den offentlige myndighed kan identificere, hvem der har indgivet ansøgningen, anmeldelsen eller indberetningen.

På langt hovedparten af områderne må det forventes, at der stilles krav om anvendelse af en sikker identifikation af borgeren i form af den nødvendige digitale signatur som eksempelvis NemID eller en digitale signaturer med et sikker-

hedsniveau svarende til OCES-standarden eller højere, og som er teknisk kompatible med OCES, eksempelvis NemID.

Ved anvendelse af digital signatur skal der være tale om en digital signatur baseret på den til enhver tid gældende OCES-standard, som er fastlagt i certifikatpolitik for OCES-personcertifikater og certifikatpolitik for OCES-medarbejdercertifikater, såsom NemID.

Det blev tilbage i 2002 besluttet at etablere en offentlig standard for digital signatur med et højt sikkerhedsniveau til anvendelse i den offentlige sektor. OCES-standarden – Offentlige Certifikater til Elektronisk Service er udarbejdet af det tidligere IT- og Telestyrelsen, nu Digitaliseringsstyrelsen, og fremgår af en såkaldt OCES-certifikatpolitik. OCES-standarden er siden blevet udpeget til at være en af de syv standarder, der blev gjort obligatoriske ved folketingsbeslutning B103.

Forudsætningen for at kunne udstede digitale signaturer efter OCES-standarden er, at udsteder har indgået aftale med Digitaliseringsstyrelsen blandt andet om at overholde OCES-certifikatpolitikken og underlægge sig Digitaliseringsstyrelsens tilsyn.

Erhvervelse af den offentlige digitale signatur NemID forudsætter, at borgeren er over 15 år, har et personnummer, og at dette kan verificeres i CPR-registeret.

Herudover kræver det, at borgeren kan opfylde legitimeringsreglerne for at få NemID. Borgeren skal således kunne legitimere sig ved brug af billedlegitimation i forbindelse med fysisk fremmøde, ved anvendelse af pas eller kørekortnummer kombineret med fremsendelse af nøglekort til folkeregisteradressen i forbindelse med online bestilling eller ved fysisk fremmøde uden billedlegitimation, hvor der i stedet skal fremvises to sekundære legitimationsdokumenter (for eksempel dåbsattest, sygesikringsbevis, forskudsopgørelse, selvangivelse eller dokumentation for udbetaling af offentlig ydelse). I alle tilfælde, hvor der ikke fremvises billedlegitimation, skal det fysiske fremmøde kombineres med fremsendelse af nøglekort til folkeregisteradressen.

Der er lavet særlige bestillingsflow for danskere uden fast bopæl i Danmark (udenlandsdanskere) og borgere med navne- og adressebeskyttelse. Disse skal altid møde fysisk frem enten på en dansk repræsentation i udlandet eller et borger-servicekontor for at afhente deres midlertidige adgangskode, idet denne ikke kan sendes til folkeregisteradressen. Dette fordrer dog pas henholdsvis billedlegitimation eventuelt i kombination med andet bevis for personnummer.

Lov om Det Centrale Personregister er delvist sat i kraft for Grønland, jf. bemærkningerne til § 19. En borger, der bor i Grønland, er derfor i besiddelse af et dansk personnummer og kan få NemID både online og ved personligt fremmøde i en grønlandsk kommune. Derimod er loven ikke sat i kraft for Færøerne, og en borger, der bor på Færøerne, har således som udgangspunkt ikke et dansk personnummer. For færinger gælder, som for alle andre, at NemID kun kan udstedes, hvis borgeren har et dansk personnummer.

Der kan være enkelte borgere, der ikke kan få NemID, eksempelvis fordi de ikke kan leve op til legitimeringsreglerne

- det kunne være hjemløse uden billedlegitimation - eller fordi de ikke er i stand til at betjene en computer på grund af særlige forhold som eksempelvis handicap eller lignende.

Det vil typisk være indretningen af den digitale selvbetjeningsløsning, som stilles til rådighed på det enkelte område, der afgør, om det forudsættes, at der anvendes NemID eller ej ved anvendelse af selvbetjeningsløsningen.

Personer, der ikke har et personnummer, herunder udlændinge, vil ikke kunne få NemID.

Det kan give visse udfordringer i administrationen af selvbetjeningsløsninger i tilfælde af, at en borger ikke har eller ikke anvender NemID, herunder hvis borgeren ikke kan få udstedt NemID, jf. ovenfor under *Særlige forhold*.

4.2.6 Infrastruktur og tekniske løsninger

Den digitale løsning, som offentlige myndigheder stiller til rådighed, vil typisk være en selvbetjeningsløsning på myndighedens hjemmeside, som tillige kan tilgås via den fællesoffentlige borgerportal borger.dk.

Borger.dk skal fortsat være den overordnede indgang til digital selvbetjening. Der vil derfor skulle ske en løbende videreudvikling af funktionalitet og brugervenlighed.

Samtidig skal den centrale infrastruktur (NemID, Nem-Log-in, NemSMS, Borger.dk, digital post og fjernprint) være sikker for borgerne at anvende, hvilket forudsætter drift og vedligeholdelse af den centrale infrastruktur.

Det forudsættes, at de relevante myndigheder sikrer, at de digitale selvbetjeningsløsninger er brugervenlige og tilgængelige, så stadig flere borgere kan anvende og blive fortrolige med anvendelsen af de digitale løsninger. Løsningerne skal leve op til fællesoffentlige standarder for it-løsninger, hvor disse er fastsat, herunder de fællesoffentlige tilgængelighedsstandarder, som eksempelvis WCAG. Det vil endvidere blive nødvendigt med lokal implementering, herunder udvikling og tilretning af systemer og lokale arbejds gange.

4.3 Hvornår en digital meddelelse anses for at være kommet frem

I de foreslåede enslydende bestemmelser fastsættes det, hvornår en digital meddelelse anses for at være kommet frem til adressaten, det vil sige til modtageren af meddelelsen. For meddelelser, som sendes til en offentlig myndighed (eksempelvis kommunen), er myndigheden adressat for meddelelsen.

Efter forslaget anses en meddelelse for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen, det vil sige fra det tidspunkt, hvor kommunen har mulighed for at gøre sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det er således uden betydning, om eller hvornår adressaten gør sig bekendt med indholdet af meddelelsen.

En meddelelse vil normalt være tilgængelig for en myndighed på det tidspunkt, hvor myndigheden kan behandle eller læse meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i modtagelsessystemet eller i et datasystem.

En meddelelse, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, meddelelsen er tilgængelig.

En ansøgning, anmeldelse, indberetning mv., der er tilgængelig i myndighedens system eksempelvis klokken 23:59 den 30. november, er således kommet frem den 30. november, uanset at der ikke fysisk sidder en medarbejder på kommunen og gør sig bekendt med meddelelsen på dette tidspunkt, der ligger uden for normal arbejdstid/åbningstid. Det kan med digital selvbetjening præcist registreres, hvornår en ansøgning, anmeldelse, indberetning mv. er kommet frem. Hvorvidt, fremkomsten er rettidig, må bedømmes efter de gældende forvaltningsretlige regler og eventuelle tidsfrister fastsat i eller i medfør af særlovgivningen. I de tilfælde, hvor myndigheden har behov for at gøre sig bekendt med en meddelelse inden et bestemt tidspunkt, må der fastsættes en tidsfrist, der indeholder såvel en dato som et præcist klokkeslæt for, hvornår anmeldelsen skal være indgivet for at være kommet frem rettidigt.

Kan modtagelsestidspunktet for en digital meddelelse ikke fastlægges som følge af problemer med myndighedens it-system eller andre lignende problemer, må meddelelsen anses for at være kommet frem på det tidspunkt, hvor meddelelsen blev afsendt, hvis der kan fremskaffes pålidelige oplysninger om afsendelsestidspunktet. Det vil således ikke komme borgeren til skade, at en ansøgning eller indberetningen mv. modtages efter fristens udløb, hvis dette skyldes systemnedbrud hos myndigheden.

En lignende bestemmelse om, hvornår en digital meddelelse anses for at være kommet frem, er blandt andet fastsat i skatteforvaltningslovens § 35, stk. 5, der blev indført ved lov nr. 545 af 26. maj 2010 om ændring af skatteforvaltningsloven, lov om registrering af køretøjer og registreringsafgiftsloven, samt i lov nr. 341 af 27. april 2011, der omhandler obligatorisk digital kommunikation mellem virksomheder og det offentlige mv.

En sådan bestemmelse er blandt andet relevant i forhold til ansøgningsfrister og forældelse mv. Der bør fra myndighedernes side udvises fleksibilitet i forhold til at udsætte frister en rimelig tid, hvis it-problemerne opstår tæt på fristen for indgivelse af en meddelelse.

Den offentlige myndighed vil, som tilfældet er i dag, skulle sikre, at en ansøgning, anmeldelse, indberetning eller lignende, der indgives til en forkert offentlig myndighed, henvises til den rette myndighed.

4.4 De konkrete områder omfattet af lovforslaget

Lovforslaget er udformet som forslag til en ændringslov, der samler de ændringer, der foretages i hver enkelt af de pågældende love for at indføre obligatorisk digital selvbetjening.

4.4.1 Økonomi- og Indenrigsministeriet

På Økonomi- og Indenrigsministeriets område er anmeldelse af fraflytning til udlandet, ændring af reglerne om anmeldelse af indenlandsk flytning, anmodning om navne- og

adressebeskyttelse samt anmodning om lån til betaling af ejendomsskat omfattet af lovforslaget.

4.4.1.1 Anmeldelse af fraflytning til udlandet og indenlandsk flytning

De gældende regler om anmeldelse af fraflytning til udlandet fremgår af CPR-lovens kapitel 6.

Efter lovens § 24, stk. 1, 2. pkt., skal fraflytning til udlandet anmeldes til bopælskommunen inden udrejsen.

I lovens §§ 24 og 25 er der fastsat nærmere regler om, hvornår et ophold i udlandet skal anses for en fraflytning til udlandet, der skal anmeldes som en udrejse, henholdsvis hvilke persongrupper, der har ret til at forblive registreret her i landet under et udlandsophold og dermed ikke skal anmelde fraflytning til udlandet.

Efter § 26, stk. 5, som ændret ved § 1, nr. 4, i lov nr. 558 af 18. juni 2012, finder blandt andet § 12 stk. 3, 4. pkt., tilsvarende anvendelse ved anmeldelse af fraflytning til udlandet. Efter § 12, stk. 3, 4. pkt., kan kommunalbestyrelsen bestemme, at flytteanmeldelser, der kan indgives på anden måde end ved digital anmeldelse, skal være skriftlige og afgives på en særlig blanket. Anmeldelse af fraflytning til udlandet er således ikke efter gældende ret undergivet krav om obligatorisk digital anmeldelse ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning. Det er således i dag kommunalbestyrelsen, der afgør, hvordan en anmeldelse af fraflytning til udlandet skal indgives.

Kommunerne modtager i dag anmeldelse af fraflytning til udlandet på en række forskellige måder, herunder ved personligt fremmøde, pr. brev, digitalt pr. e-mail og pr. telefon. I dag stiller størsteparten af kommunerne krav om, at anmeldelse af fraflytning til udlandet finder sted på en særlig blanket.

Det foreslås, at fraflytning til udlandet fremover skal anmeldes digitalt ved anvendelse af den digitale flyttelsesløsning, som kommunen stiller til rådighed, medmindre særlige forhold gør sig gældende. Ved lov nr. 558 af 18. juni 2012 blev det med virkning fra den 1. december 2012 gjort obligatorisk for borgerne at anmelde indenlandske flytninger digitalt ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning, som kommunen stiller til rådighed. Kommunerne er dermed i dag pålagt at stille en digital selvbetjeningsløsning til rådighed for borgerne til brug for anmeldelse af indenlandske flytninger. Kommunerne har derfor allerede tilvejebragt en digital selvbetjeningsløsning til brug for anmeldelse af indenlandsk flytning i CPR. Med afsæt i denne selvbetjeningsløsning vil der blive udviklet en digital selvbetjeningsløsning til brug for anmeldelse af fraflytning til udlandet.

Den foreslåede ændring betyder, at en anmeldelse af fraflytning til udlandet, der ikke er indgivet ved brug af den digitale selvbetjeningsløsning, som kommunen stiller til rådighed, afvises af kommunen, medmindre særlige forhold gør sig gældende, jf. § 12, stk. 3, 2. og 3. pkt. Foreligger der særlige forhold, er borgeren fritaget for kravet om digital anmeldelse af fraflytning til udlandet ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning. Kommunen kan endvidere

efter § 12, stk. 3, 5. pkt., ud over de tilfælde hvor kommunen finder, at der foreligger særlige forhold, undlade at afvise en anmeldelse, der ikke er indgivet ved anvendelse af kommunens digitale selvbetjeningsløsning, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare økonomiske fordele for kommunen ved at behandle anmeldelsen på anden vis end digitalt.

For anmeldelse af fraflytning til udlandet gør sig det særlige forhold gældende, at kommunen er forpligtet til at sikre, at CPR er korrekt udvisende. Det følger af CPR-lovens § 10, stk. 1. Det indebærer, at en anmeldelse af fraflytning til udlandet, som ikke modtages via den digitale selvbetjeningsløsning, og hvor kommunen i forbindelse med anmeldelsen er bekendt med, at borgeren ikke efterfølgende vil foretage anmeldelse via den digitale selvbetjeningsløsning i overensstemmelse med kommunens anvisninger, medfører en handlingligt for kommunen i forhold til at berigtige den pågældendes bopælsregistrering i CPR. Oftest vil der i sådanne situationer foreligge særlige forhold, der bevirker, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende den digitale selvbetjeningsløsning. Det kan imidlertid forekomme, at borgeren kan anvende den digitale selvbetjeningsløsning, men blot ikke ønsker dette. I sådanne situationer vil kommunen – såfremt det ved den ikke-digitale anmeldelse står klart, at borgeren ikke vil foretage anmeldelse ved brug af den digitale selvbetjeningsløsning – være forpligtet til at undersøge forholdet nærmere og registrere en eventuel fraflytning til udlandet i CPR, såfremt dette svarer til de faktiske forhold.

Registrering af fraflytning til udlandet er med til at sikre, at CPR er korrekt udvisende, og det er dermed af samfundsmæssig interesse, at anmeldelse af fraflytning til udlandet indgives. På denne baggrund foreslås det på dette område at indføre en yderligere mulighed for, at kommunen kan acceptere ikke-digitale anmeldelser mv., hvis det efter sagens karakter er hensigtsmæssigt at modtage anmeldelsen på anden måde end digitalt. Kommunen skal have vurderet, at oplysningen ikke vil blive indgivet digitalt, og det ikke vil bidrage til at sikre et korrekt udvisende CPR at forfølge kravet om digital anmeldelse.

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.3 *Særlige forhold* og afsnit 4.2.4 *Ekstraordinære situationer*.

Der blev indført obligatorisk digital selvbetjening ved anmeldelse af indenlandsk flytning i CPR ved en ændring af CPR-lovens § 12 ved lov nr. 558 af 18. juni 2012.

Som følge af at de ovenfor nævnte samfundsmæssige hensyn tillige gør sig gældende for så vidt angår indenlandske flytninger, fastsættes det, at kommunalbestyrelsen ud over de i den gældende § 12, stk. 3, 5. pkt., nævnte tilfælde, tillige kan undlade at afvise en anmeldelse af indenlandsk flytning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis det efter sagens karakter er hensigtsmæssigt at modtage anmeldelsen på anden måde end digitalt.

Det foreslås derfor, at CPR-lovens § 12, stk. 3, 5. pkt., ændres, således at reglerne om anmeldelse af indenlandsk flytning, hvortil reglerne om anmeldelse af udrejse henviser,

bringes i overensstemmelse med det for anmeldelse af udrejse foreslåede.

Kommunerne vil efter den foreslåede ændring, fortsat frit kunne tilrettelægge proceduren i forbindelse med indgivelse af anmeldelse af fraflytning til udlandet i de særlige tilfælde, som undtages fra kravet om digital anmeldelse ved brug af den digitale selvbetjeningsløsning, herunder kræve at anmeldelsen sker skriftligt og afgives på en særlig blanket, jf. § 12, stk. 3, 4., pkt.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1 og 2.

4.4.1.2 Anmodning om navne- og adressebeskyttelse

De gældende regler om navne- og adressebeskyttelse i CPR fremgår af CPR-lovens § 28, 1. pkt., hvorefter enhver har ret til ved henvendelse til sin bopælskommune at få navne- og adressebeskyttelse, således at vedkommendes navn og adresse i CPR ikke må videregives til private, medmindre der er særskilt hjemmel hertil i CPR-loven, jf. de i bestemmelsen nærmere opregnede hjemmelsbestemmelser for videregivelse af beskyttede navne og adresser. Det fremgår af CPR-lovens § 28, 2. pkt., at beskyttelsen bortfalder efter ét år, medmindre vedkommende ønsker et tidligere bortfald, eller kommunalbestyrelsen finder, at helt særlige forhold berettiger til en beskyttelse for længere tid end ét år.

Den almindelige adgang til at få registreret navne- og adressebeskyttelse er således i dag begrænset til en 1-årig beskyttelsesperiode med mulighed for forlængelse.

Det er ikke i dag reguleret i CPR-loven i hvilken form kommunerne kan modtage en anmodning om navne- og adressebeskyttelse i CPR, og i praksis modtager kommunerne anmodning om navne- og adressebeskyttelse på en række forskellige måder, herunder ved personligt fremmøde, pr. telefon, pr. brev og digitalt pr. e-mail.

Det foreslås, at det fremover gøres obligatorisk at anmode om navne- og adressebeskyttelse i CPR ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning, som kommunen stiller til rådighed, for så vidt angår den almindelige adgang til at få registreret navne- og adressebeskyttelse for en periode på op til ét år.

Det er således kun anmodning om navne- og adressebeskyttelse i CPR for en periode på op til ét år, der foreslås gjort obligatorisk digital ved anvendelse af kommunens digitale selvbetjeningsløsning, jf. den foreslåede bestemmelse i § 28, stk. 3.

Efter det foreslåede vil borgeren være undtaget fra kravet om digital anmeldelse via den digitale selvbetjeningsløsning i tilfælde, hvor særlige forhold gør sig gældende.

Ved lov nr. 558 af 18. juni 2012 blev det med virkning fra den 1. december 2012 gjort obligatorisk for borgerne at anmelde indenlandske flytninger digitalt ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning, som kommunen stiller til rådighed, og kommunerne er dermed i dag pålagt at stille en digital selvbetjeningsløsning til rådighed for borgerne til brug for anmeldelse af indenlandske flytninger. Kommunerne har derfor allerede tilvejebragt en digital selvbetjenings-

løsning til brug for anmeldelse af indenlandsk flytning i CPR. Med afsæt i denne selvbetjeningsløsning vil der blive udviklet en digital selvbetjeningsløsning til brug for anmodning om navne- og adressebeskyttelse.

Den foreslåede ændring betyder, at en anmodning om navne- og adressebeskyttelse for en periode på op til ét år, der ikke er indgivet ved brug af den digitale selvbetjeningsløsning, som kommunen stiller til rådighed, afvises af kommunen, medmindre særlige forhold gør sig gældende, jf. § 28 stk. 2, 2. og 3. pkt. Foreligger der særlige forhold, er borgeren fritaget for kravet om anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning ved anmodning om navne- og adressebeskyttelse. Kommunen kan endvidere efter den foreslåede bestemmelse i § 28, stk. 2, 5. pkt., i helt ekstraordinære tilfælde ud over de i 3. pkt. nævnte tilfælde undlade at afvise en anmodning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare økonomiske fordele for kommunen ved at behandle anmeldelsen på anden vis end digitalt.

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.3 vedrørende særlige forhold og afsnit 4.2.4 ekstraordinære tilfælde.

Kommunerne vil fortsat frit kunne tilrettelægge proceduren i forbindelse med indgivelse af anmodning om navne- og adressebeskyttelse i de tilfælde, hvor anmodningen ikke er omfattet af kravet om digital selvbetjening, og herunder kræve at anmodning om navne- og adressebeskyttelse skal være skriftlig og afgives på en særlig blanket, jf. CPR-lovens § 28, stk. 2, 4. pkt.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 3.

4.4.1.3 Anmodning om lån til betaling af ejendomsskat

De gældende regler om lån til betaling af ejendomsskatter, jf. lov om lån til betaling af ejendomsskatter, indebærer, at kommunen er forpligtet til at yde lån til betaling af ejendomsskatter og udgifter til tilslutning til kollektive anlæg, når der er tilslutningspligt, til alle personer med fast bopæl i Danmark, der har nået folkepensionsalderen samt modtagere af førtidspension, invalidepension og efterlønsmodtagere, jf. § 1, stk. 1. For at kunne benytte ordningen, skal borgeren opfylde betingelserne i § 1, stk. 4.

Det er i dag ikke reguleret i lov om lån til betaling af ejendomsskatter, i hvilken form kommunerne skal modtage en ansøgning (anmodning) om lån til betaling af ejendomsskat. Kommunerne kan således frit tilrettelægge proceduren i forbindelse med indgivelse af ansøgning om lån til betaling af ejendomsskat.

Det foreslås, at det fremover gøres obligatorisk, at ansøgning om lån til betaling af ejendomsskat skal ske ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning, som kommunen stiller til rådighed, medmindre særlige forhold gør sig gældende.

Den foreslåede ændring betyder, at en ansøgning om lån til betaling af ejendomsskat, der ikke er indgivet ved brug af den digitale selvbetjeningsløsning, kommunen stiller til rå-

dighed, afvises af kommunen, medmindre særlige forhold gør sig gældende, jf. § 1 a, stk. 2. Foreligger der særlige forhold, er borgeren fritaget for kravet om anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning.

Kommunen kan endvidere efter den foreslåede bestemmelse i § 1a, stk. 3, i helt ekstraordinære tilfælde ud over de i stk. 2, 1. pkt. nævnte tilfælde undlade at afvise en anmodning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare økonomiske fordele for kommunen ved at behandle anmeldelsen på anden vis end digitalt.

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.3 *Særlige forhold* og afsnit 4.2.4 *Ekstraordinære situationer*.

Kommunerne vil efter den foreslåede ændring, fortsat frit kunne tilrettelægge proceduren i forbindelse med indgivelse af ansøgning om lån til betaling af ejendomsskat i de særlige tilfælde, som undtages fra kravet om digital ansøgning ved brug af den digitale selvbetjeningsløsning, jf. den foreslåede § 1 a, stk. 2.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 2

4.4.2 Ministeriet for Børn og Undervisning

Ministeriet for Børn og Undervisning har ressortansvaret for ansøgning om økonomisk fripladstilskud til en plads i dagtilbud, ansøgning om plads i et fritidshjem, ansøgning om økonomisk fripladstilskud til en plads i fritidshjem samt ansøgning om økonomisk fripladstilskud til en plads i en skolefritidsordning.

4.4.2.1 Økonomisk fripladstilskud til en plads i dagtilbud

Det fremgår af § 43, stk. 1, nr. 2, i lov om dag-, fritids- og klubtilbud mv. til børn og unge (dagtilbudsloven), at kommunalbestyrelsen skal give et økonomisk fripladstilskud til en plads i dagtilbud under hensyn til forældrenes økonomiske forhold.

Alle forældre med børn i et dagtilbud har således ret til et økonomisk fripladstilskud med henblik på nedsættelse af forældrenes egenbetaling for en plads i dagtilbud, hvis forældrene kan dokumentere en aktuel indtægt, der ligger inden for nogle fastsatte indtægtsgrænser.

De nærmere regler om økonomisk fripladstilskud til en plads i dagtilbud er fastsat i bekendtgørelse nr. 868 af 24. juni 2011 om dag-, fritids- og klubtilbud mv. til børn og unge (herefter dagtilbuds bekendtgørelsen).

Ministeriet for Børn og Undervisning fastsætter og offentliggør hvert år en fripladsskala, hvoraf de økonomiske indtægtsgrænser for økonomisk fripladstilskud fremgår, jf. § 28, stk. 1, i dagtilbuds bekendtgørelsen.

Ifølge dagtilbuds bekendtgørelsens § 26, stk. 1, skal kommunalbestyrelsen give et økonomisk fripladstilskud til en plads i dagtilbud, når forældrene eller den af forældrene, som har retten til dagtilbudspladsen og fripladstilskuddet, ansøger kommunen herom og dokumenterer en aktuel indtægt, som ligger inden for fripladsskalaens indtægtsgrænser.

Forældrenes ansøgning om økonomisk fripladstilskud skal således ledsages af dokumentation for deres aktuelle indtægt.

Det fremgår af § 27, stk. 1, i dagtilbuds bekendtgørelsen, at den aktuelle indkomst, som skal ligge til grund for kommunalbestyrelsens afgørelse om økonomisk fripladstilskud består af 1) forældrenes personlige indkomst efter § 3 i personskatteloven med tillæg af positiv nettokapitalindkomst, der anvendes til beregning af indkomstskat efter § 7 i personskatteloven, dog før det deri nævnte grundbeløb og bundfradrag, og 2) aktieindkomst, der beskattes efter § 8 a, stk. 1 og 2, i personskatteloven, bortset fra udbytteindkomst op til kr. 5.000.

Det fremgår endvidere af § 27, stk. 2, i dagtilbuds bekendtgørelsen, at når den faktiske indtægt er væsentlig større eller mindre end den aktuelle indtægt, træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om økonomisk fripladstilskud på baggrund af en samlet vurdering af familiens økonomiske og sociale forhold. Derudover er der særskilte regler for opgørelse af indkomstgrundlaget for forældre, der er eller har været beskæftiget om bord på et skib, der er registreret i Dansk International Skibsregister, jf. § 27, stk. 4.

Bekendtgørelsen fastsætter ikke særlige formkrav til ansøgningen herunder formkrav til dokumentation for indtægtsforholdene. Efter de gældende regler er det således op til den enkelte kommune at beslutte, hvordan og i hvilken form forældrene skal ansøge om økonomisk fripladstilskud samt dokumentere deres aktuelle indtægt. Dokumentationen kan for eksempel være forældrenes seneste tre lønsedler. Kommunen kan ligeledes, hvor dette er muligt, indhente bidrag til belysning af indkomsten via digitale registre, for eksempel e-Indkomstregisteret.

Efter § 31, stk. 1, i dagtilbuds bekendtgørelsen har forældrene pligt til at underrette kommunen om varige stigninger i deres faktiske indtægt eller andre forhold i årets løb, der har betydning for retten til økonomisk fripladstilskud.

Endvidere følger det af § 32, 1. pkt. i dagtilbuds bekendtgørelsen, at lederen af et dagtilbud efter dagtilbudslovens § 19, stk. 2-5, og § 21, stk. 2 og 3, skal vejlede forældrene om muligheden for økonomisk fripladstilskud. Oplysninger om reglerne for økonomisk fripladstilskud skal offentliggøres i det enkelte dagtilbud eller på dagtilbuddets hjemmeside og efter anmodning udleveres til forældrene, jf. § 32, 2. pkt. i dagtilbuds bekendtgørelsen.

Det foreslås, at dagtilbudsloven ændres, så det bliver obligatorisk, at ansøgning om økonomisk fripladstilskud til en plads i dagtilbud, herunder dokumentation for forældrenes aktuelle indkomst, skal indgives digitalt til kommunen efter kommunens nærmere retningslinjer.

Den digitale ansøgning om økonomisk fripladstilskud omfatter dels de formelle oplysninger som eksempelvis navn på ansøger, adresse og personnummer, dels dokumentation for forældrenes aktuelle indkomst.

Efter lovforslaget vil det således ikke længere være overladt til den enkelte kommunalbestyrelse at bestemme, om en ansøgning om økonomisk fripladstilskud kan indgives i di-

gital form. Forslaget omfatter også forældrenes oplysningspligt efter dagtilbudsbekendtgørelsens § 31, stk. 1, vedrørende varige ændringer i forhold, der har betydning for tildeling af økonomisk fripladstilskud. Forældrene skal derfor også oplyse kommunen i digital form om varige stigninger i deres indkomst i løbet af året.

For at sikre, at alle forældre med børn i dagtilbud, har mulighed for at ansøge om et økonomisk fripladstilskud, foreslås det, at personer, der enten på grund af psykisk eller fysisk funktionsnedsættelse eller andre forhold ikke kan ansøge digitalt om et økonomisk fripladstilskud til en plads i dagtilbud, kan få mulighed for at ansøge om økonomisk fripladstilskud på anden måde end digitalt.

Disse personer skal fortsat have mulighed for at benytte andre kanaler til at ansøge om et økonomisk fripladstilskud til en plads i dagtilbud. Udgangspunktet er således, at den digitale løsning skal være den primære, men at der kan være personer med fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser eller andre særlige forhold, der medfører, at kommunen vurderer, at det ikke er muligt for dem at ansøge digitalt. Det er kommunalbestyrelsen, der afgør, hvordan en ansøgning skal indgives i de tilfælde, hvor der ikke stilles krav om, at ansøgningen skal indgives digitalt.

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.3 *Særlige forhold*.

Kommunen har fortsat en forpligtelse til at yde forældrene generel vejledning i forbindelse med ansøgning om økonomisk fripladstilskud til en plads i dagtilbud i det omfang, forældrene har behov for hjælp. Der henvises endvidere til de generelle bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.2 *Hjælp og vejledning*.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 3, nr. 1.

4.4.2.2 Ansøgning om optagelse i et fritidshjem

Ansøgning om optagelse til en plads i et fritidshjem (opskrivning) skal efter gældende regler ske ved henvendelse til kommunen, jf. dagtilbudslovens § 53.

Dagtilbudsloven fastsætter ikke særlige formkrav til ansøgningen, og i mange kommuner er der mulighed for at indgive ansøgningen i elektronisk form via et digitalt selvbetjeningsystem.

Efter dagtilbudslovens § 54, stk. 1, er det den enkelte kommunalbestyrelse, der fastsætter og offentliggør retningslinjer for ansøgning om optagelse i et fritidshjem. Denne myndighed kan for eksempel anvendes til at fastsætte formkrav til, hvordan der skal ansøges om optagelse i et fritidshjem, herunder krav til at ansøgningen for eksempel skal være skriftlig, digital eller i papirform. Efter dagtilbudslovens § 53, stk. 1, 1. pkt. er det den enkelte kommunalbestyrelse, der træffer afgørelse om optagelse i et fritidshjem under den kommunale forsyning. Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 53, stk. 1, 2. pkt. Kommunalbestyrelsens afgørelse om optagelse i et fritidshjem skal træffes efter en konkret individuel vurdering af barnets og familiens behov. Forældre skal have mulighed

for at tilkendegive ønsker om optagelse i konkrete fritidshjem, jf. § 54, stk. 1, 2. pkt.

Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at selvejende og udliciterede fritidshjem helt eller delvist selv kan træffe afgørelse om optagelse af børn i fritidshjemmet, jf. dagtilbudslovens § 53, stk. 2.

Kommunalbestyrelsen har en forpligtelse til at yde forældrene generel vejledning i forbindelse med optagelse til et fritidshjem samt specifik vejledning i forbindelse med forældrenes ansøgning om optagelse i det omfang, der er behov.

Det foreslås, at dagtilbudsloven ændres, så det bliver obligatorisk, at ansøgning om optagelse i et kommunalt fritidshjem skal indgives digitalt. Efter lovforslaget vil det således ikke længere være overladt til den enkelte kommunalbestyrelse at bestemme, om en ansøgning om plads i et fritidshjem kan indgives i digital form. Forslaget indebærer, at en ansøgning om plads i et fritidshjem skal sendes digitalt til kommunen efter kommunens nærmere retningslinjer herom. Det vil i øvrigt fortsat være overladt til kommunen at fastsætte nærmere retningslinjer for ansøgning om optagelse i et fritidshjem, for eksempel frister for indgivelse af ansøgning herom.

Desuden foreslås det, at kommunalbestyrelsen, i de tilfælde hvor optagelseskompetencen er delegeret fra kommunalbestyrelsen til det enkelte selvejende eller udliciterede fritidshjem, efter aftale med det enkelte fritidshjem kan beslutte, om ansøgninger om optagelse i et fritidshjem skal sendes digitalt til kommunen eller til det enkelte fritidshjem.

For at sikre at alle forældre, der skal have et barn i et fritidshjem, har mulighed for at opskrive barnet til en plads, foreslås det, at personer eller persongrupper, der enten på grund af psykisk eller fysisk funktionsnedsættelse eller andre forhold ikke kan ansøge digitalt om optagelse af deres barn i et fritidshjem, kan få mulighed for at opskrive på anden måde end digitalt. Disse personer skal fortsat have mulighed for at benytte andre kanaler til at ansøge om en plads i et fritidshjem. Udgangspunktet er således, at den digitale løsning skal være den primære, men at der kan være personer med fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser eller andre særlige forhold, der medfører, at kommunen vurderer, at det ikke er muligt for dem at ansøge digitalt. Det er kommunalbestyrelsen, der afgør, hvordan en ansøgning skal indgives i de tilfælde, hvor der ikke stilles krav om, at ansøgningen skal indgives digitalt.

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.3 *Særlige forhold*.

Kommunen har fortsat en forpligtelse til at yde forældrene generel vejledning i forbindelse med optagelse i et fritidshjem samt vejledning i forbindelse med forældrenes ansøgning om optagelse, i det omfang forældrene har behov for hjælp. Der henvises i den forbindelse til de generelle bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.2 *Hjælp og vejledning*.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 3, nr. 2.

4.4.2.3 Økonomisk fripladstilskud til en plads i fritidshjem

Det fremgår af § 63, stk. 1, nr. 2, i lov om dag-, fritids- og klubtilbud mv. til børn og unge (dagtilbudsloven), at kommunalbestyrelsen skal give et økonomisk fripladstilskud til en plads i fritidshjem under hensyn til forældrenes økonomiske forhold.

Alle forældre med børn i et fritidshjem har således ret til et økonomisk fripladstilskud med henblik på nedsættelse af forældrenes egenbetaling for en plads i fritidshjem, hvis forældrene kan dokumentere en aktuel indtægt, der ligger inden for nogle fastsatte indtægtsgrænser.

De nærmere regler om økonomisk fripladstilskud til en plads i fritidshjem er fastsat i dagtilbudsbekendtgørelsen.

Ministeriet for Børn og Undervisning fastsætter og offentliggør hvert år en fripladsskala, hvoraf de økonomiske indtægtsgrænser for økonomisk fripladstilskud fremgår, jf. § 54, stk. 1, i dagtilbudsbekendtgørelsen.

Ifølge bekendtgørelsens § 52, stk. 1, skal kommunalbestyrelsen give et økonomisk fripladstilskud til en plads i fritidshjem, når forældrene eller den af forældrene, som har retten til fritidshjemspladsen og fripladstilskuddet, dokumenterer en aktuel indtægt, som ligger inden for fripladsskalaens indtægtsgrænser. Forældrenes ansøgning om økonomisk fripladstilskud skal således ledsages af dokumentation for deres aktuelle indtægt.

Det fremgår af § 53, stk. 1, i dagtilbudsbekendtgørelsen, at den aktuelle indkomst, som skal ligge til grund for kommunalbestyrelsens afgørelse om økonomisk fripladstilskud består af 1) forældrenes personlige indkomst efter § 3 i personskatteloven med tillæg af positiv nettokapitalindkomst, der anvendes til beregning af indkomstskat efter § 7 i personskatteloven, dog før det deri nævnte grundbeløb og bundfradrag, og 2) aktieindkomst, der beskattes efter § 8 a, stk. 1 og 2, i personskatteloven, bortset fra udbytteindkomst op til kr. 5.000.

Det fremgår endvidere af § 53, stk. 2, i dagtilbudsbekendtgørelsen, at når den faktiske indtægt er væsentlig større eller mindre end den aktuelle indtægt, træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om økonomisk fripladstilskud på baggrund af en samlet vurdering af familiens økonomiske og sociale forhold. Derudover er der særskilte regler for opgørelse af indkomstgrundlaget for forældre, der er eller har været beskæftiget om bord på et skib, der er registreret i Dansk International Skibsregister, jf. § 53, stk. 4.

Bekendtgørelsen fastsætter ikke særlige formkrav til ansøgningen herunder formkrav til dokumentation for indtægt. Efter de gældende regler er det således op til den enkelte kommune at beslutte, hvordan og i hvilken form forældrene skal ansøge om økonomisk fripladstilskud samt dokumentere deres aktuelle indtægt. Dokumentationen kan for eksempel være forældrenes seneste tre lønsedler. Kommunen kan ligeledes, hvor dette er muligt, indhente bidrag til belysning af indkomsten via digitale registre, for eksempel e-Indkomstregisteret.

Efter § 57, stk. 1, i dagtilbudsbekendtgørelsen har forældrene pligt til at underrette kommunen om varige stigninger

i deres faktiske indtægt eller andre forhold i årets løb, der har betydning for retten til økonomisk fripladstilskud.

Endvidere følger det af § 58, 1. pkt. i dagtilbudsbekendtgørelsen, at lederen af et fritidshjem efter dagtilbudslovens § 52, stk. 2-5, skal vejlede forældrene om muligheden for økonomisk fripladstilskud. Oplysninger om reglerne for økonomisk fripladstilskud skal offentliggøres i det enkelte fritidshjem eller på fritidshjemets hjemmeside og efter anmodning udleveres til forældrene, jf. § 58, 2. pkt.

Det foreslås, at dagtilbudsloven ændres, så det bliver obligatorisk, at ansøgning om økonomisk fripladstilskud til en plads i et fritidshjem, herunder dokumentation for forældrenes aktuelle indkomst skal indgives digitalt til kommunen efter kommunens nærmere retningslinjer.

Den digitale ansøgning om økonomisk fripladstilskud omfatter dels de formelle oplysninger som eksempelvis navn på ansøger, adresse og personnummer, dels dokumentation for forældrenes aktuelle indkomst.

Efter lovforslaget vil det således ikke længere være overladt til den enkelte kommunalbestyrelse at bestemme, om en ansøgning om økonomisk fripladstilskud kan indgives i digital form. Forslaget omfatter også forældrenes oplysningspligt efter dagtilbudsbekendtgørelsens § 31, stk. 1, vedrørende varige ændringer i forhold, der har betydning for tildeling af økonomisk fripladstilskud. Forældrene skal derfor også oplyse kommunen i digital form om varige stigninger i deres indkomst i løbet af året.

For at sikre, at alle forældre med børn i et fritidshjem, har mulighed for at ansøge om et økonomisk fripladstilskud, foreslås det, at personer eller persongrupper, der enten på grund af psykisk eller fysisk funktionsnedsættelse eller andre forhold ikke kan ansøge digitalt om et økonomisk fripladstilskud til en plads i et fritidshjem, kan få mulighed for at opskrive på anden måde end digitalt.

Disse personer skal fortsat have mulighed for at benytte andre kanaler til at ansøge om et økonomisk fripladstilskud til en plads i et fritidshjem. Udgangspunktet er således, at den digitale løsning skal være den primære, men at der kan være personer med fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser eller andre særlige forhold, der medfører, at kommunen vurderer, at det ikke er muligt for dem at ansøge digitalt. Det er kommunalbestyrelsen, der afgør, hvordan en ansøgning skal indgives i de tilfælde, hvor der ikke stilles krav om, at ansøgningen skal indgives digitalt.

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.3 *Særlige forhold*.

Kommunen har fortsat en forpligtelse til at yde forældrene generel vejledning i forbindelse med ansøgning om økonomisk fripladstilskud til en plads i et fritidshjem i det omfang, forældrene har behov for hjælp. Der henvises i den forbindelse til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.2 *Hjælp og vejledning*.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 3, nr. 3.

4.4.2.4 Økonomisk fripladstilskud til en plads i en skolefritidsordning (SFO)

Efter folkeskolelovens § 50, stk. 2, opkræver kommunalbestyrelsen betaling af forældre til børn, der er optaget i en skolefritidsordning. Kommunalbestyrelsen yder helt eller delvist økonomisk fripladstilskud til en plads i en skolefritidsordning under hensyn til forældrenes økonomiske forhold.

De regler, der er fastsat i medfør af § 43, stk. 1, nr. 2, i dagtilbudsloven om økonomisk fripladstilskud til en plads i dagtilbud, finder anvendelse ved ydelse af helt eller delvist økonomisk fripladstilskud til en plads i en skolefritidsordning.

Der henvises således til afsnittet ovenfor vedrørende gældende ret om ansøgning om økonomisk fripladstilskud til en plads i dagtilbud.

Afgørelser om økonomisk fripladstilskud til en plads i skolefritidsordning kan indbringes for det sociale nævn efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven), jf. folkeskolelovens § 51, stk. 6. Det sociale nævn forventes pr. 1. juli 2013 ændret til Ankestyrelsen, de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 3.1.

Det foreslås, at lov om folkeskolen ændres, så det bliver obligatorisk, at ansøgning om økonomisk fripladstilskud til en plads i en skolefritidsordning, herunder dokumentation for forældrenes aktuelle indkomst, skal indgives digitalt til kommunen efter kommunens nærmere retningslinjer.

Der henvises til bemærkningerne ovenfor om ansøgning om økonomisk fripladstilskud til en plads i dagtilbud for så vidt angår spørgsmålet om, hvad der skal omfattes af en digital ansøgning om økonomisk fripladstilskud. Disse bestemmelser vil også finde anvendelse for ansøgning om økonomisk fripladstilskud til en skolefritidsordning.

For at sikre, at alle forældre med børn i en skolefritidsordning har mulighed for at ansøge om et økonomisk fripladstilskud, foreslås det, at personer eller persongrupper, der enten på grund af psykisk eller fysisk funktionsnedsættelse eller andre forhold ikke kan ansøge digitalt om et økonomisk fripladstilskud til en plads i en skolefritidsordning, kan få mulighed for at ansøge på anden måde end digitalt.

Disse personer skal fortsat have mulighed for at benytte andre kanaler til at ansøge om et økonomisk fripladstilskud til en plads i skolefritidsordning. Udgangspunktet er således, at den digitale løsning skal være den primære, men at der kan være personer med fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser eller andre særlige forhold, der medfører, at kommunen vurderer, at det ikke er muligt for dem at ansøge digitalt. Det er kommunalbestyrelsen, der afgør, hvordan en ansøgning skal indgives i de tilfælde, hvor der ikke stilles krav om, at ansøgningen skal indgives digitalt.

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.3 *Særlige forhold*.

Kommunen har fortsat en forpligtelse til at yde forældrene generel vejledning i forbindelse med ansøgning om økono-

misk fripladstilskud til en plads i skolefritidsordning i det omfang, forældrene har behov for hjælp. Der henvises i den forbindelse til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.2 *Hjælp og vejledning*.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 4.

4.4.3 Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

På Ministeriet for Sundhed og Forebyggelses ressort er valg af alment praktiserende læge og ansøgning om begrævelshjælp omfattet af lovforslaget.

4.4.3.1 Valg af alment praktiserende læge

De gældende regler om valg af alment praktiserende læge fremgår af sundhedslovens § 59.

Det fremgår af § 59, stk. 1, at personer, der er omfattet af sikringsgruppe 1, skal vælge alment praktiserende læge og meddele det til kommunen. Ministeren for sundhed og forebyggelse er efter sundhedslovens § 59, stk. 3 bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om valg af alment praktiserende læge.

Nærmere regler om valg af alment praktiserende læge er fastsat i bekendtgørelse nr. 1238 af 5. december 2006 om behandling hos læge i praksissektoren. Det fremgår af bekendtgørelsens § 1, stk. 1, at personer, der er omfattet af sikringsgruppe 1, skal vælge en læge, der er tilsluttet landsoverenskomst om almen lægegerning (nu »overenskomst om almen praksis«) indgået mellem Regionernes Lønnings- og Taksnævns og Praktiserende Lægers Organisation og meddele valget til bopælskommunen.

Det er endvidere fastsat i bekendtgørelsens § 1, stk. 2, at gruppe 1-sikrede personer kan skifte læge med virkning senest 14 dage efter, bopælskommunen har modtaget skriftlig anmodning herom.

Personer, der ved tilflytning fra udlandet vælger sikringsgruppe 1, og personer, der overflyttes til sikringsgruppe 1 fra anden sikringsgruppe, skal af bopælskommunen opfordres til at vælge læge i overensstemmelse med reglerne i overenskomsten om almen praksis, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 3.

Valg af læge og lægeskifte sker i øvrigt i overensstemmelse med de regler, der er fastsat i overenskomsten om almen praksis, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 4.

I overenskomstens §§ 11 og 12 er der fastsat nærmere bestemmelser om valg af læge. Der er blandt andet fastsat særlige bestemmelser vedrørende afgrænsede persongrupper (børn under 15 år, personer, der ikke har mulighed for at vælge læge inden for 15 km fra bopælen, bevægelseshæmmede m.fl.), og der er fastsat bestemmelser vedrørende kommunens oplysningspligt i forbindelse med lægevalg.

På grundlag af kommunens registrering af borgerens oplysning om valg af sikringsgruppe og valg af læge udstedes et sundhedskort af kommunen efter nærmere aftale med regionen, jf. § 10 i bekendtgørelse nr. 582 af 10. juni 2009 om valgfri indplacering i sikringsgrupper, udstedelse af sundhedskort mv. Ved lov nr. 558 af 18. juni 2018 blev det gjort

obligatorisk, at ansøgning om sundhedskort skal indgives ved anvendelse af en digital selvbetjeningsløsning.

Det er fastsat i bekendtgørelsen, at lægeskift forudsætter skriftlig anmodning, jf. ovenfor. I dag tilbyder næsten alle kommuner en digital selvbetjeningsløsning, og samlet set modtages ca. 25 pct. af meddelelserne om lægevalg via en digital meddelelse.

Det fremgår af § 5, nr. 3 i klage- og erstatningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1113 af 7. november 2011, at Patientombuddet behandler klager over kommunalbestyrelsens afgørelser mv. om anmeldelse af lægevalg. Patientombuddet tager stilling til, om et helt eller delvist afslag på anmeldelse af lægevalg er i overensstemmelse med sundhedsloven og regler fastsat med hjemmel heri. Patientombuddet tager også i relevant omfang stilling til om forvaltningsretlige regler og principper for afgørelsen er overholdt.

Det foreslås, at det fremover gøres obligatorisk at meddele valg af alment praktiserende læge, herunder skift af læge, ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning, som kommunen stiller til rådighed, medmindre særlige forhold gør sig gældende.

Den foreslåede ændring betyder, at en meddelelse om valg af læge, der ikke er indgivet ved brug af den digitale selvbetjeningsløsning, som kommunen stiller til rådighed, afvises af kommunen, medmindre særlige forhold gør sig gældende, jf. § 59, stk. 2, 2. og 3. pkt. Foreligger der særlige forhold, er borgeren fritaget for kravet om anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning ved meddelelse om valg af læge. Kommunen kan endvidere efter den foreslåede bestemmelse i § 59, stk. 2, 5. pkt., i helt ekstraordinære tilfælde ud over de i 3. pkt. nævnte tilfælde undlade at afvise en meddelelse om valg af læge, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare økonomiske fordele for kommunen ved at behandle meddelelsen på anden vis end digitalt.

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.3 *Særlige forhold* og afsnit 4.2.4 *Ekstraordinære situationer*.

Kommunerne vil efter den foreslåede ændring frit kunne tilrettelægge proceduren i forbindelse med meddelelse af valg af alment praktiserende læge, som undtages fra kravet om digital meddelelse ved brug af den digitale selvbetjeningsløsning, herunder kræve at meddelelsen fremsættes mundtligt eller skriftligt, jf. § 59, stk. 2, 4. pkt.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 5, nr. 1.

Kommunalbestyrelsens afgørelse om en borgers anmodning om at indgive anmeldelse af lægevalg på anden måde end ved digital ansøgning vil være omfattet af Patientombuddets kompetence, jf. § 5, nr. 3 i klage- og erstatningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1113 af 7. november 2011. Patientombuddet vil således kunne tage stilling til, om en borger berettiget har fået afslag på at søge på anden måde end ved digital ansøgning.

4.4.3.2 Ansøgning om begravelseshjælp

De gældende regler om begravelseshjælp fremgår af sundhedslovens § 160.

Af bestemmelsen fremgår, at kommunalbestyrelsen yder begravelseshjælp. Begravelseshjælpens størrelse afhænger af afdødes og den efterlevende ægtefælles formue og formuerettigheder. Ministeren for sundhed og forebyggelse er efter sundhedslovens § 160 bemyndiget til at fastsætte nærmere regler for begravelseshjælpens udbetaling og beregning.

Nærmere regler om begravelseshjælpens udbetaling og beregning er fastsat i bekendtgørelse nr. 1207 af 28. november 2006 om beregning og udbetaling af begravelseshjælp efter sundhedsloven. Af bekendtgørelsens § 10 fremgår, at kommunalbestyrelsen i afdødes bopælskommune efter ansøgning yder begravelseshjælp.

Af vejledning nr. 103 af 28. november 2006 om beregning og udbetaling af begravelseshjælp efter sundhedsloven fremgår, at udbetaling af begravelseshjælp sker til den, der har rekvireret begravelsen eller på dennes anmodning til bedemanden. I tilfælde, hvor kommunen finder det usikkert, om den, der har bestilt og betalt begravelsen, også er den, der vil få boet udlagt, bør kommunen vente med at udbetale begravelseshjælpen, til skifterettens dokumenter foreligger.

Af vejledningen fremgår, at kommunerne vederlagsfrit skal udlevere blanketter til borgerne og stille blanketter om begravelseshjælp vederlagsfrit til rådighed for bedemænd. Kommunen skal endvidere yde borgere og bedemænd vejledning om ansøgning om begravelseshjælp.

Ansøgning om begravelseshjælp kan indgives enten af afdødes pårørende eller af den bedemand, der forestår det praktiske omkring begravelsen.

Det er ikke i dag reguleret i sundhedsloven, i hvilken form kommunerne skal modtage en ansøgning om begravelseshjælp, og kommunerne kan i dag frit tilrettelægge proceduren i forbindelse med indgivelse af ansøgning om begravelseshjælp. I praksis modtager kommunerne ansøgning om begravelseshjælp på en række forskellige måder, herunder ved personligt fremmøde, hvor ansøgningsblanketten udfyldes på stedet, pr. brev og digitalt pr. e-mail eller via den digitale løsning, som en række kommuner stiller til rådighed.

Det fremgår af § 5, nr. 7 i klage- og erstatningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1113 af 7. november 2011, at Patientombuddet behandler klager over kommunalbestyrelsens afgørelser mv. om begravelseshjælp. Patientombuddet tager stilling til, om et helt eller delvist afslag på begravelseshjælp er i overensstemmelse med sundhedsloven og regler fastsat med hjemmel heri. Patientombuddet tager også i relevant omfang stilling til om forvaltningsretlige regler og principper for afgørelsen er overholdt.

Det foreslås, at det fremover gøres obligatorisk at ansøge om begravelseshjælp ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning, som kommunen stiller til rådighed, medmindre særlige forhold gør sig gældende.

Den foreslåede ændring betyder, at en ansøgning om begravelseshjælp, der ikke er indgivet ved brug af den digitale selvbetjeningsløsning, som kommunen stiller til rådighed, afvises af kommunen, medmindre særlige forhold gør sig gældende, jf. den foreslåede § 160, stk. 2, 2. og 3. pkt. Foreligger der særlige forhold, er borgeren fritaget for kravet om anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning ved ansøgning om begravelseshjælp. Kommunen kan endvidere efter den foreslåede bestemmelse i § 160, stk. 2, 4. pkt., i helt ekstraordinære tilfælde ud over de i 3. pkt. nævnte tilfælde undlade at afvise en anmodning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare økonomiske fordele for kommunen ved at behandle ansøgningen på anden vis end digitalt.

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.3 *Særlige forhold* og afsnit 4.2.4 *Ekstraordinære situationer*.

Kommunerne vil efter den foreslåede ændring, fortsat frit kunne tilrettelægge proceduren i forbindelse med indgivelse af ansøgning om begravelseshjælp i de særlige tilfælde som undtages fra kravet om digital ansøgning ved brug af den digitale selvbetjeningsløsning, herunder kræve at ansøgningen fremsættes mundtligt eller skriftligt, jf. § 160, stk. 2, 4. pkt.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 5, nr. 2.

Kommunalbestyrelsens afgørelse om en borgers anmodning om at indgive ansøgning om begravelseshjælp på anden måde end ved digital ansøgning vil være omfattet af Patientombuddets kompetence, jf. § 5, nr. 7 i klage- og erstatningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1113 af 7. november 2011. Patientombuddet vil således kunne tage stilling til, om en borger berettiget har fået afslag på at søge på anden måde end ved digital ansøgning.

4.4.4 Miljøministeriet

På Miljøministeriets område er anmeldelse af forekomst af rotter omfattet af lovforslaget.

Bekæmpelse af rotter er i Danmark en offentlig opgave, idet kommunalbestyrelsen har til opgave at foretage en effektiv rottebekæmpelse, jf. miljøbeskyttelseslovens § 17. Kommunalbestyrelsen skal således, når den bliver gjort opmærksom på et rottetilhold, foretage det nødvendige med hensyn til forebyggelse og bekæmpelse af rotterne. Der kan eksempelvis forebygges ved en bygningsgennemgang og bekæmpes ved opstilling af fælder.

I medfør af § 2 i bekendtgørelse nr. 696 af 26. juni 2012 om forebyggelse og bekæmpelse af rotter er enhver, der konstaterer forekomst af rotter, ansvarlig for, at dette straks anmeldes til kommunalbestyrelsen. Forpligtelsen til at anmelde rotter gælder såvel grundejer som lejer men også tredjemand, for eksempel en nabo til en ejendom med rotter eller en person, der opdager rotter på veje eller i parker.

Der er efter gældende ret ingen formkrav til borgernes anmeldelse om forekomst af rotter, men det vurderes, at ca. halvdelen af kommunerne i dag har løsninger, der muliggør, at borgerne kan anmelde forekomst af rotter digitalt.

Anmeldelsespligten i bekendtgørelsens § 2 er et centralt led i den kommunale bekæmpelsesindsats, da det er indlysende, at kommunalbestyrelsen kun vil kunne bekæmpe rotter, hvis den modtager anmeldelse om deres forekomster.

Det foreslås, at indholdet af den pligt til at anmelde forekomst af rotter til kommunalbestyrelsen, der fremgår af § 2 i bekendtgørelse nr. 696 af 26. juni 2012 om forebyggelse og bekæmpelse af rotter, omformuleres og indsættes i en ny bestemmelse direkte i miljøbeskyttelsesloven. Anmeldelsespligten foreslås indskrevet i miljøbeskyttelsesloven af lovtekniske årsager, og det materielle indhold af pligten tænkes ikke ændret. § 2 i bekendtgørelse nr. 696 af 26. juni 2012 om forebyggelse og bekæmpelse af rotter vil af lovtekniske årsager efterfølgende blive ophævet. Det foreslås derudover, at anmeldelsen fremover skal ske digitalt via en selvbetjeningsløsning, der stilles til rådighed af den kommune, hvortil anmeldelsen skal indgives. Kommunalbestyrelsen kan dog undtage fra dette krav, hvis det vurderes, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende den digitale selvbetjeningsløsning.

Kommunen er forpligtet til at sikre, at der foregår en effektiv rottebekæmpelse, jf. miljøbeskyttelseslovens § 17. Det indebærer, at kommunen har en handlepligt i forhold til at foretage en bekæmpelse. Dette gælder uanset, at en anmeldelse ikke modtages via den digitale selvbetjeningsløsning, og uanset om kommunen i forbindelse med anmeldelsen, er bekendt med, at borgeren ikke efterfølgende vil foretage anmeldelse via den digitale selvbetjeningsløsning i overensstemmelse med kommunens anvisninger. Oftest vil der i sådanne situationer foreligge særlige forhold, der bevirker, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende den digitale selvbetjeningsløsning.

Det kan imidlertid forekomme, at borgeren kan anvende den digitale selvbetjeningsløsning, men blot ikke ønsker dette. I sådanne situationer vil kommunen – hvis det ved den ikke-digitale anmeldelse står klart, at borgeren ikke vil foretage anmeldelse ved brug af den digitale selvbetjeningsløsning – være forpligtet til at registrere anmeldelsen, undersøge forholdet nærmere og eventuelt handle herefter.

Anmeldelse af forekomst af rotter er af væsentlig betydning for kommunens mulighed for at bekæmpe rotter. Det er dermed af væsentlig samfundsmæssig interesse, at anmeldelsen gives. På denne baggrund foreslås det på dette område at indføre en yderligere mulighed for, at kommunen kan acceptere ikke-digitale anmeldelser, hvis det efter sagens karakter er hensigtsmæssigt at modtage anmeldelsen på anden måde end digitalt. Kommunen skal have vurderet, at oplysningen ikke vil blive indgivet digitalt, og det ikke vil bidrage til en effektiv rottebekæmpelse at forfølge kravet om digital anmeldelse.

Der henvises i øvrigt til afsnit 4.2.3 *Særlige forhold* og afsnit 4.2.4 *Ekstraordinære situationer*, der kan føre til, at kommunalbestyrelsen kan undtage en anmeldelse fra kravet om brug af den digitale selvbetjeningsløsning.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 6.

4.4.5 Ministeriet for Ligestilling og Kirke

På Ministeriet for Ligestilling og Kirkes ressort er anmodning om begravelse eller ligbrænding omfattet af lovforslaget.

Lig skal enten begraves eller brændes, jf. § 1 i lov om begravelse og ligbrænding (begravelsesloven). Anmodning om begravelse eller ligbrænding skal fremsættes over for begravelsesmyndigheden, jf. begravelseslovens § 5, stk. 1. Hvis ikke afdødes nærmeste, den eller de personer eller den institution, der hidtil har draget omsorg for den afdøde, eller andre fremsætter anmodning om foretagelse af begravelse eller ligbrænding, skal sådan anmodning fremsættes af kommunen, jf. begravelseslovens § 5, stk. 2.

Nærmere regler om anmodningens fremsættelse, herunder de attester mv., der skal følge med anmodningen, fastsættes af ministeren for ligestilling og kirke, jf. begravelseslovens § 5, stk. 3. Nærmere regler er fastsat i bekendtgørelse nr. 593 af 1. december 1975 om begravelse og ligbrænding samt i cirkulære nr. 220 af 1. december 1975 om begravelse og ligbrænding.

Af § 2 i bekendtgørelse om begravelse og ligbrænding fremgår, at anmodning om begravelse eller ligbrænding fremsættes snarest muligt efter dødsfaldet over for begravelsesmyndigheden enten ved personlig eller skriftlig henvendelse, og at blanketter til brug ved en sådan anmodning udleveres uden betaling af den dødsattestudstedende læge eller af begravelsesmyndigheden.

I dag sker anmodningen på en blanket, som findes på www.personregistrering.dk. Den udfyldte blanket sendes til begravelsesmyndigheden vedlagt den af lægen udstedte dødsattest, afdødes fødsels- og dødsattest eller fødsels- og navneattest samt eventuel vielsesattest.

Begravelsesmyndigheden afgør på grundlag af den fremsatte anmodning og under iagttagelse af reglerne i begravelseslovens § 8, om begravelse eller ligbrænding skal finde sted, og om en præst skal medvirke ved begravelseshandlingen (kirkelig begravelse) eller denne skal foregå under medvirken af en præst (borgerlig begravelse), jf. begravelseslovens § 7.

Fremsættes der indsigelse mod begravelsesmyndighedens afgørelse af de i begravelseslovens § 7 nævnte spørgsmål, og tages indsigelsen ikke til følge, forelægger begravelsesmyndigheden spørgsmålet for skifteretten, jf. begravelseslovens § 9, stk. 1. I tilfælde af uenighed mellem de efterladte om valg af gravsted kan spørgsmålet herom indbringes for skifteretten, jf. begravelseslovens § 9, stk. 2. Skifterettens afgørelser af de i lovens § 9, stk. 1 og 2, nævnte spørgsmål træffes ved kendelse, der ikke kan kæres.

Det foreslås, at anmodningen om begravelse eller ligbrænding fremover skal indgives digitalt ved anvendelse af den digitale løsning, som Ministeriet for Ligestilling og Kirke stiller til rådighed (digital selvbetjening). Den foreslåede ændring betyder, at en anmodning, der ikke er indgivet ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning, som Ministeriet for Ligestilling og Kirke stiller til rådighed, afvises af begravelsesmyndigheden.

Begravelsesmyndigheden kan dog ikke afvise en anmodning, der ikke er indgivet digitalt, hvis der foreligger særlige forhold hos den, der foretager anmodningen. Foreligger der særlige forhold, er den, der anmoder om begravelse eller ligbrænding, således fritaget for kravet om digital anmodning. Det gælder eksempelvis, hvis den, der anmoder om begravelse eller ligbrænding, ikke har den fællesoffentlige digitale signatur, NemID, eller bor i udlandet mv.

Begravelsesmyndigheden kan endvidere helt ekstraordinært undlade at afvise en anmodning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare økonomiske fordele for begravelsesmyndigheden ved at behandle anmodningen på anden vis end digitalt. Det vedrører for eksempel de tilfælde, hvor afdøde ikke havde et personnummer, hvis afdøde var ukendt, ved dødfødsler, eller hvis dødsfaldet behandles af politiet, og selvbetjeningssystemet ikke er indrettet til at håndterer disse situationer.

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 3.1 *Grundlæggende forvaltningsretslige principper*. Der henvises endvidere til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.3 *Særlige forhold* og afsnit 4.2.4 *Ekstraordinære situationer*.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til lovforslagets § 7

4.4.6 Social- og Integrationsministeriet

På Social- og Integrationsministeriets ressort er ansøgning om hjælpemidler til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne, ansøgning om navngivning og navneændring samt anmodning om registrering af faderskab i forbindelse med registrering af fødsel til et barn, der er født af en ugift kvinde, omfattet af lovforslaget.

4.4.6.1 Ansøgning om hjælpemidler til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne

Efter § 112 i serviceloven (lov om social service, jf. lov bekendtgørelse nr. 810 af 19. juli 2012) skal kommunalbestyrelsen yde støtte til hjælpemidler til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når hjælpemidlet i væsentlig grad kan afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne, i væsentlig grad kan lette den daglige tilværelse i hjemmet, eller når det er nødvendigt for, at borgeren kan udøve et erhverv.

Det er ikke reguleret, i hvilken form kommunalbestyrelsen skal modtage en ansøgning om støtte til et hjælpemiddel. En ansøgning kan derfor for eksempel indgives ved personligt fremmøde, telefonisk, ved brev eller e-mail mv.

Det foreslås, at ansøgning om hjælpemidler til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne fremover skal indgives digitalt ved anvendelse af den digitale ansøgningsløsning, som den pågældende kommunalbestyrelse stiller til rådighed (digital selvbetjening).

Den foreslåede ændring betyder, at en ansøgning om hjælpemidler, der ikke er indgivet ved anvendelse af den digitale

selvbetjeningsløsning, som kommunalbestyrelsen stiller til rådighed, afvises af kommunalbestyrelsen.

Hvis der foreligger særlige forhold, vil kommunalbestyrelsen acceptere, at en ansøgning indgives på en anden måde end digitalt. Foreligger der særlige forhold, er ansøgeren således fritaget for kravet om digital ansøgning.

Kommunalbestyrelsen kan endvidere helt ekstraordinært undlade at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare økonomiske fordele for kommunalbestyrelsen ved at modtage ansøgningen på anden måde end digitalt.

Lovforslaget har i udgangspunktet fokus på ansøgninger, som borgeren i dag typisk selv kan ansøge om, uden der er behov for hjemmebesøg eller øvrig visitation. Dette gælder især kropsbårne hjælpemidler. Kropsbårne hjælpemidler dækker over personligt tilpassede hjælpemidler eksempelvis paryk, glasøje, proteser, stomiudstyr mv. Her vil borgeren skulle anvende digitale løsninger. På en række områder vælger kommunerne i dag at tildele hjælpemidler på baggrund af visitation ved besøg i hjemmet eller telefonisk henvendelse. Dette kan eksempelvis skyldes, at der er behov for uddybende oplysninger, hvorfor selvbetjening ikke på alle områder er den bedste løsning. På særskilte områder, hvor det vurderes at være mere effektivt, kan kommunerne fortsat anvende denne procedure.

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.3 *Særlige forhold* og afsnit 4.2.4 *Ekstraordinære situationer*.

Kommunalbestyrelsens afgørelse om at afvise en ansøgning om støtte til hjælpemidler kan efter § 166 i serviceloven indbringes for det sociale nævn efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Det sociale nævn forventes pr. 1. juli 2013 ændret til Ankestyrelsen, jf. de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 3.1.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 8.

4.4.6.2 Ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne

Inden et par kan indgå ægteskab i Danmark, skal det undersøges (prøves) om ægteskabsbetingelserne er opfyldt, jf. § 12 i ægteskabsloven (lov om ægteskabs indgåelse og opløsning).

Prøvelse af ægteskabsbetingelserne foretages efter lovens § 13, stk. 1, af kommunalbestyrelsens formand. I kommuner med magistratsstyre eller en styreform med delt administrativ ledelse, jf. §§ 64 og 64 a i lov om kommunernes styrelse, kan kommunalbestyrelsen i kommunens styrelsesvedtægt bestemme, at prøvelsen skal foretages af et magistratsmedlem henholdsvis en udvalgsformand. Ansøgningen om prøvelse af ægteskabsbetingelserne skal således sendes til kommunen. I det følgende anvendes »kommunen« som fællesbetegnelse for prøvelsesmyndigheden efter § 13, stk. 1.

En ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne skal ske på blanketten »Ægteskabsberklæring«, der er godkendt af Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen, jf. bekendtgørelse nr. 540 af 12. juni 2012 om indgåelse af ægteskab § 2, jf. § 23,

stk. 1, nr. 1. Omkring 45 kommuner tilbyder i dag en digital selvbetjeningsmulighed ved ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne. Ved ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne skal parterne anvende blanketten »Ægteskabsberklæring«, men de har ikke pligt til at anvende kommunens eventuelle digitale løsning. Blanketten kan således i dag sendes til kommunen i papirform eller digitalt i det omfang, kommunen tilbyder sidstnævnte.

Det foreslås, at ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne fremover skal indgives digitalt ved anvendelse af den digitale ansøgningsløsning, som den pågældende kommune stiller til rådighed (digital selvbetjening).

Den foreslåede ændring betyder, at en ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne, der ikke er indgivet ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning, som kommunen stiller til rådighed, afvises af kommunen. Hvis der foreligger særlige forhold, vil kommunalbestyrelsen acceptere, at en ansøgning indgives på en anden måde end digitalt. Foreligger der særlige forhold, er ansøgeren således fritaget for kravet om digital ansøgning. Kommunen kan endvidere helt ekstraordinært undlade at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare økonomiske fordele for kommunen ved at modtage ansøgningen på anden måde end digitalt.

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.3 *Særlige forhold* og afsnit 4.2.4 *Ekstraordinære tilfælde*.

Selvom kommunen undlader at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet digitalt, medfører dette ikke, at parterne kan undlade at anvende en godkendt blanket til brug for ansøgningen.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 9.

4.4.6.3 Ansøgning om navngivning og navneændring

Reglerne om navne, herunder indgivelse af ansøgning om navngivning og navneændring, findes i navneloven (lov om navne, jf. lovbekendtgørelse nr. 392 af 1. maj 2012).

Efter lovens §§ 1 og 12 skal et barn senest 6 måneder efter fødslen tildeles et efternavn samt mindst et fornavn. Efter § 26, stk. 2, straffes det med bøde, hvis et barn ikke senest 6 måneder efter fødslen er blevet tildelt et fornavn.

Ansøgninger om navngivning og navneændring indgives efter navnelovens § 16, stk. 1, til personregisterføreren i sognet, i de sønderjyske landsdele dog til personregisterføreren i kommunen.

En ansøgning om navngivning eller navneændring skal ske på en blanket, der er godkendt af Familiestyrelsen (nu Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen), jf. § 2 i bekendtgørelse nr. 923 af 29. september 2009 om navne. Ansøgningsblanketterne findes på personregistrering.dk og kan indleveres digitalt. Ansøgeren har ikke pligt til at anvende den digitale løsning. Blanketten kan således i dag sendes til personregisterføreren i papirform eller digitalt.

Efter navnelovens § 18 kan navngivning ved dåb uden for de sønderjyske landsdele ske i folkekirken eller i et anerkendt trossamfund. Blanketten skal ikke anvendes ved navngivning ved dåb efter navnelovens § 18. I disse situationer indgives ansøgningen om navngivning oftest mundtligt.

Det foreslås, at en ansøgning om navngivning og navneændring fremover skal indgives digitalt ved anvendelse af den digitale ansøgningsløsning, som Ministeriet for Ligestilling og Kirke stiller til rådighed (digital selvbetjening).

Personregisterførerne registrerer oplysninger om navngivning og navneændringer i it-systemer, der stilles til rådighed af Ministeriet for Ligestilling og Kirke, som derfor også stiller den digitale selvbetjeningsløsning til rådighed. Ministeriet for Ligestilling og Kirke har deltaget i udarbejdelse af bestemmelsen.

Den foreslåede ændring betyder, at en ansøgning om navngivning og navneændring, der ikke er indgivet ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning, afvises af personregisterføreren. Hvis der foreligger særlige forhold, vil personregisterføreren acceptere, at en ansøgning indgives på en anden måde end digitalt. Foreligger der særlige forhold, er ansøgeren således fritaget for kravet om digital ansøgning. Personregisterføreren kan endvidere helt ekstraordinært undlade at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare økonomiske fordele for personregisterføreren ved at modtage ansøgningen på anden måde end digitalt.

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.3 *Særlige forhold* og afsnit 4.3.4 *Ekstraordinære situationer*.

Forslaget er ikke til hinder for, at ansøgning om navngivning ved dåb efter navnelovens § 18 fortsat kan indgives mundtligt. Dette drejer sig om omkring 70 pct. af alle ansøgninger om navngivning.

Ved administration af ordningen kan personregisterføreren informere borgeren om, hvordan borgeren skal ansøge mv., herunder eventuelt at borgeren risikerer bødestraf efter navnelovens § 26, stk. 2, hvis en ansøgning om navngivning af et barn efter fødslen er blevet afvist under henvisning til, at den ikke er indgivet digitalt. Personregisterføreren skal naturligvis tillige iagttage muligheden for, at der foreligger særlige forhold efter det foreslåede stk. 2, der gør, at ansøgningen kan indgive på anden måde end digitalt.

Afgørelser om navngivning og navneændring kan påklages til social- og integrationsministeren (Ankestyrelsen, Familieretsafdeling), jf. navnelovens § 21. Dette indebærer, at en afgørelse om at afvise en ansøgning om navngivning eller navneændring, fordi den ikke er indgivet digitalt, ligeledes kan påklages.

Selvom personregisterføreren undlader at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet digitalt, medfører dette ikke, at borgeren kan undlade at anvende de godkendte blanketter.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 10.

4.4.6.4 Anmodning om registrering af faderskab i forbindelse med registrering af fødsel til et barn, der er født af en ugift kvinde

Reglerne om registrering af faderskab i forbindelse med registrering af fødsel til et barn, der er født af en ugift kvinde, findes i kapitel 1 i børneloven. Anmodninger om registrering af faderskab i forbindelse med registrering af fødsel til et barn, der er født af en ugift kvinde, kan indgives til personregisterføreren i umiddelbar forlængelse af barnets fødsel. Anmodningen indgives på en blanket (»omsorgs- og ansvarserklæring«), der er godkendt af Familiestyrelsen (nu Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen), jf. § 3, stk. 2, og § 4, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 238 af 16. marts 2011 om registrering af faderskabet i forbindelse med anmeldelse af barnets fødsel.

Omsorgs- og ansvarserklæringerne findes på personregistering.dk og kan indleveres digitalt. Ansøgeren har ikke pligt til at anvende den digitale løsning. Blanketten kan således i dag sendes til personregisterføreren i papirform eller digitalt.

Registrering af faderskab er en del af den civilretlige grundregistrering og dermed af stor samfundsmæssig betydning.

Hvis personregisterføreren ikke modtager omsorgs- og ansvarserklæringen i forbindelse med registreringen af barnets fødsel, skal personregisterføreren henvise forældrene til statsforvaltningen med henblik på anerkendelse af faderskabet, jf. § 4, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 238 af 16. marts 2011 om registrering af faderskabet i forbindelse med anmeldelse af barnets fødsel.

Det foreslås, at en omsorgs- og ansvarserklæring fremover skal indgives digitalt ved anvendelse af den digitale ansøgningsløsning, som Ministeriet for Ligestilling og Kirke stiller til rådighed (digital selvbetjening).

Personregisterførerne registrerer oplysninger om faderskab i it-systemer, der stilles til rådighed af Ministeriet for Ligestilling og Kirke, som derfor også stiller den digitale selvbetjeningsløsning til rådighed. Ministeriet for Ligestilling og Kirke har deltaget i udarbejdelse af bestemmelsen.

Den foreslåede ændring betyder, at en omsorgs- og ansvarserklæring, der ikke er indgivet ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning, afvises af personregisterføreren. Hvis der foreligger særlige forhold, vil personregisterføreren acceptere, at en ansøgning indgives på en anden måde end digitalt. Foreligger der særlige forhold, er parterne således fritaget for kravet om digital ansøgning. Personregisterføreren kan endvidere helt ekstraordinært undlade at afvise en erklæring, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare økonomiske fordele for personregisterføreren ved at modtage ansøgningen på anden måde end digitalt.

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.3 *Særlige forhold* og afsnit 4.2.4 *Ekstraordinære situationer*.

Ved administrationen af ordningen kan personregisterføreren informere borgeren om, hvordan borgeren indgiver er-

klæringen mv., herunder eventuelt at borgeren risikerer, at sagen henvises til statsforvaltningen, hvis indgivelse af omsorgs- og ansvarserklæringen er blevet afvist under henvisning til, at den ikke er indgivet digitalt. Personregisterføreren skal naturligvis tillige iagttage muligheden for, at der foreligger særlige forhold efter det foreslåede stk. 2, der gør, at ansøgningen kan indgives på anden måde end digitalt.

Personregisterførerens afgørelser om at videresende en faderskabssag til statsforvaltningen kan ikke påklages. Dette indebærer, at en afgørelse om at afvise en omsorgs- og ansvarserklæring, fordi den ikke er indgivet digitalt, ikke kan påklages.

Selvom personregisterføreren undlader at afvise en erklæring, der ikke er indgivet digitalt, medfører dette ikke, at parterne kan undlade at anvende eventuelle godkendte blanketter til brug for ansøgningen.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 11.

4.4.7 Justitsministeriet

På Justitsministeriets område er anmeldelse af cykeltyveri, ansøgning om kørekort, ansøgning om pas og ansøgning om privat straffeattest omfattet af lovforslaget.

4.4.7.1 Cykeltyveri

Reglerne for indgivelse af anmeldelse af strafbare forhold, herunder cykeltyverier, findes i retsplejeloven.

Af retsplejelovens § 742, stk. 1, fremgår, at anmeldelser om strafbare forhold indgives til politiet. Af retsplejelovens § 742, stk. 2, fremgår, at politiet efter anmeldelse eller af egen drift iværksætter efterforskning, når der er rimelig formodning om, at et strafbart forhold, som forfølges af det offentlige, er begået.

Reglerne i retsplejeloven angiver ikke særlige formkrav til en anmeldelse om strafbart forhold. I dag er der blandt andet mulighed for at anmelde et cykeltyveri på politiets hjemmeside eller ved personlig eller telefonisk henvendelse til det stedlige politi. Politiet kan efter retsplejelovens § 749, stk. 1, afvise en anmeldelse, hvis der ikke er grundlag for at indlede efterforskning i sagen. Politiets afgørelse efter retsplejelovens § 749, stk. 1, kan påklages til den overordnede anklagemyndighed efter reglerne i retsplejelovens kapitel 10, jf. retsplejelovens § 749, stk. 3, sidste pkt.

I 2011 blev der indgivet 71.952 anmeldelser om cykeltyverier i Danmark.

Lovforslaget indebærer, at anmeldelse, der alene vedrører tyveri af cykler efter straffelovens § 276 og brugstyveri af cykler efter straffelovens § 293, skal indgives til politiet ved anvendelse af den digitale løsning, som politiet stiller til rådighed, jf. herved nærmere lovforslagets § 12, nr. 1, og bemærkningerne hertil. Digital anmeldelse af cykeltyveri gøres herved obligatorisk for borgeren.

Desuden indebærer lovforslaget, at en anmeldelse, der ikke er indgivet digitalt, som udgangspunkt skal afvises af politiet, medmindre der efter politiets vurdering foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke kan eller ikke må for-

ventes at kunne anmelde digitalt, jf. den foreslåede bestemmelse i § 12, nr. 2. Der kan endvidere forekomme helt særlige situationer, hvor omstændighederne ved anmeldelsen eller politiets forhold gør, at der ikke kan anmeldes digitalt, fordi politiet vurderer, at det samlet set vil være mest effektivt at fravige digital selvbetjening.

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.3 *Særlige forhold* og afsnit 4.2.4 *Ekstraordinære situationer*.

Politiet vil efter persondataloven være forpligtet til at stille en sikker digital anmeldelsesprocedure til rådighed for borgerne. Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 3.2 *Persondataskyttelse* og afsnit 4.2.6 *Infrastruktur og tekniske løsninger*.

Det fremtidige digitale selvbetjeningssystem til anmeldelse af cykeltyverier er en integreret del af et nyt anmeldelsesmodul, der etableres som en selvstændig applikation, men fuldt integreret i politi.dk. Politiets anmeldelsesmodul er sat i drift ultimo 2012.

Løsningen indeholder i forhold til den tidligere digitale løsning et nyt og mere brugervenligt design med flere og mere pædagogiske ledetekster. Desuden vil alle feltdata blive valideret, idet der foretages kontrol af adresse og cpr.nr., og idet der er tale om obligatoriske felter, som skal udfyldes.

Når borgeren har foretaget digital anmeldelse, sendes der automatisk en e-mail med anmeldelsen til den politikreds, hvor tyveriet er begået. Når den relevante politikreds har modtaget anmeldelsen (på e-mail), printes den ud og inddannes i Polsas (politiets sagsbehandlings- og datahåndteringssystem). Anmeldelsesmodul er således ikke forbundet med politiets sagsbehandlings- og datahåndteringssystem, hvorfor den fremtidige digitale selvbetjeningsløsning befinder sig på modenhedsniveau 1, da der alene er tale om validering af feltdata som beskrevet ovenfor. Borgeren vil efter at have foretaget digital anmeldelse af cykeltyveriet i anmeldelsesmodul få en kvittering med de – af anmelder – angivne oplysninger.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 12.

4.4.7.2 Kørekort

Færdselslovens §§ 56-63 a indeholder de overordnede regler om kørekort. Med hjemmel i blandt andet disse bestemmelser er der i bekendtgørelse nr. 12 af 10. januar 2013 om kørekort (kørekortbekendtgørelsen) fastsat mere detaljerede regler om kørekort, herunder om indlevering af ansøgninger om kørekort. Hertil kommer, at der er fastsat regler om udstedelse af kørekort i kørekortcirkulæret.

Foruden udstedelse af kørekort ved førstegangserhvervelse indeholder kørekortbekendtgørelsens §§ 76-96 regler om ansøgning og udstedelse af duplikatkørekort, midlertidigt erstatningskørekort og internationalt kørekort, ligesom kørekortbekendtgørelsen indeholder regler om udvidelse af kørekort til flere kategorier af køretøjer samt om fornyelse af kørekort efter udløb. Det er kørekortbekendtgørelsens ordning, at ansøgning om kørekort indleveres til kommunen, og at endelig kørekort udstedes af Rigspolitiet.

Justitsministeren vil, hvis lovforslaget vedtages, i forhold til indlevering af ansøgning om udstedelse af duplikatkørekort fastsætte bestemmelser om obligatorisk digital selvbetjening for borgerne, jf. herved nærmere lovforslagets § 13 og bemærkningerne hertil.

Det bemærkes i den forbindelse om reglerne for udstedelse af duplikatkørekort nærmere, at det i kørekortbekendtgørelsens § 85, stk. 1, er fastsat, at duplikatkørekort udstedes, hvis et kørekort bortkommer eller bliver beskadiget eller slidt i et sådant omfang, at tekst, nummer, stempler, foto eller lignende ikke kan kontrolleres på stedet, eller beskadiget i øvrigt. Duplikatkørekort kan desuden udstedes, hvis kørekortindehaveren har ændret navn. Ansøgning om duplikatkørekort skal ifølge kørekortbekendtgørelsens § 85, stk. 2-3, i dag indleveres til en kommune. Ansøgeren skal hos kommunen udfylde underskriftsrubrikken i et stamkort.

Ansøgning om duplikatkørekort skal vedlægges et fotografi, som skal opfylde de detaljerede betingelser, som er fastsat i kørekortbekendtgørelsens § 3, stk. 2, jf. § 85, stk. 3. Efter denne bestemmelse skal fotografiet være af god kvalitet, holdbart, egnet til indscanning og uden stempler, huller eller andre skader. Fotografiet skal være et vellignende portrætbillede i størrelsen 35 x 45 mm, hvor hovedet måler 30-36 mm i højden. Fotografiet skal tages lige forfra og som udgangspunkt vise ansøgerens ansigt uden hovedbeklædning og det øverste af skuldrene. Ansigtet skal være jævnt belyst, begge øjne skal være helt synlige, blikket skal være rettet mod kameraet, og munden skal være lukket. Brillen må ikke være tonede og skal være uden reflekser. Baggrunden skal være lys og uden skygger eller andre motiver.

Den, der ansøger om et duplikatkørekort, skal desuden som udgangspunkt efter kørekortbekendtgørelsens § 85, stk. 3, jf. § 4, stk. 1-5, godtgøre sin identitet ved forevisning af tidligere udstedt kørekort i EU-model eller gyldigt pas. Er ansøgeren ikke i besiddelse af et tidligere udstedt kørekort i EU-model eller et gyldigt pas, skal ansøgeren forevise original dåbs-, navne- eller fødselsattest, sundhedskort eller anden egnet legitimation samt billedlegitimation. Fremgår ansøgerens personnummer ikke tydeligt af de dokumenter, der forevises, skal der tillige forevises et legitimationspapir udstedt af en offentlig myndighed, hvoraf ansøgerens personnummer tydeligt fremgår. Er ansøgeren ikke tildelt et personnummer, og fremgår ansøgerens fødselsdato og fødested ikke tydeligt af de dokumenter, der forevises, skal der tillige forevises et legitimationspapir udstedt af en offentlig myndighed, hvoraf ansøgerens fødselsdato og fødested tydeligt fremgår. Fremgår ansøgerens nu anvendte navn ikke af de dokumenter, der forevises, har ansøgeren pligt til på forlangende at dokumentere navneændringen ved forevisning af vielsesattest, navnebevis eller dokumentation for anmeldelse til vielsesmyndigheden eller folkeregistret.

Er kørekortet bortkommet, skal den, der ansøger om duplikatkørekort, endvidere ved sin underskrift på ansøgningsblanketten under strafansvar efter straffelovens § 163 afgive erklæring herom. Beskadigede kørekort, der skal erstattes af duplikatkørekort, skal afleveres til kommunen.

I 2011 blev der udstedt knap 46.000 duplikatkørekort i Danmark svarende til godt 12 pct. af alle kørekort.

Det foreslås, at det kan gøres obligatorisk at ansøge digitalt om kørekort. Hvis lovforslaget vedtages, agter Justitsministeriet i første omgang med hjemmel i den foreslåede bemyndigelse at fastsætte nærmere regler om, at borgeren ved indgivelse af ansøgning om duplikatkørekort pr. 1. december 2013 skal anvende den digitale procedure, som kommunen anviser efter Rigspolitiets godkendelse, samt at fastsætte bestemmelser om, at foto skal indgives digitalt til kommunens digitale ansøgningsprocedure i de tilfælde, hvor kommunens ansøgningsprocedure understøtter digital indlevering af foto. I de kommuner, hvor det er muligt, vil borgerne således skulle indlevere foto digitalt og underskrive digitalt.

I dag giver kommunernes ansøgningsprocedurer ikke mulighed for, at borgerne selv digitalt kan indtaste oplysninger til brug for ansøgningen om duplikatkørekort. Hvis der udvikles yderligere digitale procedurer i kommunerne som for eksempel mulighed for selv at indtaste oplysninger til brug for kørekortansøgningen, vil der med hjemmel i bemyndigelsesbestemmelsen også kunne fastsættes regler om, at borgerne skal indgive deres kørekortansøgning ved hjælp af denne procedure.

Det vil også efter overgangen til obligatorisk digital selvbetjening være nødvendigt, at der stilles krav om personligt fremmøde, idet der blandt andet skal foretages identitetskontrol af ansøgeren i forbindelse med indgivelse af ansøgning om udstedelse af duplikatkørekort, jf. ovennævnte bestemmelser i kørekortbekendtgørelsens § 85, stk. 3, jf. § 4, stk. 1-5.

De regler, der i den forbindelse udstedes, forudsættes at blive udstedt og administreret i overensstemmelse med de principper, som er anført i dette lovforslags almindelige bemærkninger afsnit 4-4.3.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 13.

4.4.7.3 Pas

Reglerne om pas til danske statsborgere findes i pasloven, pasbekendtgørelsen og pascirculæret.

Kommunerne udsteder pas til danske statsborgere, der opholder sig her i landet, og forlænger gyldigheden for pas. Politiet kan endvidere i særlige tilfælde udstede pas og forlænge gyldigheden af pas.

Efter pasbekendtgørelsens § 6, stk. 1, skal pasansøgeren til kommunen personligt indlevere en af vedkommende udfyldt og underskrevet ansøgningsblanket, som udleveres af kommunen, samt et fotografi af ansøgeren. Samtidig hermed skal ansøgeren i kommunens påsyn afgive en underskrift, jf. pasbekendtgørelsens § 12. Ansøgeren skal endvidere afgive fingeraftryk, jf. pasbekendtgørelsens § 6, stk. 5.

Ved indlevering af pasansøgning skal ansøgeren godtgøre sin identitet ved at forevise det sidst udstedte pas, jf. bekendtgørelsen § 7, stk. 1. Såfremt ansøgeren ikke er i besiddelse af et tidligere udstedt pas, kan ansøgeren forevise original dåbs-, navne- eller fødselsattest, sundhedskort eller anden egnet legitimation samt billedlegitimation.

Som følge af kravet om fingeraftryk i pas, som blev indført med virkning fra 1. januar 2012, er der i alle borgerservicecentre i dag opstillet fingeraftryksscannere, hvor pasansøgeren kan afgive fingeraftryk. Derudover er der i mange borgerservicecentre mulighed for at tage foto samt afgive underskrift digitalt. Endvidere kan personalet i borgerservicecentre digitalt trække stamdata (herunder navn, personnummer og fødselssted).

Ansøgningsproceduren for pas er således allerede i dag langt hen ad vejen digitaliseret i kommunerne. Der er dog krav om, at borgeren personligt møder op i kommunen, idet en medarbejder fra borgerservice skal kontrollere pasansøgerens identitet og fingeraftryk, og underskrift skal afgives i kommunens påsyn.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at det i forhold til indlevering af pasansøgninger er hensigtsmæssigt at fastsætte bestemmelser om obligatorisk digital selvbetjening for borgerne, jf. herved nærmere lovforslagets § 14 og bemærkningerne hertil.

Spørgsmålet om udstedelse af pas er alene overordnet reguleret i pasloven, mens de detaljerede regler herom, herunder om indlevering af ansøgninger om pas, findes i pasbekendtgørelsen. Af blandt andet lovtekniske grunde foreslås derfor, at de nærmere regler om overgang til obligatorisk digital selvbetjening for borgere for så vidt angår pas fastsættes i pasbekendtgørelsen. Derudover varierer de tekniske procedurer til håndtering af pasansøgninger fra kommune til kommune, hvilket der mere hensigtsmæssigt kan tages højde for i pasbekendtgørelsen.

Der foreslås på den baggrund indsat en bemyndigelsesbestemmelse i pasloven (§ 1 a), der giver justitsministeren hjemmel til administrativt at fastsætte bestemmelser om, at ansøgning om pas skal indgives ved anvendelse af den digitale ansøgningsprocedure, som pasmyndigheden anviser. Tilsvarende gælder for materiale, herunder foto, der skal vedlægges en pasansøgning.

Hvis lovforslaget vedtages, agter Justitsministeriet med hjemmel i den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse at fastsætte nærmere regler om, at borgeren ved indgivelse af pasansøgning pr. den 1. december 2013 skal anvende den digitale procedure, som kommunen anviser, samt at fastsætte bestemmelser om, at foto skal indgives digitalt til kommunens digitale ansøgningsprocedure i de tilfælde, hvor kommunens ansøgningsprocedure understøtter digital indlevering af foto.

Der bliver således navnlig tale om, at borgeren i de kommuner, hvor det er muligt, skal indlevere foto digitalt, afgive fingeraftryk digitalt samt underskrive digitalt. I dag giver kommunernes ansøgningsprocedurer ikke mulighed for, at borgerne selv digitalt kan indtaste oplysninger til brug for pasansøgningen. Hvis der udvikles yderligere digitale procedurer i kommunerne som for eksempel mulighed for selv at indtaste oplysninger til brug for pasansøgningen, vil der med hjemmel i bemyndigelsesbestemmelsen kunne fastsættes regler om, at borgerne skal indgive deres pasansøgning ved hjælp af denne procedure.

De regler, der i den forbindelse udstedes, forudsættes at blive udstedt og administreret i overensstemmelse med de principper, som er anført i dette lovforslags almindelige bemærkninger afsnit 4-4.3.

På nuværende tidspunkt er det alene hensigten at fastsætte nærmere regler om indgivelse af pasansøgninger til kommunen, men bemyndigelsesbestemmelsen vil endvidere kunne anvendes i forhold til pasansøgninger, som indgives til politiet.

Det vil også efter overgangen til obligatorisk digital selvbetjening være nødvendigt, at der stilles krav om personligt fremmøde, idet der blandt andet skal foretages identitetskontrol af pasansøgeren i forbindelse med indgivelse af ansøgning om udstedelse af pas.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 14.

4.4.7.4 Straffeattest

Reglerne for ansøgning om straffeattester til privat brug findes i bekendtgørelse 218 af 27. marts 2001 om behandling af personoplysninger i Det Centrale Kriminalregister (Kriminalregisteret). Bekendtgørelsen er udstedt med hjemmel i blandt andet persondatalovens § 72, hvor der er hjemmel til, at vedkommende minister i særlige tilfælde kan fastsætte nærmere regler for behandlinger, som udføres for den offentlige forvaltning.

I bekendtgørelsen er der fastsat detaljerede regler om behandling af personoplysninger i Kriminalregisteret, herunder om registrerede personers adgang til oplysninger om sig selv (private straffeattester).

Kapitel 3 i kriminalregisterbekendtgørelsen indeholder detaljerede regler om registrerede personers adgang til oplysninger om sig selv. Det er kriminalregisterbekendtgørelsens ordning, at ansøgning om udstedelse af privat straffeattest indleveres til politiet, hvorefter politiet udsteder en straffeattest.

Det følger af kriminalregisterbekendtgørelsens § 11, at politiet udsteder straffeattester for private personer, når de pågældende fremsætter begæring herom. For personer under 18 år udstedes straffeattester dog kun, når forældremyndighedens indehaver eller pågældendes værge har givet samtykke.

Efter kriminalregisterbekendtgørelsens § 12, stk. 1, skal ansøgning om udstedelse af straffeattest indleveres til politiet. Udlevering af oplysninger må kun finde sted, når den pågældende har legitimeret sig behørigt, eller der på anden måde er skabt sikkerhed for, at den, der fremsætter begæringen, er identisk med den, som oplysningerne vedrører, jf. bekendtgørelsen § 12, stk. 2, 1. pkt. Begæringen skal endvidere være underskrevet af den pågældende personligt, jf. § 12, stk. 2, 2. pkt. Fremsættes begæringen af en anden end den pågældende, skal politiet sikre sig, at denne er berettiget til at handle på den pågældendes vegne, jf. § 12, stk. 2, 3. pkt.

Rigspolitiet har oplyst, at det præcise antal udstedte private straffeattester ikke kan opgøres. Rigspolitiet skønner imidlertid, at der udstedes ca. 300.000 pr. år. Når projektet

med digitale straffeattester som beskrevet i bemærkningerne til forslaget § 18 er implementeret, vil der være mulighed for at udarbejde præcise opgørelser. Det er i øvrigt Rigspolitiets skøn, at der er en tendens til øget brug af private straffeattester.

Der foreslås på den baggrund indsat en bemyndigelsesbestemmelse i ændringsloven, der giver justitsministeren hjemmel til administrativt at fastsætte bestemmelser om, at ansøgning om straffeattest til privat brug skal indgives ved anvendelse af den digitale ansøgningsprocedure, som politiet anviser, jf. herved nærmere lovforslagets § 18 og bemærkningerne hertil.

Spørgsmålet om udstedelse af privat straffeattest er alene reguleret i kriminalregisterbekendtgørelsen. Af blandt andre lovtekniske grunde foreslås det på denne baggrund, at de nærmere regler om overgang til obligatoriske digital selvbetjening for borgere for så vidt angår private straffeattester fastsættes i en bekendtgørelse.

Hvis lovforslaget vedtages, agter Justitsministeriet med hjemmel i den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse at fastsætte nærmere regler om, at borgeren pr. 1. december 2013 eller om nødvendigt på et senere tidspunkt ved indgivelse af ansøgning om privat straffeattest skal anvende den digitale procedure, som politiet anviser.

De regler, der i den forbindelse udstedes, forudsættes at blive udstedt og administreret i overensstemmelse med de principper, som er anført i dette lovforslags almindelige bemærkninger afsnit 4-4.3.

Det bemærkes i den forbindelse, at der ved udstedelse af private straffeattester er tale om, at den registrerede får indsigt i oplysninger om sig selv efter persondatalovens § 31. Af bemærkningerne til persondatalovens § 31 fremgår det, jf. lovforslag nr. 147 fremsat den 9. december 1999, at der ikke stilles særlige formkrav til begæringen. Den kan således fremsættes mundtlig såvel som skriftligt. Den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse og de regler, som der agtes indført vedrørende obligatorisk digital selvbetjening vedrørende private straffeattester, fraviger forudsætningen i persondataloven om, at begæring om indsigt kan afgives både skriftligt og mundtligt. Det er imidlertid Justitsministeriets opfattelse, at reglerne ikke derved kommer til at udgøre en hindring for, at en person kan opnå indsigt i de persondata, der behandles om den pågældende i den offentlige forvaltning. Det tilføjes, at det er Justitsministeriets vurdering, at de EU-regler om persondatabeskyttelse, der er relevante på området, ikke er til hinder for den fremtidige ordning.

Bestemmelsen om private straffeattester er af lovtekniske årsager indsat sidst i lovforslaget. Dette skyldes, at der på dette område ikke er tale om en ændring til en eksisterende lovbestemmelse på Justitsministeriets område, men en hjemmelsbestemmelse fastsat direkte i dette lovforslag.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 18.

4.4.8 Kulturministeriet

På Kulturministeriets område er ansøgning om kunststøtte fra Statens Kunstfond og fra Statens Kunstråd omfattet af lovforslaget.

De gældende regler om kunststøtte findes i lov om Statens Kunstfond og i lov om Statens Kunstråd samt i lovene for de enkelte kunstområder. Efter § 4 i Lov om Statens Kunstråd træffer Statens Kunstråd endelige administrative afgørelser om kunststøtte. Efter § 4 i Lov om Statens Kunstfond administrerer Statens Kunstfonds udvalg de midler, der er tillagt disse. Kulturministeriet stiller sekretariatsbistand til rådighed for Statens Kunstfond og Statens Kunstråd.

Den foreslåede hjemmel til at stille krav om obligatorisk digital selvbetjening indebærer en kodificering af den nuværende procedure med hensyn til ansøgninger om kunststøtte fra Statens Kunstråd og Statens Kunstfond. Der er ikke i dag et væsentligt antal papiransøgninger på områder, hvor der er etableret teknisk mulighed for elektroniske ansøgninger, men der er heller ikke hjemmel til at afvise ansøgninger, som indgives på anden vis.

Den foreslåede ændring betyder, at en ansøgning om kunststøtte, der ikke er indgivet ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning Statens Kunstfond og Statens Kunstråd stiller til rådighed, afvises af disse. Hvis der skønnes at foreligge særlige forhold, vil Statens Kunstfond eller Statens Kunstråd acceptere, at en ansøgning indgives på en anden måde end digitalt. Statens Kunstfond og Statens Kunstråd kan endvidere i særlige tilfælde undlade at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare økonomiske fordele for Statens Kunstfond eller Statens Kunstråd ved at modtage ansøgningen på anden måde end digitalt. Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.3 *Særlige forhold* og afsnit 4.2.4 *Ekstraordinære situationer*.

På kunststøtteområdet vil der til stadighed være et antal ansøgninger fra udlændinge og udenlandske juridiske personer, der ikke har NemID. I det omfang der tillige er etableret digitale ansøgninger uden obligatorisk brug af NemID og OCES signaturer, vil ansøgninger i denne form også anses for at være omfattet af hovedbestemmelsen.

I forbindelse med en større revision af lovgivningen på kunststøtteområdet forventes der vedtaget et lovforslag, hvorefter Statens Kunstråd og Statens Kunstfond bliver samlet under navnet Statens Kunstfond. Det er hensigten, at loven på kunststøtteområdet træder i kraft i januar 2014. I forbindelse hermed forventes det, at de relevante bestemmelser om digital ansøgning om kunststøtte bliver udvidet med en bestemmelse, der angår den nye Statens Kunstfond.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets §§ 15 og 16.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget forventes at give økonomiske besparelser ved effektivisering af administrative processer på de pågæl-

dende områder. Ved at udfase papirblanketter og formularer, så borgere som udgangspunkt betjener sig selv ved hjælp af den digitale løsning, som den offentlige myndighed stiller til rådighed, kan myndighedernes administration tilrettelægges mere effektivt, og tidskrævende indtastninger, tilbageløb til borgerne, print, opfølgende spørgsmål og afklaring, mv. kan undgås.

De økonomiske konsekvenser af lovforslaget for de berørte områder vurderes at udgøre et positivt økonomisk potentiale på ca. 210-240 mio. kr. ved fuld indfasning.

Potentiale vurderingen medfører, at der årligt kan identificeres 210-240 mio. kr. i mindre-forbrug på administrationen i kommunerne og i de statslige myndigheder, når borgerne altovervejende anvender digitale selvbetjeningsløsninger på de serviceområder, hvor det gøres obligatorisk. I vurderingen af det økonomiske potentiale er der indberegnede en stigning fra det nuværende niveau af anvendelsen af de pågældende selvbetjeningsløsninger og op til en anvendelsesprocent på gennemsnitligt 80 pct.

Herudover er der i potentiale vurderingen indregnet lokale engangsinvesteringer på ca. 75 mio. kr. til tilpasning af it-løsninger samt en årlig øget it-driftsomkostning på ca. 16 mio. kr. som følge af øgede driftsomkostninger. De enkelte ansvarlige myndigheder afholder omkostningerne til at sikre de nødvendige lokale it-systemer og øgede omkostninger til driften.

De identificerede potentialer i kommunerne er aftalt ved økonomiaftalen for 2013, mens de statslige potentialer drøftes i forbindelse med regeringens forslag til finanslov for 2014.

Der vil ikke være behov for at fremlægge særskilt aktstykke for Folketingets finansudvalg med henblik på at fravige § 14, stk. 2, i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, da ændringer til statens tilskud til kommunerne indgår i de generelle forhandlinger om fastlæggelse af det samlede bloktilskud, hvorved der fremsættes aktstykke om kommunernes økonomi under ét.

Lovforslaget vil medføre administrative lettelser i de offentlige myndigheder, der har ansvaret for de berørte serviceområder, hvorpå der indføres obligatorisk digital selvbetjening. Overgangen til digital kommunikation er direkte medvirkende til, at sagsgange og processer i de offentlige myndigheder forenkles og nedsætter den anvendte tid til sagsbehandling ved øget datagenbrug, automatisering, integration af fagsystemer mv.

Overgangen til digital kommunikation vil endvidere indebære omlægning af arbejdsgange, ændret kommunikation overfor borgerne og investeringer i digital selvbetjening. Borgerne anvender dog allerede i dag de digitale løsninger på de serviceområder, der reguleres ved loven. Det må derfor forventes, at investeringer i it primært vil have karakter af tilpasninger og forbedringer af eksisterende løsninger. På enkelte områder eller dele af områder forudsættes det dog, at der etableres nye løsninger enten ved nyudvikling eller ved overtagelse af eksisterende, velfungerende selvbetjeningsløsninger i andre kommuner.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

7. Administrative konsekvenser for borgere

Lovforslaget får begrænsede administrative konsekvenser for borgerne.

Lovforslaget indebærer en begrænsning i borgernes mulighed for at vælge, hvordan de henvender sig til de offentlige myndigheder på de områder, der er omfattet af lovforslaget. En stor del af borgerne anvender allerede i dag digital selvbetjening. Digital selvbetjening indebærer lettelser og mere fleksibel borgerbetjening for de borgere, der allerede har digitale kompetencer, herunder mulighed for at ansøge, anmelde, indberette mv. på det tidspunkt, som passer borgeren. De borgere, der ikke jævnligt anvender it, vil få hjælp eller i særlige tilfælde blive henvist til at ansøge på anden vis, og således som hidtil få den fornødne vejledning og service fra det offentlige. Det må dog forventes, at visse borgere skal bruge tid på at indrette sig på de nye sagsgange.

8. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes at have en vis positiv indflydelse på miljøet i form af reduktioner i det offentliges anvendelse af papir.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke direkte EU-retlige aspekter. Det vurderes dog, at lovforslaget er i overensstemmelse med EU-Kommissionens handlingsplan for e-forvaltning fra december 2010. Handlingsplanen har blandt andet fokus på borgernes og virksomhedernes styrkede muligheder for at anvende elektroniske forvaltningstjenester, ligesom handlingsplanen blandt andet søger at øge effektiviteten i offentlige forvaltninger.

Det bemærkes, at det EU-retlige effektivitetsprincip betyder, at nationale regler ikke i praksis må gøre det umuligt eller forholdsmæssigt vanskeligt at udøve rettigheder, der følger af EU-retten. Det betyder, at EU/EØS borgere ikke kan pålægges obligatorisk selvbetjening, før den teknologiske udvikling muliggør dette.

Der vil således ikke kunne stilles krav om anvendelse af digital signatur som eksempelvis NemID, hvis en EU-/EØS-borger ikke kan få NemID eller anden relevant digital signatur. Der vil ligeledes ikke kunne stilles krav om anvendelse af de digitale løsninger, hvis det forhold, at borgeren kommer fra et EU-/EØS-land i øvrigt medfører, at borgeren ikke kan ansøge digitalt.

Forslaget om borgernes obligatoriske digitale bestilling af danske EU-sygesikringskort vedrører den praktiske gennemførelse af regler i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 987/2009 om de nærmere regler til gennemførelse

af samme. EU-reglerne regulerer ikke, i hvilken form borgerne kan bestille kortet.

På de øvrige områder har lovforslaget ingen EU-retlige bindinger.

10. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer: Aarhus Universitet (Institut for Plantebeskyttelse og Skadedyr), Advokatsamfundet (Akvokatrådet), Akademiraadet, Amatørernes Kunst & Kultur Samråd, Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation (ABF), Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arkitektforeningen, ASSITEJ Danmark, Astma-Allergiforbundet, ATP, Bedre Psykiatri, Begravelse Danmark, Bibliotekschefforeningen, Billedkunstnernes Forbund, Biskopperne, Boligselskabernes Landsorganisation, Brancheorganisationen for Kommunal Skadedyrsbekæmpelse, Brancheorganisationen for Skadedyrsfirmaer, Brancherådet for Scenedans i Danmark, Brugerforeningen, Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL), Børne- og Kulturchefforeningen, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, Center for små handicapgrupper, Cyklistforbundet, Daginstitutionernes Landsorganisation (DLO), Danish Crafts, Danmarks Arbejdsgiverforening, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Kirketjenerforening, Danmarks Kordegneforening, Danmarks Lærerforening, Danmarks Miljøundersøgelser, Danmarks Privatskoleforening, Danmarks Provsteforening, Danmarks Teaterforeninger, Dansk Amatør Musik, Dansk Artistforbund, Dansk Blindesamfund, Dansk Erhverv, Dansk Forfatterforening, Dansk Friskoleforening, Dansk Galleri Sammenslutning, Dansk Handicap Forbund, Dansk Industri, Dansk IT, Dansk Kirkemusiker Forening, Dansk Komponistforening, Dansk Kunstnerråd, Dansk Kørelærer-Union, Dansk Køreskole Forening, Dansk Live, Dansk Musikerforbund, Dansk Musikpædagogisk Forening, Dansk Musikskolesammenslutning (Damusa), Dansk Organist og Kantor Samfund, Dansk Skovforening, Dansk Skuespillerforbund, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Sygeplejeråd, Dansk Told og Skatteforbund, Dansk Transport og Logistik (DTL), Danske Advokater, Danske Bedemænd, Danske Billedkunstneres Fagforening, Danske Busvognmænd, Danske Dramatikere, Danske Familieadvokater, Danske Filminstruktører, Danske Fysioterapeuter, Danske Handicaporganisationer, Danske Jazz-, Beat- og Folkemusikautorer, Danske Koncert- og Kulturhuse, Danske Kunsthåndværkere, Danske Kørelæreres Landsforbund, Danske Musik- og Kulturskoleledere, Danske Patienter, Danske Populærautorer, Danske Regioner, Danske Skoleelever, Danske Skønlitterære Forfattere, Danske Teatres Fællesorganisation, DANVA, Datatilsynet, DATS – Landsforeningen for Dramatisk Virksomhed, De Frie Koreografer, De Samvirkende Invalideorganisationer, Den Danske Dommerforening, Den Danske Filmskole, Den Danske Præsteforening, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Designskolen Kolding, Det Centrale Handicapråd, Det Danske Akademi, Det Danske Filminstitut, Det Ethiske Råd, Det Fynske Kunstakademi, Det Huma-

nistiske fakultet ved Aalborg Universitet, Det Humanistiske fakultet ved Aarhus Universitet, Det Humanistiske fakultet ved Københavns Universitet, Det Humanistiske fakultet ved Syddansk Universitetscenter, Det Jyske Kunstakademi, Det Jyske Musikkonservatorium, Det Kgl. Danske Kunstakademis Billedkunstkoler, Det Kgl. Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Det Kgl. Danske Musikkonservatorium, Det Sociale Netværk, Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig, Diabetesforeningen, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolenes Tjenestemandsförening, Dramatikeruddannelsen ved Aarhus Teater, DTU Transport, Efterskoleforeningen, Ergoterapeutforeningen, Et barn to forældre, Fag og Arbejde (FOA), Fagligt Fælles Forbund (3F), Familiens Forening, Film- og tv-arbejderforeningen (FAF), Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Forbundet af Kirke- og Kirkegårdsansatte, Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige, Foreningen af Danske Dramaturger, Foreningen af Danske Kirkegårdsledere, Foreningen af Danske Sceneinstruktører, Foreningen af Katolske Skoler i Danmark, Foreningen af Kristne Friskoler, Foreningen af Kunsthaller i Danmark, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Offentlige Chefer i Statsforvaltningerne, Foreningen af Provstisekretærer, Foreningen af Statsadvokater, Foreningen af Statsforvaltningsdirektører, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Foreningen af Sognemedhjælpere i Danmark, Foreningen af Uafhængige Scenekunstnere, Foreningen af Unge Kunstnere og Kunstformidlere, Foreningen Danske Designere, Foreningen Far til Støtte for Børn og Forældre, Foreningsfællesskabet Ligeværd, Forfatterskolen, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet, Forenede Danske Motor ejere (FDM), Forlæggerforeningen, Frie Børnehaver, Frie Danske Lastbilvognmænd, Frie Skolers Lærerforening, FSR – danske revisorer, FTF - Hovedorganisation for partipolitisk uafhængige tjenestemand- og funktionærorganisationer, Fællesrådet for udøvende kunstnere, Gigtföreningen, Handel, Transport og Serviceerhvervene, HIV-Danmark, HK-Landsklubben Danmarks Domstole, HK-Landsklubben for Politiet, Husholdnings- og Håndarbejdsskolerne, Institut for Blinde og Svagsynede, Institut for Kultur og Identitet ved Roskilde Universitetscenter, Institut for Menneskerettigheder, IT-Branchen, ITEK, Jordemoderforeningen, Kommunernes Landsforening (KL), Kulturministeriets Rektorer (KUR), Kunstnersammenslutningernes Samråd, Køreprøvesagkyndiges Landsforening, Landbrug og Fødevarer, Landsdelsorkesterforeningen, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen Børn og Samvær, Landsforeningen af 10. klasseskoler i Danmark, Landsforeningen af forældre til børn i dagtilbud (FOLA), Landsforeningen af Menighedsråd, Landsforeningen af Opholdssteder, Botilbud og Skolebehandlingstilbud (LOS), Landsforeningen af psykiatribrugere (LAP), Landsforeningen SIND, Landsforeningen af Ungdomsskoleledere, Landsorganisationen for førtidspensionister, Landsorganisationen i Danmark (LO), Landskatteretten, Ledernes Hovedorganisation, Lejernes Landsorganisation, Lilleskolerne - en sammenslutning af frie grundskoler, Lægeföreningen, Menighedernes daginstitutioner, Mu-

sik og Ungdom, Mødrehjælpen, Organisationen af Rytmske Amatørmusikere (ORA), Organisationen Danske Museer, Organistforeningen, Parcelhusejernes Landsforening, Patientforeningernes Samvirke, Patientforeningen Danmark, Patientforsikringen, Patientombuddet, Patientskadeankenævnet, Personregisterførerne i Sønderjylland, Politidirektørforeningen, Politiforbundet i Danmark, Præsidenterne for samtlige byretter, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Red Barnet, Refusionsudvalget for børneteater, Retspolitisk Forening, Retssikkerhedsfonden, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Rigsrevisionen, Rytmsk Musikkonservatorium, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Sikker Trafik, Sammenslutningen af Danske Scenografer, SAND – De hjemløses landsorganisation, Scenekunstnere Uden Sce-

ne, Sjældne Diagnoser, Skatteborgerforeningen, Skatterevisorforeningen, Skolelederforeningen, Skole og Samfund, Skuespillerskolen ved Aarhus Teater, Socialpædagogernes Landsforbund (SL), Statens Kunstråd, Statens Kunstråds Repræsentantskab, Statens Kunstråd, Statens Kunstråds Repræsentantskab, Statens Værksteder for Kunst, Stiftsøvrighederne, Syddansk Musikkonservatorium og Skuespillerskole, Teatercentrum, Teatrenes Interesse Organisation (TIO), Telekommunikationsindustrien i Danmark, Uafhængige Scenekunstnere, Uddannelsesforbundet, United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), Ungdomsringen, Ungdomskoleforeningen (UNG), Ældremobiliseringen og Ældresagen.

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for det offentlige	Lovforslaget forventes at give økonomiske besparelser ved effektivisering af administrative processer på de pågældende områder. De økonomiske konsekvenser af lovforslaget for de berørte områder vurderes at udgøre et positivt økonomisk potentiale på ca. 210-240 mio. kr. ved fuld indfasning.	
Administrative konsekvenser for det offentlige	Lovforslaget vil medføre administrative lettelser i de offentlige myndigheder, der har ansvaret for de berørte serviceområder, hvorpå der indføres obligatorisk digital selvbetjening. Overgangen til digital kommunikation vil endvidere indebære omlægning af arbejdsgange, ændret kommunikation overfor borgerne og investeringer i digital selvbetjening.	
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Lovforslaget vurderes at have en vis positiv indflydelse på miljøet i form af reduktioner i det offentliges anvendelse af papir.	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Lovforslaget får begrænsede administrative konsekvenser for borgerne. Lovforslaget indebærer en begrænsning i borgernes mulighed for at vælge, hvordan de henvender sig til de offentlige myndigheder på de områder, der er omfattet af lovforslaget. En stor del af borgerne anvender allerede i dag digital selvbetjening. Det må dog forventes, at visse borgere skal bruge tid på at indrette sig på de nye sagsgange.	

Forholdet til EU-retten	<p>Lovforslaget indeholder ikke direkte EU-retlige aspekter. Det vurderes dog, at lovforslaget er i overensstemmelse med EU-Kommissionens handlingsplan for e-forvaltning fra december 2010. Handlingsplanen har blandt andet fokus på borgernes og virksomhedernes styrkede muligheder for at anvende elektroniske forvaltningstjenester, ligesom handlingsplanen blandt andet søger at øge effektiviteten i offentlige forvaltninger.</p> <p>Forslaget om borgernes obligatoriske digitale bestilling af danske EU-sygesikringskort vedrører den praktiske gennemførelse af regler i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 987/2009 om de nærmere regler til gennemførelse af samme. EU-reglerne regulerer ikke, i hvilken form borgerne kan bestille kortet.</p>
-------------------------	---

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

(Ændring af reglerne om anmeldelse af indenlandsk flytning, anmeldelse af fraflytning til udlandet, og anmodning om navne- og adressebeskyttelse)

Til nr. 1

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 1, at kommunalbestyrelsen ud over de i den gældende § 12, stk. 3, 3. pkt., nævnte tilfælde, tillige kan undlade at afvise en anmeldelse af indenlandsk flytning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis det efter sagens karakter vil være mest hensigtsmæssigt at modtage anmeldelsen på anden måde end digitalt.

På denne måde sikres det ved ændringen af reglerne om anmeldelse af indenlandsk flytning, at reglerne i CPR-loven om henholdsvis anmeldelse af indenlandsk flytning og anmeldelse af udrejse, jf. § 1 nr. 2, fortsat er overensstemmende efter indførelsen af obligatorisk digital selvbetjening på begge anmeldelsesområder.

Til nr. 2.

Ved den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 1, nr. 2 ændres henvisningen til lovens § 12, stk. 3, 4. pkt., til en henvisning til lovens § 12, stk. 3, i det hele. Dette indebærer, at reglerne i lovens § 12, stk. 3, om digital anmeldelse af indenlandske flytninger ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning finder tilsvarende anvendelse ved anmeldelse af fraflytning til udlandet.

Fraflytning til udlandet skal anmeldes digitalt ved brug af den selvbetjeningsløsning, som bopælskommunen stiller til rådighed. Anmeldelsen skal ske til bopælskommunen inden udrejsen, jf. lovens § 24, stk. 1, 2. pkt. Digital anmeldelse af fraflytning til udlandet gøres med forslaget obligatorisk for borgeren, således at en anmeldelse, som ikke er indgivet ved brug af den digitale selvbetjeningsløsning, som kommunen stiller til rådighed, som udgangspunkt skal afvises af kommunen. Foreligger der efter kommunalbestyrelsens vurdering særlige forhold, er borgeren imidlertid fritaget for kravet om anmeldelse ved brug af den digitale selvbetjeningsløsning.

Når der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke kan eller ikke må forventes at kunne anmelde fraflytning til udlandet ved brug af den digitale selvbetjeningsløsning, skal kommunen efter den foreslåede bestemmelse tilbyde, at borgeren kan anmelde fraflytning til udlandet på en anden måde end ved brug af selvbetjeningsløsningen.

Det er kommunen, der ud fra et konkret skøn vurderer, om der foreligger særlige forhold. Der skal i den forbindelse lægges vægt på borgerens beskrivelse af egne evner og muligheder for at anvende it-værktøjer og eventuelle problemer med at søge om hjælp, ligesom kommunen ud fra en helhedsvurdering af borgeren må bedømme, om borgeren vil kunne foretage anmeldelsen ved brug af selvbetjeningsløsningen efter modtagelse af hjælp hertil.

Særlige forhold kan for eksempel foreligge, hvor der er tale om borgere med særlige handicap, såvel kognitiv som fysisk funktionsnedsættelse samt demens, borgere, der mangler digitale kompetencer, visse socialt udsatte borgere, borgere med psykiske lidelser, hjemløse, borgere med sprogsvækkigheder mv., hvor hjælp eller medbetjening fra kommunens side konkret vurderes ikke at være en egnet løsning. Der vil således kunne være tale om, at der foreligger særlige forhold for nogle af de nævnte borgere, der gør, at borgeren ikke kan anmelde fraflytning til udlandet via den digitale selvbetjeningsløsning. Tilsvarende vil der også være borgere fra de nævnte grupper, der kan anvende den digitale selvbetjeningsløsning, og derfor skal anmelde digitalt via selvbetjeningsløsningen. Særlige forhold vil eksempelvis kunne foreligge, hvor en borger er indsat i fængsel eller institutionsanbragt og af den grund ikke har adgang til en computer eller lignende digital platform, hvorfor borgeren ikke kan anvende den digitale selvbetjeningsløsning.

Udover særlige forhold hos borgeren kan der også forekomme ekstraordinære situationer, hvor omstændighederne ved anmeldelsen eller kommunens forhold gør, at der ikke kan ske anmeldelse af fraflytning til udlandet ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning. Der kan eksempelvis være tale om, at kommunens digitale selvbetjeningsløsning ikke er indrettet til at håndtere en bestemt situation. Tilsvarende vil kommunen eksempelvis kunne anvise borgeren en anden måde at anmelde på, hvis kommunens selvbetjeningsløsning er ude af drift. Der vil i sådanne tilfælde væ-

re tale om, at der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare økonomiske fordele ved at modtage anmeldelsen ikke-digitalt.

Kommunerne er efter CPR-loven forpligtet til at drage omsorg for, at CPR er korrekt udvisende. Det følger af CPR-lovens § 10, stk. 1. Som følge heraf kan kommunen være forpligtet til at registrere en fraflytning til udlandet i CPR, når kommunen modtager anmeldelse herom på trods af, at anmeldelsen ikke er indgivet ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning. Kommunen vil således kunne være forpligtet til at registrere fraflytningen til udlandet i tilfælde, hvor kommunen er bekendt med, at borgeren ikke, på trods af kommunens anvisninger herom, vil anmelde fraflytningen til udlandet via den digitale selvbetjeningsløsning, og kommunen må lægge til grund, at fraflytningen rent faktisk vil finde sted. I et sådant tilfælde vil kommunen således ud fra sagens karakter kunne vælge at acceptere en ikke-digital anmeldelse, hvis kommunen vurderer, at oplysningen ikke vil blive indgivet digitalt.

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor under afsnit 4.2.3 *Særlige forhold* og afsnit 4.2.4 *Ekstraordinære situationer*.

Kommunerne vil efter persondataloven være forpligtet til at stille en sikker digital selvbetjeningsløsning til rådighed for borgerne. Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 3.2 *Persondatabeskyttelse* og afsnit 4.2.6 *Infrastruktur og tekniske løsninger*. De eksisterende kommunale selvbetjeningsløsninger til brug for anmeldelse af indenlandske flytninger er i dag baseret på NemID.

Kommunerne vil fortsat frit kunne tilrettelægge proceduren i forbindelse med indgivelse af anmeldelse af fraflytning til udlandet i de særlige tilfælde, som er undtaget fra kravet om digital anmeldelse efter § 12, stk. 3, 3. og 5. pkt., og vil herunder kunne kræve, at anmeldelse af fraflytning til udlandet skal være skriftlig og afgives på en særlig blanket, jf. § 12, stk. 3, 4. pkt.

Med den foreslåede ordning reguleres alene i hvilken form borgerne skal indgive anmeldelse af fraflytning til udlandet, og ikke hvorledes kommunen skal behandle de indkomne anmeldelser, herunder anmeldelser om fraflytning til et andet nordisk land, der fortsat skal behandles efter de gældende regler herom i CPR-lovens kapitel 6.

Den foreslåede henvisning til bestemmelsen i § 12, stk. 7, indebærer, at en ansøgning indgivet via den digitale selvbetjeningsløsning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for kommunalbestyrelsen, der vil være adressat for ansøgningen, det vil sige på det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen har adgang til at behandle eller læse ansøgningen. Der henvises til de generelle bemærkninger ovenfor i afsnit 4.3. *Hvornår en meddelelse anses for at være kommet frem*.

Til nr. 3.

Ved den foreslåede bestemmelse fastsættes, at anmodning om navne- og adressebeskyttelse i op til et år skal ske digi-

talt ved brug af den digitale selvbetjeningsløsning, som bopælskommunen stiller til rådighed.

Det er fundet hensigtsmæssigt, at det alene er anmodning om navne- og adressebeskyttelse efter den almindelige adgang til beskyttelse for en periode på op til ét år, der gøres obligatorisk digital ved anvendelse af selvbetjeningsløsningen. Registrering af beskyttelse for en længere periode end ét år, forudsætter således, at der redegøres mere udførligt for de helt særlige forhold, der berettiger til en beskyttelse for en længere periode. En beskyttelse i længere tid end ét år vil kun kunne opnås i særlige tilfælde, eksempelvis ved risiko for personfølgelse. Langt de fleste anmodninger om navne- og adressebeskyttelse vil således kun kunne berettige til beskyttelse i op til ét år.

Digital anmodning om navne- og adressebeskyttelse for en periode på op til ét år gøres således obligatorisk for borgeren, således at en anmodning, som ikke er indgivet ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning, som kommunen stiller til rådighed, som udgangspunkt skal afvises af kommunen. Foreligger der efter kommunalbestyrelsens vurdering særlige forhold, er borgeren imidlertid fritaget for kravet om anmodning ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning.

Når der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke kan eller ikke må forventes at kunne anvende den digitale selvbetjeningsløsning, skal kommunen efter den foreslåede bestemmelse tilbyde borgeren, at anmodningen kan indgives på anden måde end ved brug af kommunens digitale selvbetjeningsløsning.

Det er kommunen, der ud fra et konkret skøn vurderer, om der foreligger særlige forhold. Der skal i den forbindelse lægges vægt på borgerens beskrivelse af egne evner og muligheder for at anvende it-værktøjer og eventuelle problemer med at søge om hjælp, ligesom kommunen ud fra en helhedsvurdering af borgeren må bedømme, om borgeren vil kunne foretage anmodningen ved brug af selvbetjeningsløsningen efter modtagelse af hjælp hertil.

Særlige forhold kan for eksempel foreligge, hvor der er tale om borgere med særlige handicap, såvel kognitiv som fysisk funktionsnedsættelse samt demens, borgere, der mangler digitale kompetencer, visse socialt udsatte borgere, borgere med psykiske lidelser, hjemløse, borgere med sprogsvanskeligheder mv., hvor hjælp eller medbetjening fra kommunens side konkret vurderes ikke at være en egnet løsning. Der vil således kunne være tale om, at der foreligger særlige forhold for nogle af de nævnte borgere, der gør, at borgeren ikke kan anmode om navne- og adressebeskyttelse ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning. Tilsvarende vil der også være borgere fra de nævnte grupper, der kan anvende den digitale selvbetjeningsløsning og derfor skal anvende den digitale selvbetjeningsløsning. Særlige forhold vil eksempelvis kunne foreligge, hvor en borger er indsat i fængsel eller institutionsanbragt og af den grund ikke har adgang til en computer eller lignende digital platform, hvorfor borgeren ikke kan anvende den digitale selvbetjeningsløsning.

Udover særlige forhold hos borgeren kan der også helt ekstraordinært forekomme situationer, hvor omstændighederne ved anmodningen eller kommunens forhold gør, at der ikke kan anmodes om navne- og adressebeskyttelse ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning. Der kan eksempelvis være tale om, at kommunens digitale selvbetjeningsløsning ikke er indrettet til at håndtere en bestemt situation. Tilsvarende vil kommunen eksempelvis kunne anviser borgeren en anden måde at anmode på, hvis kommunens selvbetjeningsløsning er ude af drift. Der vil i sådanne tilfælde være tale om, at der ud fra en samlet vurdering er klare økonomiske fordele ved at modtage anmeldelsen ikke-digitalt.

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor under afsnit 4.2.3 *Særlige forhold* og afsnit 4.2.4 *Ekstraordinære situationer*.

Kommunerne vil efter persondataloven være forpligtet til at stille en sikker digital selvbetjeningsløsning til rådighed for borgerne. Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 3.2 Persondat beskyttelse og afsnit 4.2.6 *Infrastruktur og tekniske løsninger*.

Med den foreslåede ordning ændres der alene ved, hvorledes borgerne kan anmode om navne- og adressebeskyttelse for en periode på op til ét år og ikke ved, hvorledes der kan anmodes om beskyttelse for en længere periode end ét år, såfremt der foreligger helt særlige forhold, der berettiger hertil. Det forudsættes, at kommunerne vejleder borgerne om, at anmodning om navne- og adressebeskyttelse for en periode på mere end ét år i tilfælde, hvor der foreligger helt særlige forhold, skal fremsættes over for kommunen på anden vis end ved brug af den digitale selvbetjeningsløsning.

Med den foreslåede ordning ændres der endvidere ikke ved indholdet af kommunens oplysningspligt i henhold til § 13 i bekendtgørelse nr. 1153 af 23. november 2006, hvorefter kommunen, når en person anmoder om navne- og adressebeskyttelse, skal oplyse om omfanget af beskyttelsen samt om tidsbegrænsningen af beskyttelsen.

Kommunerne vil fortsat frit kunne tilrettelægge proceduren i forbindelse med indgivelse af anmodning om navne- og adressebeskyttelse i de tilfælde, hvor anmodningen ikke er omfattet af kravet om digital selvbetjening, og herunder kræve at anmodning om navne- og adressebeskyttelse skal være skriftlig og afgives på en særlig blanket, jf. CPR-lovens § 28, stk. 2, 4. pkt.

Med *stk. 4* foreslås det, at en anmodning indgivet via den digitale selvbetjeningsløsning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for kommunalbestyrelsen, der vil være adressat for anmodningen, det vil sige på et tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen har adgang til at behandle eller læse anmodningen. Der henvises til de generelle bemærkninger ovenfor i afsnit 4.3 *Hvornår en meddelelse anses for at være kommet frem*.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.4.1 *De konkrete områder omfattet af lovforslaget*.

Til § 2

(Lån til betaling af ejendomsskat)

Ved den foreslåede bestemmelse fastsættes, at ansøgning om lån til betaling af ejendomsskat skal ske digitalt ved brug af den digitale selvbetjeningsløsning, som kommunen, hvor ejendommen er beliggende, stiller til rådighed.

Digital ansøgning om lån til betaling af ejendomsskatter gøres således obligatorisk for borgeren. Det betyder, at en ansøgning, som ikke er indgivet ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning, som kommunen stiller til rådighed, som udgangspunkt skal afvises af kommunen. Foreligger der efter kommunalbestyrelsens vurdering særlige forhold, er borgeren imidlertid fritaget for kravet om ansøgning ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning.

Når der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke kan eller ikke må forventes at kunne anvende den digitale selvbetjeningsløsning, skal kommunen efter den foreslåede bestemmelse tilbyde borgeren, at ansøgningen kan indgives på anden måde.

Det er kommunen, der ud fra et konkret skøn vurderer, om der foreligger særlige forhold. Der skal i den forbindelse lægges vægt på borgerens beskrivelse af egne evner og muligheder for at anvende it-værktøjer og eventuelle problemer med at søge om hjælp, ligesom kommunen ud fra en helhedsvurdering af borgeren må bedømme, om borgeren vil kunne foretage ansøgningen ved brug af selvbetjeningsløsningen efter modtagelse af hjælp hertil.

Særlige forhold kan for eksempel foreligge, hvor der er tale om borgere med særlige handicap, såvel kognitiv som fysisk funktionsnedsættelse samt demens. Ligeledes for borgere, der mangler digitale kompetencer, visse socialt udsatte borgere, borgere med psykiske lidelser, hjemløse, borgere med sprogvanskeligheder mv., hvor hjælp eller medbetjening fra kommunens side konkret vurderes ikke at være en egnet løsning. Der vil således kunne være tale om, at der foreligger særlige forhold for nogle af de nævnte borgere, der gør, at borgeren ikke kan ansøge om lån til betaling af ejendomsskatter digitalt. Tilsvarende vil der også være borgere fra de nævnte grupper, der kan ansøge digitalt og derfor skal ansøge digitalt.

Udover særlige forhold hos borgeren kan der også helt ekstraordinært forekomme situationer, hvor omstændighederne ved ansøgningen eller kommunens forhold gør, at der ikke kan ansøges digitalt. Der kan eksempelvis være tale om, at kommunens digitale selvbetjeningsløsning ikke er indrettet til at håndtere en bestemt situation. Tilsvarende vil kommunen eksempelvis kunne anviser borgeren en anden måde at ansøge på, hvis kommunens selvbetjeningsløsning er ude af drift. Der vil i sådanne tilfælde være tale om, at der ud fra en samlet vurdering er klare økonomiske fordele ved at modtage anmeldelsen ikke-digitalt.

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor under afsnit 4.2.3 *Særlige forhold* og afsnit 4.2.4 *Ekstraordinære situationer*.

Kommunerne vil efter lov om lån til betaling af ejendomsskatter være forpligtet til at stille en sikker digital selvbetjeningsløsning til rådighed for borgerne. Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 3.2 Persondatabeskyttelse og afsnit 4.2.6 *Infrastruktur og tekniske løsninger*.

Kommunerne vil efter den foreslåede ændring fortsat frit kunne tilrettelægge proceduren i forbindelse med indgivelse af ansøgning om lån til betaling af ejendomsskatter i de særlige tilfælde, som undtages fra kravet om digital anmeldelse ved brug af den digitale selvbetjeningsløsning, herunder kræve at ansøgningen fremsættes mundtligt eller skriftligt, jf. § 1 a, stk. 2.

Med den foreslåede ordning ændres der alene ved, hvorledes borgerne kan ansøge om lån til betaling af ejendomsskat og ikke ved muligheden for efter den gældende bestemmelse i § 1, at få lån til betaling af ejendomsskat.

Med *stk.4* foreslås det, at en digitalt indgivet ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for kommunalbestyrelsen, der vil være adressat for ansøgningen, det vil sige på det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen har adgang til at behandle eller læse ansøgningen. Der henvises til de generelle bemærkninger ovenfor i afsnit 4.3 *Hvornår en meddelelse anses for at være kommet frem*.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.4.1 *De konkrete områder omfattet af lovforslaget*.

Til § 3

(Økonomisk fripladstilskud i dagtilbud og fritidshjem og optagelse i fritidshjem)

Til nr. 1

Det foreslås, at der med indførelse af § 43 a, stk. 1, fastsættes krav om, at indgivelse af ansøgning om økonomisk fripladstilskud til en plads i dagtilbud fremover skal ske digitalt til kommunen. Ansøgning om økonomisk fripladstilskud omfatter både de formelle oplysninger som for eksempel forældrenes navn, adresse, personnummer og navn på barnets dagtilbud, samt dokumentation for forældrenes aktuelle indkomst.

Forudsætningen for, at forældrene har ret til et fripladstilskud er således, at den digitale ansøgning indeholder dokumentation for, at forældrenes aktuelle indtægt ligger inden for den af Ministeriet for Børn og Undervisning fastsatte fripladsskalas grænser, jf. § 28 i dagtilbudsbekendtgørelsen.

Det slås med den foreslåede bestemmelse i § 43 a, stk. 1. 2. pkt. fast, at en ansøgning, der ikke indgives digitalt, vil blive afvist af kommunalbestyrelsen. Dette gælder dog ikke, hvis der foreligger særlige forhold.

Det foreslås, at ansøgning om økonomisk fripladstilskud til en plads i dagtilbud kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening, hvor særlige forhold gør sig gældende, jf. den foreslåede bestemmelse i § 43 a, stk. 2.

I udgangspunktet skal kommunen bistå forældrene med rådgivning og vejledning i forhold til at anvende kommunens digitale selvbetjeningsløsning. Der kan dog være tilfælde, hvor forældre eller en forælder ikke med vejledningshjælp fra kommunen kan anvende den digitale selvbetjeningsløsning på grund af særlige forhold.

Når der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke kan eller ikke må forventes at kunne ansøge digitalt, skal kommunen efter det foreslåede anviser borgeren en anden måde at ansøge på end digitalt. Det er kommunen, der ud fra et konkret skøn vurderer, om der foreligger særlige forhold. Der kan i den forbindelse eksempelvis lægges vægt på borgerens erhvervsmæssige indkomst- og beskrivelse af egne evner og muligheder for at anvende it-værktøjer og eventuelle problemer med at søge om hjælp, ligesom kommunen ud fra en helhedsvurdering af borgeren og borgerens forhold må bedømme, om borgeren vil kunne foretage ansøgningen digitalt efter modtagelse af hjælp hertil.

Særlige forhold kan for eksempel foreligge, hvor der er tale om forældre med børn i dagtilbud, som f. eks. er selvstændige erhvervsdrivende eller har aktieindkomst, idet disse personer ikke nødvendigvis på ansøgningstidspunktet har tilgængelige oplysninger om deres indkomst, hvorfor de ikke har mulighed for digitalt at fremsende dokumentation for deres aktuelle indkomst.

Særlige forhold kan ligeledes foreligge, hvor der er tale om borgere med særlige handicap, såvel kognitiv som fysisk funktionsnedsættelse samt demens, borgere, der mangler digitale kompetencer, visse socialt udsatte borgere, borgere med psykiske lidelser, hjemløse, borgere med sprogvankeligheder mv., hvor hjælp eller medbetjening fra kommunens side konkret vurderes ikke at være en egnet løsning.

Særlige forhold vil eksempelvis også kunne foreligge, hvor en borger er indsat i fængsel eller institutionsanbragt og af den grund ikke har adgang til en computer eller lignende digital platform, hvorfor borgeren ikke kan ansøge digitalt.

Der vil således kunne være tale om, at der foreligger særlige forhold for nogle af de nævnte borgere, der gør, at borgeren ikke kan ansøge digitalt. Tilsvarende vil der også være borgere fra de nævnte grupper, der kan ansøge digitalt og derfor skal ansøge digitalt.

Ud over særlige forhold hos borgeren kan der også helt ekstraordinært forekomme, hvor omstændighederne ved ansøgningen eller kommunens forhold gør, at der ikke kan ansøges digitalt, jf. den foreslåede bestemmelse i § 43 a, stk. 3.

Der kan eksempelvis være tale om, at kommunens digitale selvbetjeningssystem ikke er indrettet til at håndtere en bestemt situation. Tilsvarende vil kommunen eksempelvis kunne anviser borgeren en anden måde at ansøge på, hvis deres selvbetjeningssystem er ude af drift. Der vil i sådanne tilfælde være tale om, at der ud fra en samlet vurdering er klare økonomiske fordele ved at modtage anmeldelsen ikke-digitalt.

Bestemmelsen i § 43 a, stk. 3, sikrer, at de pågældende forældre fortsat vil kunne benytte andre kanaler som for ek-

sempel telefonisk kontakt til kommunen i forhold til ansøgning om økonomisk fripladstilskud til en plads i dagtilbud. Det er kommunalbestyrelsen, der afgør, hvordan en ansøgning skal indgives i de tilfælde, hvor der ikke stilles krav om, at ansøgningen skal indgives digitalt.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.3 *Særlige forhold* og afsnit 4.2.4 *Ekstraordinære situationer*.

Med *stk. 4* foreslås det, at en digitalt indgivet ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for kommunalbestyrelsen, der vil være adressat for ansøgningen, det vil sige på det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen har adgang til at behandle eller læse ansøgningen.

Kommunerne vil efter persondataloven være forpligtet til at stille en sikker digital ansøgningsløsning til rådighed for borgerne. Der henvises til de almindelige bemærkninger i afsnit 4.2.6 *Infrastruktur og tekniske løsninger*.

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.3 *Hvornår en digital ansøgning anses for at være kommet frem*.

Til nr. 2

Det foreslås, at der med indførelse af § 54 a fastsættes krav om, at indgivelse af ansøgning til optagelse i et fritidshjem fremover skal ske digitalt. I tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen har delegeret optagelseskompetencen til et selvejende eller udliciteret fritidshjem, foreslås det videre, at kommunalbestyrelsen efter aftale med det enkelte fritidshjem skal kunne beslutte, at ansøgning skal indgives digitalt til det pågældende fritidshjem. Hvor kommunalbestyrelsen har delegeret optagelseskompetencen til en selvejende eller et udliciteret fritidshjem, skal ansøgningen i disse tilfælde indgives digitalt til det konkrete fritidshjem. Der er med lovforslaget ikke tilsigtet en ændring af, hvortil borgeren skal indgive en ansøgning om plads i et fritidshjem.

Det slås med den foreslåede bestemmelse fast, at en ansøgning, der ikke indgives digitalt, vil blive afvist af kommunalbestyrelsen. Dette gælder dog ikke, hvis der foreligger særlige forhold.

Det foreslås, at ansøgning om optagelse til en plads i et fritidshjem kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening, hvor særlige forhold gør sig gældende, jf. den foreslåede bestemmelse i § 54 a, *stk. 2*.

I udgangspunktet skal kommunen bistå forældrene med rådgivning og vejledning i forhold til at anvende kommunens digitale selvbetjeningsløsning. Der kan dog være tilfælde, hvor forældre eller en forælder ikke med vejledningshjælp fra kommunen kan anvende den digitale selvbetjeningsløsning på grund af særlige forhold.

Når der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke kan eller ikke må forventes at kunne ansøge om optagelse digitalt, skal kommunen efter det foreslåede anviser borgeren en anden måde at ansøge på end digitalt. Det er kommunen, der ud fra et konkret skøn vurderer, om der foreligger særlige forhold. Der skal i den forbindelse lægges vægt på borgers beskrivelse af egne evner og muligheder for at anvende

it-værktøjer og eventuelle problemer med at søge om hjælp, ligesom medarbejderen på borgerservicecenteret eller på biblioteket ud fra en helhedsvurdering af borgeren må bedømme, om borgeren vil kunne foretage ansøgningen digitalt efter modtagelse af hjælp hertil.

Særlige forhold kan for eksempel foreligge, hvor der er tale om borgere med særlige handicap, såvel kognitiv som fysisk funktionsnedsættelse samt demens, borgere, der mangler digitale kompetencer, visse socialt udsatte borgere, borgere med psykiske lidelser, hjemløse, borgere med sprogvanskeligheder mv., hvor hjælp eller medbetjening fra kommunens side konkret vurderes ikke at være en egnet løsning. Der vil således kunne være tale om, at der foreligger særlige forhold for nogle af de nævnte borgere, der gør, at borgeren ikke kan ansøge om optagelse digitalt. Tilsvarende vil der også være borgere fra de nævnte grupper, der kan ansøge digitalt, og derfor skal ansøge digitalt. Særlige forhold vil eksempelvis også kunne foreligge, hvor en borger er indsat i fængsel eller institutionsanbragt og af den grund ikke har adgang til en computer eller lignende digital platform, hvorfor borgeren ikke kan ansøge om optagelse digitalt.

Udover særlige forhold hos borgeren kan der også helt ekstraordinært forekomme situationer, hvor omstændighederne ved ansøgningen eller kommunens forhold gør, at der ikke kan ansøges digitalt. Der kan eksempelvis være tale om, at kommunens digitale selvbetjeningsystem ikke er indrettet til at håndtere en bestemt situation. Tilsvarende vil kommunen eksempelvis kunne anviser borgeren en anden måde at ansøge på, hvis deres selvbetjeningsystem er ude af drift.

Der vil i sådanne tilfælde være tale om, at der ud fra en samlet vurdering er klare økonomiske fordele ved at modtage anmeldelsen ikke-digitalt. Bestemmelsen sikrer således, at de pågældende forældre fortsat vil kunne benytte andre kanaler som eksempelvis telefonisk kontakt til kommunen i forhold til ansøgning om en plads i fritidshjem. Det er kommunalbestyrelsen, der afgør, hvordan en ansøgning skal indgives i de tilfælde, hvor der ikke stilles krav om, at ansøgningen skal indgives digitalt.

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.3 *Særlige forhold* og afsnit 4.2.4 *Ekstraordinære situationer*.

Med *stk. 4* foreslås det, at en digitalt indgivet ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for kommunalbestyrelsen, der vil være adressat for ansøgningen, det vil sige på det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen har adgang til at behandle eller læse ansøgningen.

Kommunerne vil efter persondataloven være forpligtet til at stille en sikker digital ansøgningsløsning til rådighed for borgerne. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 3.2 *Persondatabeskyttelse* og afsnit 4.2.6 *Infrastruktur og tekniske løsninger*.

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.3 *Hvornår en meddelelse anses for at være kommet frem* og afsnit 4.4 *De konkrete områder omfattet af lovforslaget*.

Til nr. 3

Det foreslås, at der med indførelse af § 63 a, stk. 1, 1. pkt., fastsættes krav om, at indgivelse af ansøgning om økonomisk fripladstilskud til en plads i et fritidshjem fremover skal ske digitalt til kommunen. Ansøgningen om økonomisk fripladstilskud omfatter både de formelle oplysninger som for eksempel forældrenes navn, adresse, personnummer og navn på barnets fritidshjem, samt dokumentation for forældrenes aktuelle indkomst.

Forudsætningen for, at forældrene har ret til et fripladstilskud er således, at den digitale ansøgning indeholder dokumentation for, at forældrenes aktuelle indtægt ligger inden for den af Ministeriet for Børn og Undervisning fastsatte fripladsskalas grænser, jf. § 54 i dagtilbudsbekendtgørelsen.

Det slås med den foreslåede bestemmelse i § 63 a, stk. 1, 2. pkt. fast, at en ansøgning, der ikke indgives digitalt, vil blive afvist af kommunalbestyrelsen. Dette gælder dog ikke, hvis der foreligger særlige forhold.

Det foreslås, at ansøgning om økonomisk fripladstilskud til en plads i fritidshjem kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening, hvor særlige forhold gør sig gældende, jf. den foreslåede bestemmelse i § 63 a, stk. 2.

I udgangspunktet skal kommunen bistå forældrene med rådgivning og vejledning i forhold til at anvende kommunens digitale selvbetjeningsløsning. Der kan dog være tilfælde, hvor forældre eller en forælder ikke med vejledningshjælp fra kommunen kan anvende den digitale selvbetjeningsløsning på grund af særlige forhold.

Når der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke kan eller ikke må forventes at kunne ansøge digitalt om økonomisk fripladstilskud til en plads i et fritidshjem, skal kommunen efter det foreslåede anvise borgeren en anden måde at ansøge på end digitalt. Det er kommunen, der ud fra et konkret skøn vurderer, om der foreligger særlige forhold. Der kan i den forbindelse lægges vægt på eksempelvis borgerens erhvervsmæssige indkomst- og beskrivelse af egne evner og muligheder for at anvende it-værktøjer og eventuelle problemer med at søge om hjælp, ligesom kommunen ud fra en helhedsvurdering af borgeren og borgerens forhold må bedømme, om borgeren vil kunne foretage ansøgningen digitalt efter modtagelse af hjælp hertil.

Særlige forhold kan for eksempel foreligge, hvor der er tale om forældre med børn i et fritidshjem, som f. eks. er selvstændige erhvervsdrivende eller har aktieindkomst, idet disse personer ikke nødvendigvis på ansøgningstidspunktet har tilgængelige oplysninger om deres indkomst, hvorfor de ikke har mulighed for digitalt at fremsende dokumentation for deres aktuelle indkomst.

Særlige forhold kan ligeledes foreligge, hvor der er tale om borgere med særlige handicap, såvel kognitiv som fysisk funktionsnedsættelse samt demens, borgere, der mangler digitale kompetencer, visse socialt udsatte borgere, borgere med psykiske lidelser, hjemløse, borgere med sprogvankeligheder mv., hvor hjælp eller medbetjening fra kommunens side konkret vurderes ikke at være en egnet løsning.

Særlige forhold vil eksempelvis også kunne foreligge, hvor en borger er indsat i fængsel eller institutionsanbragt og af den grund ikke har adgang til en computer eller lignende digital platform, hvorfor borgeren ikke kan ansøge digitalt.

Der vil således kunne være tale om, at der foreligger særlige forhold for nogle af de nævnte borgere, der gør, at borgeren ikke kan ansøge digitalt. Tilsvarende vil der også være borgere fra de nævnte grupper, der kan ansøge digitalt og derfor skal ansøge digitalt.

Ud over særlige forhold hos borgeren kan der også helt ekstraordinært forekomme situationer, hvor omstændighederne ved ansøgningen eller kommunens forhold gør, at der ikke kan ansøges digitalt, jf. den foreslåede bestemmelse i § 63 a, stk. 3. Der kan eksempelvis være tale om, at kommunens digitale selvbetjeningsystem ikke er indrettet til at håndtere en bestemt situation. Tilsvarende vil kommunen eksempelvis kunne anvise borgeren en anden måde at ansøge på, hvis deres selvbetjeningsystem er ude af drift. Der vil i sådanne tilfælde være tale om, at der ud fra en samlet vurdering er klare økonomiske fordele ved at modtage anmeldelsen ikke-digitalt.

Bestemmelsen i § 63 a, stk. 3, sikrer, at de pågældende forældre fortsat vil kunne benytte andre kanaler som eksempelvis telefonisk kontakt til kommunen i forhold til ansøgning om økonomisk fripladstilskud til en plads i fritidshjem. Det er kommunalbestyrelsen, der afgør, hvordan en ansøgning skal indgives i de tilfælde, hvor der ikke stilles krav om, at ansøgningen skal indgives digitalt.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.3 *Særlige forhold* og afsnit 4.2.4 *Ekstraordinære situationer*.

Med *stk. 4* foreslås det, at en digitalt indgivet ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for kommunalbestyrelsen, der vil være adressat for ansøgningen, det vil sige på det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen har adgang til at behandle eller læse ansøgningen.

Kommunerne vil efter persondataloven være forpligtet til at stille en sikker digital ansøgningsløsning til rådighed for borgerne. Der henvises til de almindelige bemærkninger i afsnit 3.2 *Persondatabeskyttelse* og afsnit 4.2.6 *Infrastruktur og tekniske løsninger*.

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.3 *Hvornår en digital ansøgning meddelelse anses for at være kommet frem*.

Til § 4

(Økonomisk fripladstilskud til skolefritidsordning)

Til nr. 1

Det foreslås, at der med indførelse af § 50 a, stk. 1, 1. pkt., fastsættes et krav til, at indgivelse af ansøgning om økonomisk fripladstilskud til en plads i en skolefritidsordning fremover skal ske digitalt til kommunen. Ansøgningen om økonomisk fripladstilskud omfatter både de formelle oplys-

ninger som eksempelvis forældrenes navn, adresse, personnummer og navn på barnets skolefritidsordning, samt dokumentation for forældrenes aktuelle indkomst.

Forudsætningen for, at forældrene har ret til et økonomisk fripladstilskud er således, at den digitale ansøgning indeholder dokumentation for, at forældrenes aktuelle indtægt ligger inden for den af Ministeriet for Børn og Undervisning fastsatte fripladsskalas grænser, jf. § 28 i bekendtgørelse nr. 868 af 24. juni 2011 om dag-, fritids- og klubtilbud mv. til børn og unge (dagtilbudsbekendtgørelsen).

Det slås med den foreslåede bestemmelse i § 50 a, stk. 1, 2. pkt., fast, at en ansøgning, der ikke indgives digitalt, vil blive afvist af kommunalbestyrelsen. Dette gælder dog ikke, hvis der foreligger særlige forhold.

Det følger af folkeskolelovens grundlæggende opbygning, at udformning af ansøgninger, indholdskrav til og frister for ansøgninger fastsættes lokalt.

Det foreslås, at ansøgning om økonomisk fripladstilskud til en plads i en skolefritidsordning kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening, hvor særlige forhold gør sig gældende, jf. den foreslåede bestemmelse i § 50 a, stk. 2.

I udgangspunktet skal kommunen bistå forældrene med rådgivning og vejledning i forhold til at anvende kommunens digitale selvbetjeningsløsning. Der kan dog være tilfælde, hvor forældre eller en forælder ikke med vejledningshjælp fra kommunen kan anvende den digitale selvbetjeningsløsning på grund af særlige forhold.

Når der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke kan eller ikke må forventes at kunne ansøge digitalt om økonomisk fripladstilskud til en plads i skolefritidsordning, skal kommunen efter det foreslåede anviser borgeren en anden måde at ansøge på end digitalt. Det er kommunen, der ud fra et konkret skøn vurderer, om der foreligger særlige forhold. Der kan i den forbindelse lægges vægt på for eksempel borgerens erhvervs-mæssige indkomst, beskrivelse af egne evner og muligheder for at anvende it-værktøjer og eventuelle problemer med at søge om hjælp, ligesom kommunen ud fra en helhedsvurdering af borgeren og borgerens forhold må bedømme, om borgeren vil kunne foretage ansøgningen digitalt efter modtagelse af hjælp hertil.

Særlige forhold kan for eksempel foreligge, hvor der er tale om forældre med børn i skolefritidsordning, som f. eks. er selvstændig erhvervsdrivende eller har aktieindkomst, idet disse personer ikke nødvendigvis på ansøgningstidspunktet har tilgængelige oplysninger om deres indkomst, hvorfor de ikke har mulighed for digitalt at fremsende dokumentation for deres aktuelle indkomst.

Særlige forhold kan ligeledes foreligge, hvor der er tale om borgere med særlige handicap, såvel kognitiv som fysisk funktionsnedsættelse samt demens, borgere, der mangler digitale kompetencer, visse socialt udsatte borgere, borgere med psykiske lidelser, hjemløse, borgere med sprogsværligheder mv., hvor hjælp eller medbetjening fra kommunens side konkret vurderes ikke at være en egnet løsning.

Særlige forhold vil eksempelvis også kunne foreligge, hvor en borger er indsat i fængsel eller institutionsanbragt

og af den grund ikke har adgang til en computer eller lignende digital platform, hvorfor borgeren ikke kan ansøge digitalt.

Der vil således kunne være tale om, at der foreligger særlige forhold for nogle af de nævnte borgere, der gør, at borgeren ikke kan ansøge om optagelse digitalt. Tilsvarende vil der også være borgere fra de nævnte grupper, der kan ansøge digitalt og derfor skal ansøge digitalt.

Ud over særlige forhold hos borgeren kan der også helt ekstraordinært forekomme situationer, hvor omstændighederne ved ansøgningen eller kommunens forhold gør, at der ikke kan ansøges digitalt, jf. den foreslåede § 50 a, stk. 3.

Der kan eksempelvis være tale om, at kommunens digitale selvbetjeningssystem ikke er indrettet til at håndtere en bestemt situation. Tilsvarende vil kommunen eksempelvis kunne anviser borgeren en anden måde at ansøge på, hvis deres selvbetjeningssystem er ude af drift. Der vil i sådanne tilfælde være tale om, at der ud fra en samlet vurdering er klare økonomiske fordele ved at modtage anmeldelsen ikke-digitalt.

Bestemmelsen sikrer, at de pågældende forældre fortsat vil kunne benytte andre kanaler som eksempelvis telefonisk kontakt til kommunen i forhold til ansøgning om økonomisk fripladstilskud til en plads i dagtilbud. Det er kommunalbestyrelsen, der afgør, hvordan en ansøgning skal indgives i de tilfælde, hvor der ikke stilles krav om, at ansøgningen skal indgives digitalt.

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.3 *Særlige forhold* og afsnit 4.2.4 *Ekstraordinære situationer*.

Med *stk. 4* foreslås det, at en digitalt indgivet ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for kommunalbestyrelsen, der vil være adressat for ansøgningen, det vil sige på det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen har adgang til at behandle eller læse ansøgningen.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.3 *Hvornår en meddelelse anses for at være kommet frem*.

Til nr. 2

Med den foreslåede indsættelse i lovens § 51, stk. 6, af henvisningen til den foreslåede § 50 a, stk. 1, 2. pkt. indføres samme adgang til at klage til det sociale nævn over afgørelser om ikke at realitetsbehandle en ansøgning om økonomisk fripladstilskud, fordi den ikke er indgivet digitalt, som til at klage over realitetsbehandlede afgørelser om økonomisk fripladstilskud efter folkeskolelovens § 50, stk. 2. Det sociale nævn forventes pr. 1. juli 2013 ændret til Ankestyrelsen, jf. de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 3.1.

Med hensyn til den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 51, stk. 6, henvises der til bemærkningerne til § 1, nr. 12, jf. nr. 2-4, i lovforslag nr. L 104 af 23. februar 2005, vedtaget som lov nr. 335 af 18. maj 2005.

Til § 5

(Valg af praktiserende læge og ansøgning om begravelseshjælp)

Til nr. 1

Ved den foreslåede bestemmelse fastsættes, at meddelelse om valg af alment praktiserende læge skal ske ved brug af den digitale selvbetjeningsløsning, som bopælskommunen stiller til rådighed.

Digital meddelelse om valg af alment praktiserende læge gøres dermed obligatorisk for borgeren, således at en meddelelse om valg af læge, der ikke er indgivet ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning, som kommunen stiller til rådighed, som udgangspunkt skal afvises af kommunen. Foreligger der efter kommunalbestyrelsens vurdering særlige forhold, er borgeren imidlertid fritaget for kravet om meddelelse af valg af læge ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning.

Når der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke kan eller ikke må forventes at kunne anvende den digitale selvbetjeningsløsning, skal kommunen efter den foreslåede bestemmelse tilbyde borgeren, at meddelelse om valg af læge kan indgives på anden måde end ved brug af kommunens digitale selvbetjeningsløsning.

Det er kommunen, der ud fra et konkret skøn vurderer, om der foreligger særlige forhold. Der skal i den forbindelse lægges vægt på borgerens beskrivelse af egne evner og muligheder for at anvende it-værktøjer og eventuelle problemer med at søge om hjælp, ligesom kommunen ud fra en helhedsvurdering af borgeren må bedømme, om borgeren vil kunne meddele valg af læge ved brug af selvbetjeningsløsningen efter modtagelse af hjælp hertil.

Særlige forhold kan for eksempel foreligge, hvor der er tale om borgere med særlige handicap, såvel kognitiv som fysisk funktionsnedsættelse samt demens, borgere, der mangler digitale kompetencer, visse socialt udsatte borgere, borgere med psykiske lidelser, hjemløse, borgere med sprogvanskeligheder mv., hvor hjælp eller medbetjening fra kommunens side konkret vurderes ikke at være en egnet løsning. Der vil således kunne være tale om, at der foreligger særlige forhold for nogle af de nævnte borgere, der gør, at borgeren ikke kan anmelde flytning digitalt. Tilsvarende vil der også være borgere fra de nævnte grupper, der kan anmelde digitalt, og derfor skal anmelde digitalt. Særlige forhold vil eksempelvis kunne foreligge, hvor en borger er indsat i fængsel eller institutionsanbragt og af den grund ikke har adgang til en computer eller lignende digital platform, hvorfor borgeren ikke kan anmelde flytning digitalt.

Udover særlige forhold hos borgeren kan der også helt ekstraordinært forekomme situationer, hvor omstændighederne ved anmeldelsen eller kommunens forhold gør, at der ikke kan anmeldes digitalt. Der kan eksempelvis være tale om, at kommunens digitale selvbetjeningsystem ikke er indrettet til at håndtere en bestemt situation. Tilsvarende vil kommunen eksempelvis kunne anviser borgeren en anden måde at anmelde på, hvis deres selvbetjeningsystem er ude

af drift. Der vil i sådanne tilfælde være tale om, at der ud fra en samlet vurdering er klare økonomiske fordele ved at modtage anmeldelsen ikke-digitalt.

Vedrørende en nærmere afgrænsning af særlige forhold og helt ekstraordinære situationer, der kan begrunde undtagelser fra kravet om obligatorisk digital selvbetjening, se de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.3 *Særlige forhold* og afsnit 4.2.4 *Ekstraordinære situationer*.

Kommunerne vil efter persondataloven være forpligtet til at stille en sikker digital selvbetjeningsløsning til rådighed for borgerne. Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 3.2 *Persondatabeskyttelse* og afsnit 4.2.6 *Infrastruktur og tekniske løsninger*.

Med den foreslåede ordning ændres der alene ved, hvorledes borgerne kan meddele valg af alment praktiserende læge og ikke ved muligheden for efter den gældende bestemmelse i § 59 at vælge alment praktiserende læge.

Det følger af § 5, nr. 3, i klage- og erstatningsloven, at Patientombuddet vil være kompetent til at tage stilling til, om en kommune berettiget har afslået en borgers anmodning om at anmelde lægevalg på anden måde end ved digital ansøgning. En klage herover skal indgives til Patientombuddet inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen, jf. § 10 i klage- og erstatningsloven.

Med den foreslåedes § 59, stk. 3 foreslås det, at en digitalt indgivet meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for kommunalbestyrelsen, der vil være adressat for anmeldelsen, det vil sige på det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen har adgang til at behandle eller læse anmeldelsen. Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.3 *Hvornår en meddelelse anses for at være kommet frem*.

Til nr. 2

Ved den foreslåede bestemmelse fastsættes, at ansøgning om begravelseshjælp skal ske digitalt ved brug af den digitale selvbetjeningsløsning som bopælskommunen stiller til rådighed.

Digital ansøgning om begravelseshjælp gøres således obligatorisk for borgeren, således at en ansøgning, som ikke er indgivet ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning, som kommunen stiller til rådighed, som udgangspunkt skal afvises af kommunen. Foreligger der efter kommunalbestyrelsens vurdering særlige forhold, er borgeren imidlertid fritaget for kravet om ansøgning ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning.

Når der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke kan eller ikke må forventes at kunne anvende den digitale selvbetjeningsløsning, skal kommunen efter den foreslåede bestemmelse tilbyde borgeren, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved brug af kommunens digitale selvbetjeningsløsning.

Det er kommunen, der ud fra et konkret skøn vurderer, om der foreligger særlige forhold. Der skal i den forbindelse lægges vægt på borgerens beskrivelse af egne evner og muligheder for at anvende it-værktøjer og eventuelle problemer

med at søge om hjælp, ligesom kommunen ud fra en helhedsvurdering af borgeren må bedømme, om borgeren vil kunne foretage ansøgningen ved brug af selvbetjeningsløsningen efter modtagelse af hjælp hertil, herunder muligheden for eventuelt at lade den bedemand, der forestår begravelsen, indgive ansøgningen om begravelseshjælp på borgere-rens vegne.

Særlige forhold kan for eksempel foreligge, hvor der er tale om borgere med særlige handicap, såvel kognitiv som fysisk funktionsnedsættelse samt demens, borgere, der mangler digitale kompetencer, visse socialt udsatte borgere, borgere med psykiske lidelser, hjemløse, borgere med sprogsvækheder mv., hvor hjælp eller medbetjening fra kommunens side konkret vurderes ikke at være en egnet løsning. Der vil således kunne være tale om, at der foreligger særlige forhold for nogle af de nævnte borgere, der gør, at borgeren ikke kan ansøge om begravelseshjælp digitalt. Tilsvarende vil der også være borgere fra de nævnte grupper, der kan anmode digitalt og derfor skal anmode digitalt. Særlige forhold vil eksempelvis kunne foreligge, hvor en borger er indsat i fængsel eller institutionsanbragt og af den grund ikke har adgang til en computer eller lignende digital platform, hvorfor borgeren ikke kan ansøge digitalt.

Udover særlige forhold hos borgeren kan der også helt ekstraordinært forekomme situationer, hvor omstændighederne ved ansøgningen eller kommunens forhold gør, at der ikke kan anmodes digitalt. Der kan eksempelvis være tale om, at kommunens digitale selvbetjeningsystem ikke er indrettet til at håndtere en bestemt situation. Tilsvarende vil kommunen eksempelvis kunne anvise borgeren en anden måde at ansøge på, hvis kommunens selvbetjeningsystem er ude af drift. Der vil i sådanne tilfælde være tale om, at der ud fra en samlet vurdering er klare økonomiske fordele ved at modtage anmeldelsen ikke-digitalt.

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.3 *Særlige forhold* og afsnit 4.2.4 *Ekstraordinære situationer*.

Kommunerne vil efter persondataloven være forpligtet til at stille en sikker digital selvbetjeningsløsning til rådighed for borgerne. Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 3.2 *Persondataskyttelse* og afsnit 4.2.6 *Infrastruktur og tekniske løsninger*.

Kommunerne vil efter den foreslåede ændring fortsat frit kunne tilrettelægge proceduren i forbindelse med indgivelse af ansøgning om begravelseshjælp i de særlige tilfælde, som undtages fra kravet om digital ansøgning ved brug af den digitale selvbetjeningsløsning, herunder kræve at der ved ansøgningen udfyldes et ansøgningsskema som kommunen stiller vederlagsfrit til rådighed for borgere og eventuelt bedemænd, der måtte kunne undtages fra kravet om digital ansøgning, jf. § 160, stk. 2, 4. pkt.

Med den foreslåede ordning ændres der alene ved, hvorledes borgerne kan ansøge om begravelseshjælp og ikke ved muligheden for efter den gældende bestemmelse i § 160 at modtage begravelseshjælp. Den digitale selvbetjeningsløsning skal af kommunen derfor tilrettelægges sådan, at det

ved ansøgning om begravelseshjælp er muligt at afgive de nødvendige oplysninger om afdøde og efterlevende ægtefælles formueforhold.

Det følger af § 5, nr. 7, i klage- og erstatningsloven, at Patientombuddet vil være kompetent til at tage stilling til, om en kommune berettiget har afslået en borgers anmodning om at ansøge på anden måde end ved digital ansøgning. En klage herover skal indgives til Patientombuddet inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen, jf. § 10 i klage- og erstatningsloven.

Med en foreslåede § 160 stk. 3, forstås det, at en digitalt indgivet ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for kommunalbestyrelsen, der vil være adressat for ansøgningen, det vil sige på det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen har adgang til at behandle eller læse ansøgningen. Der henvises til de generelle bemærkninger ovenfor i afsnit 4.3 *Hvornår en meddelelse anses for at være kommet frem*.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.4.3 *De konkrete områder omfattet af lovforslaget*.

Til § 6

(Anmeldelse af forekomst af rotter)

Til nr. 1

Den foreslåede bestemmelse fastsætter en lovbestemt anmeldelsespligt for enhver, der konstaterer forekomst af rotter.

Bestemmelsen er en indholdsmæssig videreførelse af den eksisterende § 2 i bekendtgørelse nr. 696 af 26. juni 2012 om forebyggelse og bekæmpelse af rotter. Der er således ikke tilsigtet en ændring af praksis på området for forebyggelse og bekæmpelse af rotter, men alene at pligten fastsættes i selve loven.

Anmeldelsespligten gælder ikke blot, når en borger ser en rotte på egen ejendom, men er gældende ved konstatering af enhver forekomst af vilde rotter. Anmeldepligten er en grundlæggende forudsætning for, at kommunalbestyrelsen har mulighed for at udøve den handlepligt, der påhviler kommunalbestyrelsen i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 17. Det er derfor også vigtigt, at enhver, der konstaterer en rotteforekomst, anmelder denne. Dette gælder også selvom en borger måtte tro, at en rotteforekomst allerede er anmeldt af en anden person.

Ved »rotteforekomst« forstår selve rotten levende eller død, men også spor efter rotter, for eksempel ekskrementer, lugt, lyde, huller, gnavmærker, rottereder, løbespor eller veksler, spor efter poter og hale mv.

Efter det foreslåede *stk. 2* skal anmeldelse af forekomst af rotter som udgangspunkt ske digitalt via en selvbetjeningsløsning, som stilles til rådighed af den kommune, hvortil anmeldelsen skal indgives. Hvis anmeldelsen ikke indgives digitalt via selvbetjeningsløsningen, og hvis der ikke er grund-

lag for at undtage anmeldelsen fra kravet om digital anmeldelse, kan kommunalbestyrelsen afvise anmeldelsen.

Uanset om en anmeldelse er afvist, skal kommunalbestyrelsen opfylde den handlepligt med henblik på effektiv rottebekæmpelse, der påhviler kommunen, når den modtager en anmeldelse om rotteforekomster, jf. miljøbeskyttelseslovens § 17. Det nærmere omfang af kommunens handlepligt er defineret i bekendtgørelse nr. 696 af 26. juni 2012 om forebyggelse og bekæmpelse af rotter. Det fremgår således for eksempel af bekendtgørelsens § 4, at kommunalbestyrelsen skal sørge for at foretage en effektiv bekæmpelse af rotter, samt at bekæmpelse af rotter skal foregå i overensstemmelse med de af Naturstyrelsen udarbejdede retningslinjer.

Kommunalbestyrelsen kan undtage fra kravet om digital anmeldelse, hvis det vurderes, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende den digitale selvbetjeningsløsning.

Når der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke kan eller ikke må forventes at kunne anmelde digitalt, skal kommunen efter det foreslåede anvise borgeren en anden måde at ansøge på end digitalt. Det er kommunen, der ud fra et konkret skøn vurderer, om der foreligger særlige forhold. Der skal i den forbindelse lægges vægt på borgers beskrivelse af egne evner og muligheder for at anvende it-værktøjer og eventuelle problemer med at søge om hjælp, ligesom medarbejderen på borgerservicecenteret ud fra en helhedsvurdering af borgeren må bedømme, om borgeren vil kunne foretage anmeldelsen digitalt efter modtagelse af hjælp hertil.

Særlige forhold kan for eksempel foreligge, hvor der er tale om borgere med særlige handicap, såvel kognitiv som fysisk funktionsnedsættelse samt demens, borgere, der mangler digitale kompetencer, visse socialt udsatte borgere, borgere med psykiske lidelser, hjemløse, borgere med sprogvanskeligheder mv., hvor hjælp eller medbetjening fra kommunens side konkret vurderes ikke at være en egnet løsning. Der vil således kunne være tale om, at der foreligger særlige forhold for nogle af de nævnte borgere, der gør, at borgeren ikke kan anmelde rotteforekomster digitalt. Tilsvarende vil der også være borgere fra de nævnte grupper, der kan anmelde digitalt, og derfor skal anmelde digitalt.

Udover særlige forhold hos borgeren kan der også forekomme ekstraordinære situationer, hvor omstændighederne ved anmeldelsen eller kommunens forhold gør, at der ikke kan anmeldes digitalt. Der kan eksempelvis være tale om, at kommunens digitale selvbetjeningssystem ikke er indrettet til at håndtere en bestemt situation. Tilsvarende vil kommunen eksempelvis kunne anvise borgeren en anden måde at anmelde på, hvis deres selvbetjeningssystem er ude af drift. Der vil i sådanne tilfælde være tale om, at der ud fra en samlet vurdering er klare økonomiske fordele ved at modtage anmeldelsen ikke-digitalt.

Hvis kommunen vurderer, at oplysningen ikke vil blive indgivet digitalt, og det ikke vil bidrage til en effektiv rottebekæmpelse at forfølge kravet, vil kommunen ud fra et mere overordnet samfundsmæssigt hensyn kunne undlade at afvi-

se en sådan ikke-digital anmeldelse, da det efter sagens karakter er hensigtsmæssigt at modtage anmeldelsen på anden måde end digitalt

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.3 *Særlige forhold* og afsnit 4.2.4 *Ekstraordinære situationer*.

Med stk. 3 foreslås det, at en digitalt indgivet ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for kommunalbestyrelsen, der vil være adressat for anmeldelsen, det vil sige på det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen har adgang til at behandle eller læse anmeldelsen. Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.3 *Hvornår en meddelelse anses for at være kommet frem*.

Med stk. 4 foreslås det, at kommunalbestyrelsens afgørelse om at afvise en anmeldelse ikke skal kunne påklages til anden administrativ myndighed, da det vurderes at afgørelsen vil være uden betydning for miljøbeskyttelsen. Kommunalbestyrelsen vil således være forpligtet til at handle på baggrund af en anmeldelse uanset om denne er afvist efter det foreslåede stk. 2.

Til nr. 2

Efter gældende ret, er det straffelagt at undlade at foretage anmeldelse af forekomst af rotter. Det foreslås, at denne strafhjæmmel videreføres i miljøbeskyttelsesloven.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.4.4 *De konkrete områder omfattet af lovforslaget*.

Til § 7

(Anmodning om begravelse eller ligbrænding)

Til nr. 1

Lig skal enten begraves eller brændes, jf. begravelseslovens § 1. Anmodning om foretagelse af begravelse eller ligbrænding fremsættes over for begravelsesmyndigheden, jf. begravelseslovens § 5, stk. 1. Hvis ikke afdødes nærmeste, den eller de personer eller den institution, der hidtil har draget omsorg for den afdøde, eller andre fremsætter anmodning om foretagelse af begravelse eller ligbrænding, skal en sådan anmodning fremsættes af kommunen.

Efter den foreslåede § 5 a, stk. 1, skal borgerens anmodning om begravelse eller ligbrænding ske ved anvendelse af den digitale løsning, som Ministeriet for Ligestilling og Kirke stiller til rådighed (digital selvbetjening). Anmodninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af begravelsesmyndigheden. Herved gøres det obligatorisk for borgeren at indgive anmodning om begravelse eller ligbrænding digitalt.

Det bemærkes, at kravet om, at anmodningen skal indgives digitalt, ikke medfører, at eventuelle nødvendige bilag til anmodningen også skal eller kan indgives digitalt.

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2. *Generelt for obligatorisk digital selvbetjening*.

Ministeriet for Ligestilling og Kirke vil efter persondataloven være forpligtet til at stille en sikker digital løsning til rådighed for den, der anmoder om begravelse eller ligbrænding. Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 3.2 *Persondatabeskyttelse* og afsnit 4.2.6 *Infrastruktur og tekniske løsninger*.

Den foreslåede formulering af begravelseslovens § 5 a, stk. 2, betyder, at hvis begravelsesmyndigheden finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at det ikke kan forventes, at den digitale selvbetjeningsløsning vil blive anvendt, skal begravelsesmyndigheden tilbyde, at anmodningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 1.

Særlige forhold kan for eksempel foreligge, hvor der er tale om personer med særlige handicap, såvel kognitiv som fysisk funktionsnedsættelse samt demens, personer, der mangler digitale kompetencer, visse socialt udsatte personer, personer med psykiske lidelser, hjemløse, personer med sprogvanskeligheder mv., hvor vejledning fra begravelsesmyndighedens side konkret vurderes ikke at være en tilstrækkelig løsning. Der vil således kunne være tale om, at der foreligger særlige forhold for nogle af de nævnte personer, der gør, at de ikke kan ansøge digitalt. Tilsvarende vil der også være personer fra de nævnte grupper, der kan ansøge digitalt og derfor skal ansøge digitalt. I forbindelse med anmodning om begravelse eller ligbrænding kan der, som på øvrige områder, eksempelvis foreligge særlige forhold, hvis den, der anmoder om begravelse eller ligbrænding, ikke har den fællesoffentlige digitale signatur, NemID, bor i udlandet mv.

Det er begravelsesmyndigheden, som bestemmer, hvordan en anmodning, hvor der foreligger særlige forhold, skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt. Begravelsesmyndigheden må ud fra et konkret skøn vurdere, om der foreligger særlige forhold.

Udover særlige forhold hos den, der fremsætter anmodningen, kan der også helt ekstraordinært forekomme situationer, hvor omstændighederne ved ansøgningen eller forhold hos begravelsesmyndigheden gør, at der ikke skal anmodes digitalt, eksempelvis hvis selvbetjeningssystemet er ude af drift eller ikke er indrettet til at håndtere en bestemt situation. Det foreslås derfor med formuleringen af begravelseslovens § 5 a, stk. 3, at begravelsesmyndigheden ud over de nævnte særlige forhold hos borgere helt ekstraordinært kan undlade at afvise en anmodning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare økonomiske fordele for begravelsesmyndigheden ved at modtage anmodningen på anden måde end digitalt. Det kan eksempelvis være tilfælde, hvor afdøde ikke havde et personnummer, hvis afdøde var ukendt, ved dødsfødsler, eller hvis dødsfaldet behandles af politiet.

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.3 *Særlige forhold* og afsnit 4.2.4 *Ekstraordinære situationer*.

Efter den foreslåede formulering af begravelseslovens § 5 a, stk. 4, anses en digital ansøgning for at være kommet

frem, når den er tilgængelig for begravelsesmyndigheden. Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.3 *Hvornår en digital meddelelse anses for at være kommet frem*.

Til § 8

(Ansøgning om hjælpemidler)

Til nr. 1

Efter servicelovens § 112 skal kommunalbestyrelsen yde støtte til hjælpemidler til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når hjælpemidlet i væsentlig grad kan afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne, i væsentlig grad kan lette den daglige tilværelse i hjemmet, eller når det er nødvendigt for, at borgeren kan udøve et erhverv.

Efter den foreslåede § 112 a, stk. 1, skal en ansøgning om støtte til hjælpemidler efter servicelovens § 112 indgives digitalt til kommunalbestyrelsen ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning, som kommunalbestyrelsen stiller til rådighed. Herved gøres det obligatorisk for borgerne at indgive ansøgning om hjælpemidler digitalt. Efter bestemmelsen afviser kommunalbestyrelsen ansøgningen, hvis den ikke indgives digitalt, jf. dog de foreslåede stk. 2 og 3.

Hvis kommunalbestyrelsen finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at ansøgeren ikke må forventes at kunne anvende den digitale selvbetjeningsløsning, skal kommunalbestyrelsen efter den foreslåede stk. 2 tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening. Kommunalbestyrelsen bestemmer, hvordan ansøgningen skal indgives. Ved kommunalbestyrelsens beslutning om, hvordan en ansøgning skal indgives, bør der tages hensyn til, at ansøgeren kan have en funktionsnedsættelse, der gør det vanskeligt eller umuligt at anvende en bestemt fremgangsmåde, hvilket er særligt relevant for den personkreds, der er omfattet af forslaget. Eksempelvis kan en funktionsnedsættelse som følge af ordblindhed gøre det umuligt at ansøge skriftligt.

Det er kommunalbestyrelsen, der ud fra et konkret skøn vurderer, om der foreligger særlige forhold. Der skal i den forbindelse lægges vægt på ansøgerens beskrivelse af egne evner og muligheder for at anvende it-værktøjer og eventuelle problemer med at søge om hjælp, ligesom kommunalbestyrelsen ud fra en helhedsvurdering af ansøgeren må bedømme, om ansøgeren vil kunne ansøge digitalt efter modtagelse af hjælp hertil.

Særlige forhold kan for eksempel foreligge, hvor der er tale om ansøgere med særlige handicap, såvel kognitiv som fysisk funktionsnedsættelse samt demens, ansøgere, der mangler digitale kompetencer, visse socialt udsatte parter, ansøgere med psykiske lidelser, hjemløse, ansøgere med sprogvanskeligheder mv., hvor hjælp eller medbetjening fra kommunalbestyrelsens side konkret vurderes ikke at være en egnet løsning. Der vil således kunne være tale om, at der foreligger særlige forhold for nogle af de nævnte ansøgere, der gør, at de ikke kan ansøge digitalt. Tilsvarende vil der

også være ansøgere fra de nævnte grupper, der kan ansøge digitalt, og derfor skal ansøge digitalt.

Særlige forhold vil eksempelvis også foreligge, hvor en ansøger er indsat i fængsel eller er institutionsanbragt og af den grund ikke har adgang til en computer eller lignende digital platform, hvorfor ansøgeren ikke kan ansøge digitalt.

Udover særlige forhold hos borgeren kan der også helt ekstraordinært forekomme situationer, hvor omstændighederne ved ansøgningen eller hos kommunen gør, at der ikke kan ansøges digitalt, eksempelvis hvis selvbetjeningssystemet er ude af drift. I så fald vil kommunalbestyrelsen kunne anvise ansøgeren en anden måde at ansøge på. Derfor foreslås det i *stk. 3*, at kommunalbestyrelsen i sådanne helt ekstraordinære situationer også kan undlade at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet digitalt. Der vil i sådanne tilfælde være tale om, at der ud fra en samlet vurdering er klare økonomiske fordele ved at modtage anmeldelsen ikke-digitalt.

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.3 *Særlige forhold* og afsnit 4.2.4 *Ekstraordinære situationer*.

Kommunalbestyrelsens afgørelse om at afvise en ansøgning om støtte til hjælpemidler kan efter § 166 i serviceloven indbringes for det sociale nævn efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Det sociale nævn forventes pr. 1. juli 2013 ændret til Ankestyrelsen, jf. de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 3.1.

Kommunalbestyrelserne vil efter persondataloven være forpligtet til at stille en sikker digital ansøgningsløsning til rådighed for ansøgerne. Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 3.2 *Persondataskyttelse* og afsnit 4.2.6 *Infrastruktur og tekniske løsninger*.

Efter *stk. 4* anses en digital ansøgning for at være kommet frem, når den er tilgængelig for kommunen. Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.3 *Hvornår en digital meddelelse anses for at være kommet frem*.

Til § 9

(Prøvelse af ægteskabsbetingelserne)

Til nr. 1

Inden et par kan indgå ægteskab i Danmark, skal det undersøges (prøves) om ægteskabsbetingelserne i ægteskabslovens kapitel 1 er opfyldt, jf. lovens § 12. Efter disse bestemmelser er indgåelse af ægteskab blandt andet betinget af, at begge parter er fyldt 18 år, at parterne ikke er nært beslægtede med hinanden, og at eventuelle tidligere ægteskaber er blevet opløst. Denne prøvelse af ægteskabsbetingelserne foretages efter lovens § 13, stk. 1, af kommunalbestyrelsens formand. I kommuner med magistratsstyre eller en styreform med delt administrativ ledelse, jf. §§ 64 og 64 a i lov om kommunernes styrelse, kan kommunalbestyrelsen i kommunens styrelsesvedtægt bestemme, at prøvelsen skal foretages af et magistratsmedlem henholdsvis en udvalgsformand. I det følgende anvendes »kommunen« som fællesbetegnelse for prøvelsesmyndigheden efter § 13, stk. 1.

Efter den foreslåede § 58 d, stk. 1, skal ansøgninger om prøvelse af ægteskabsbetingelserne indgives digitalt til kommunen ved anvendelse af den digitale ansøgningsløsning, som kommunen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Herved gøres det obligatorisk for parterne at indgive ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne digitalt. Efter bestemmelsen afviser kommunen ansøgningen, hvis den ikke indgives digitalt, jf. dog de foreslåede stk. 2 og 3.

Efter § 2 i bekendtgørelse nr. 540 af 12. juni 2012 om indgåelse af ægteskab skal en ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne indgives på en blanket (»Ægteskabserklæring«), der er godkendt af Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen. Blanketten forudsætter, at begge parter underskriver den.

Ved ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne skal parterne i mange sager udover selve ansøgningsblanketten også indsende forskellige bilag. Det drejer sig især om udenlandske dokumenter, fx dokumentation for at et eventuelt tidligere ægteskab er opløst ved skilsmisse eller dødsfald eller civilstandsattest udstedt af en udenlandsk myndighed til dokumentation for, at en part med bopæl i/tilknytning til det pågældende land er ugift. Disse dokumenter skal i mange tilfælde indeholde bekræftelse fra myndighederne i det pågældende land på, at de er ægte. En udenlandsk statsborger skal også ofte fremvise pas, visum, opholdstilladelse mv. Disse dokumenter skal som udgangspunkt fremlægges i original, fordi det skal være muligt for kommunen at vurdere dokumenternes ægthed. Kravet om, at ansøgningsblanketten skal indgives digitalt, medfører ikke, at parterne også kan indgive alle bilag til ansøgningen digitalt. Det vil fremgå af den godkendte blanket »Ægteskabserklæring«, i hvilket omfang bilag kan eller skal indgives digitalt, og i hvilket omfang bilag skal fremlægges i original.

Hvis kommunen finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at ansøgeren ikke må forventes at kunne anvende den digitale selvbetjeningsløsning, skal kommunen efter den foreslåede *stk. 2* tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening. Kommunen bestemmer, hvordan ansøgningen skal indgives. Dette giver dog ikke kommunen mulighed for at fravige kravet om anvendelse af ovennævnte blanket, medmindre en part er ude af stand til at udfylde blanketten.

Det er kommunen, der ud fra et konkret skøn vurderer, om der foreligger særlige forhold. Der skal i den forbindelse lægges vægt på parternes beskrivelse af egne evner og muligheder for at anvende it-værktøjer og eventuelle problemer med at søge om hjælp, ligesom kommunen fra en helhedsvurdering af parterne må bedømme, om de vil kunne ansøge digitalt efter modtagelse af hjælp hertil.

Særlige forhold kan for eksempel foreligge, hvor der er tale om parter med særlige handicap, såvel kognitiv som fysisk funktionsnedsættelse samt demens, parter, der mangler digitale kompetencer, visse socialt udsatte parter, parter med psykiske lidelser, hjemløse, parter med sprogsvækheder mv., hvor hjælp eller medbetjening fra kommunens side konkret vurderes ikke at være en egnet løsning. Der vil således kunne være tale om, at der foreligger særlige forhold for

nogle af de nævnte parter, der gør, at de ikke kan ansøge digitalt. Tilsvarende vil der også være parter fra de nævnte grupper, der kan ansøge digitalt, og derfor skal ansøge digitalt.

Særlige forhold vil eksempelvis også foreligge, hvor en part er indsat i fængsel eller er institutionsanbragt og af den grund ikke har adgang til en computer eller lignende digital platform, hvorfor parten ikke kan ansøge digitalt.

Det forekommer ofte, at to udenlandske statsborgere med bopæl i udlandet ønsker at blive gift i Danmark, for eksempel under et ferieophold. Som det fremgår af de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.3 *Særlige forhold* kan blandt andet udenlandske statsborgere med bopæl i udlandet ikke få NemID. Da en digital ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne skal underskrives digitalt af begge parter, må det anses som et særligt forhold, at parterne ikke kan få NemID og derfor ikke kan anvende den digitale løsning. Som det fremgår af de almindelige bemærkninger gælder dette også for andre grupper.

Udover særlige forhold hos parterne kan der også helt ekstraordinært forekomme situationer, hvor omstændighederne ved ansøgningen eller hos kommunen gør, at der ikke kan ansøges digitalt. Der kan eksempelvis være tale om, at kommunens digitale selvbetjeningssystem ikke er indrettet til at håndtere en bestemt situation. Tilsvarende vil kommunen eksempelvis kunne anvise parterne en anden måde at ansøge på, hvis dens selvbetjeningssystem er ude af drift. Derfor foreslås det i *stk. 3*, at kommunen i sådanne helt ekstraordinære situationer også kan undlade at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet digitalt. Der vil i sådanne tilfælde være tale om, at der ud fra en samlet vurdering er klare økonomiske fordele ved at modtage anmeldelsen ikke-digitalt.

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.3 *Særlige forhold* og afsnit 4.2.4 *Ekstraordinære situationer*.

Kommunernes afgørelser om prøvelse af ægteskabsbetingelserne kan ikke påklages. Efter ægteskabslovens § 58 b, *stk. 2*, kan kommunernes afgørelser om anerkendelse af udenlandske skilsmisser til brug for prøvelse af ægteskabsbetingelserne dog påklages til social- og integrationsministeren (Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen). Dette indebærer, at en afgørelse om at afvise en ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne, fordi den ikke er indgivet digitalt, ikke kan påklages.

Kommunerne vil efter persondataloven være forpligtet til at stille en sikker digital ansøgningsløsning til rådighed for ansøgerne. Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 3.2 *Persondataskyttelse* og afsnit 4.2.6 *Infrastruktur og tekniske løsninger*.

Efter *stk. 4* anses en digital ansøgning for at være kommet frem, når den er tilgængelig for kommunen. Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.3 *Hvornår en digital meddelelse anses for at være kommet frem*.

Til § 10

(Navngivning og navneændring)

Til nr. 1

Inden navngivning og navneændring kan finde sted, skal det undersøges, om betingelserne i navneloven for at tage navnet er opfyldt. Efter navnelovens § 1 og § 12 skal et barn senest 6 måneder efter fødslen tildeles et efternavn samt mindst et fornavn.

Ansøgninger om navngivning og navneændring indgives efter navnelovens § 16, *stk. 1*, til personregisterføreren i sognet, i de sønderjyske landsdele dog til personregisterføreren i kommunen.

Ansøgning om navngivning og navneændring skal indgives på en blanket, der er godkendt af Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen, og vedlægges de erklæringer, dokumenter mv., der er nævnt i blanketten, jf. § 2 i bekendtgørelse nr. 923 af 29. september 2009 om navne.

Efter den foreslåede § 16 a, *stk. 1*, skal ansøgninger om navngivning og navneændring indgives digitalt til personregisterføreren ved anvendelse af den digitale ansøgningsløsning, som Ministeriet for Ligestilling og Kirke stiller til rådighed (digital selvbetjening). Herved gøres det obligatorisk for parterne at indgive ansøgningen om navngivning og navneændring digitalt. Efter bestemmelsen afviser personregisterføreren ansøgningen, hvis den ikke indgives digitalt, jf. dog de foreslåede *stk. 2* og *3*.

Efter § 2 i bekendtgørelse nr. 923 af 29. september 2009 om navne skal en ansøgning om navngivning eller navneændring indgives på en blanket, der er godkendt af Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen. Hvis ansøgningen vedrører et barn, hvor forældrene har fælles forældremyndighed, skal begge parter underskrive den.

Ved ansøgning om navngivning og navneændring skal parterne i mange situationer udover blanketten også indsende forskellige bilag. Det drejer sig om samtykkeerklæringer og om udenlandske dokumenter, for eksempel dokumentation for slægtsmæssig tilknytning til navnet og fødselsattester. Disse dokumenter skal i mange tilfælde indeholde bekræftelse fra myndighederne i det pågældende land på, at de er ægte. Disse dokumenter skal som udgangspunkt fremlægges i original, fordi det skal være muligt for personregisterføreren at vurdere dokumenternes ægthed. Kravet om, at ansøgningsblanketten skal indgives digitalt, medfører ikke, at borgeren også kan indgive alle bilag til ansøgningen digitalt. Det vil fremgå af de godkendte blanketter, i hvilket omfang bilag kan eller skal indgives digitalt, og i hvilket omfang bilag skal fremlægges i original.

Hvis personregisterføreren finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at ansøgeren ikke må forventes at kunne anvende den digitale selvbetjening, skal personregisterføreren efter den foreslåede *stk. 2* tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening. Dette giver dog ikke personregisterføreren mulighed for at fravige kravet om anvendelse af ovennævnte blanket, medmindre en part er ude af stand til at udfylde blanketten.

Det er personregisterføreren, der ud fra et konkret skøn vurderer, om der foreligger særlige forhold. Der skal i den forbindelse lægges vægt på borgerens beskrivelse af egne evner og muligheder for at anvende it-værktøjer og eventuelle problemer med at søge om hjælp, ligesom personregisterføreren ud fra en helhedsvurdering af borgeren må bedømme, om borgeren vil kunne ansøge digitalt efter modtagelse af hjælp hertil.

Særlige forhold kan for eksempel foreligge, hvor der er tale om borgere med særlige handicap, såvel kognitiv som fysisk funktionsnedsættelse samt demens, borgere, der mangler digitale kompetencer, visse socialt udsatte borgere, borgere med psykiske lidelser, hjemløse, borgere med sprogvanskeligheder mv., hvor vejledning mv. fra personregisterførerens side konkret vurderes ikke at være en egnet løsning. Der vil således kunne være tale om, at der foreligger særlige forhold for nogle af de nævnte borgere, der gør, at de ikke kan ansøge digitalt. Tilsvarende vil der også være borgere fra de nævnte grupper, der kan ansøge digitalt, og derfor skal ansøge digitalt.

Særlige forhold vil eksempelvis også foreligge, hvor en borger er indsat i fængsel eller er institutionsanbragt og af den grund ikke har adgang til en computer eller lignende digital platform, hvorfor borgeren ikke kan ansøge digitalt.

Udover særlige forhold hos borgeren kan der også helt ekstraordinært forekomme situationer, hvor omstændighederne ved ansøgningen eller hos personregisterføreren gør, at der ikke kan ansøges digitalt. Der kan eksempelvis være tale om, at personregisterførerens digitale selvbetjeningssystem ikke er indrettet til at håndtere en bestemt situation. Tilsvarende vil personregisterføreren eksempelvis kunne anvise borgeren en anden måde at ansøge på, hvis dens selvbetjeningssystem er ude af drift. Derfor foreslås det i *stk. 3*, at personregisterføreren i sådanne helt ekstraordinære situationer også kan undlade at afvise en ansøgning. Der vil i sådanne tilfælde være tale om, at der ud fra en samlet vurdering er klare økonomiske fordele ved at modtage anmeldelsen ikke-digitalt.

Ved administration af ordningen kan personregisterføreren informere borgeren om, hvordan borgeren skal ansøge mv., herunder eventuelt at borgeren risikerer bødestraf efter navnelovens § 26, stk. 2, hvis en ansøgning om navngivning af et barn efter fødslen er blevet afvist under henvisning til, at den ikke er indgivet digitalt. Personregisterføreren skal naturligvis tillige iagttage muligheden for, at der foreligger særlige forhold efter det foreslåede *stk. 2*, der gør, at ansøgningen kan indgive på anden måde end digitalt.

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.3 *Særlige forhold* og afsnit 4.2.4 *Ekstraordinære situationer*.

Afgørelse om navngivning og navneændring kan påklages til social- og integrationsministeren (Ankestyrelsen, Familieretsafdeling), jf. navnelovens § 21. Dette indebærer, at en afgørelse om at afvise en ansøgning om navngivning eller navneændring, fordi den ikke er indgivet digitalt, ligeledes kan påklages.

Personregisterføreren vil efter persondataloven være forpligtet til at stille en sikker digital ansøgningsløsning til rådighed for ansøgerne. Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor afsnit 3.2 *Persondatabeskyttelse* og afsnit 4.2.6 *Infrastruktur og tekniske løsninger*.

Efter *stk. 4* anses en digital ansøgning for at være kommet frem, når den er tilgængelig for personregisterføreren. Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor under afsnit 4.3 *Hvornår en digital meddelelse anses for at være kommet frem*. I sager om navngivning har dette særlig betydning, idet der er en pligt for forældremyndighedsindehaveren til at navngive deres børn inden 6 måneder efter barnets fødsel, jf. navnelovens § 1, stk. 1, og § 12, stk. 2.

Det bemærkes, at forslaget ikke omfatter sager efter navnelovens § 18 om navngivning ved dåb uden for de sønderjyske landsdele i folkekirken eller i et anerkendt trossamfund.

Til § 11

(Anmodning om registrering af faderskab i forbindelse med registrering af fødsel til et barn, der er født af en ugift kvinde)

Til nr. 1

Faderskabet til et barn, der er født af en ugift mor, kan efter børnelovens § 2 registres i forbindelse med registreringen af barnets fødsel, hvis faren og moren skriftligt erklærer, at de sammen vil varetage omsorgen og ansvaret for barnet. Faderskabet kan dog blandt andet ikke registreres, hvis moren inden for de sidste 10 måneder før barnets fødsel har været gift med en anden mand uden at være separeret. Registreringen foretages af personregisterføreren, der hører under Ligestillings- og Kirkeministeriet.

Hvis personregisterføreren ikke modtager omsorgs- og ansvarserklæringen i forbindelse med registreringen af barnets fødsel, eller hvis betingelserne for at registrere faderskabet ikke er opfyldt, skal personregisterføreren henvise forældrene til statsforvaltningen med henblik på anerkendelse af faderskabet eller rejsning af faderskabssag, jf. § 4, stk. 3, og § 7 i bekendtgørelse nr. 238 af 16. marts 2011 om registrering af faderskabet i forbindelse med anmeldelse af barnets fødsel.

Anmodning om registrering af faderskab i forbindelse med registrering af barnets fødsel skal indgives på en blanket (»omsorgs- og ansvarserklæring«), der er godkendt af Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen, jf. § 3, stk. 2, og § 4, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 238 af 16. marts 2011 om registrering af faderskabet i forbindelse med anmeldelse af barnets fødsel. Erklæringen forudsætter, at begge parter underskriver den. Parterne skal fremsende visse dokumenter sammen med erklæringen.

Omsorgs- og ansvarserklæringen skal være underskrevet af begge parter. Deres underskrifter og dateringen skal bekræftes af en advokat eller to vitterlighedsvidner, medmindre erklæringen afgives ved personligt møde for personregisterføreren. Kravet om vitterlighedspåtegning

skal medvirke til at undgå falske eller forfalskede erklæringer.

Efter den foreslåede § 33 a, stk. 1, skal en anmodning efter børnelovens § 2, stk. 1, om registrering af faderskab i forbindelse med registrering af fødslen til et barn, der er født af en ugift kvinde, indgives digitalt til personregisterføreren ved anvendelse af den digitale ansøgningsløsning, som personregisterføreren stiller til rådighed (digital selvbetjening). Herved gøres det obligatorisk for parterne at anvende digital anmodning om registrering af faderskab i forbindelse med registrering af barnets fødsel. Efter bestemmelsen afviser personregisterføreren anmodningen, hvis den ikke er indgivet digitalt, jf. dog de foreslåede stk. 2 og 3.

For omsorgs- og ansvarserklæringer, der indgives digitalt, vil kravet om bekræftelse af forældrenes underskrifter mv. blive ophævet. Dette skyldes, at den digitale selvbetjeningsløsning vil sikre parternes identitet. Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.5 *Identifikation af borgeren*.

Parterne skal fremsende visse dokumenter sammen med erklæringen. Det drejer sig især om udenlandske dokumenter, for eksempel dokumentation for, at et eventuelt tidligere ægteskab er opløst ved skilsmisse eller dødsfald. Disse dokumenter skal i mange tilfælde indeholde bekræftelse fra myndighederne i det pågældende land på, at de er ægte. Disse dokumenter skal som udgangspunkt fremlægges i original, fordi det skal være muligt for personregisterføreren at vurdere dokumenternes ægthed. Kravet om, at omsorgs- og ansvarserklæringen skal indgives digitalt, medfører ikke, at parterne også kan indgive alle bilag til anmodningen digitalt. Det vil fremgå af erklæringen, i hvilket omfang dokumenterne kan eller skal indgives digitalt, og i hvilket omfang dokumenterne skal fremlægges i original.

Hvis personregisterføreren finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at parterne ikke må forventes at kunne anvende den digitale selvbetjeningsløsning, skal personregisterføreren efter den foreslåede stk. 2 tilbyde, at erklæringen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening. Personregisterføreren bestemmer, hvordan erklæringen skal indgives. Dette giver dog ikke personregisterføreren mulighed for at fravige kravet om anvendelse af erklæringen, medmindre en part er ude af stand til at udfylde den.

Det er personregisterføreren, der ud fra et konkret skøn vurderer, om der foreligger særlige forhold. Der skal i den forbindelse lægges vægt på parternes beskrivelse af egne evner og muligheder for at anvende it-værktøjer og eventuelle problemer med at søge om hjælp, ligesom personregisterføreren ud fra en helhedsvurdering af parterne må bedømme, om parterne vil kunne ansøge digitalt efter modtagelse af hjælp hertil.

Særlige forhold kan for eksempel foreligge, hvor der er tale om parter med særlige handicap, såvel kognitiv som fysisk funktionsnedsættelse samt demens, parter, der mangler digitale kompetencer, visse socialt udsatte parter, parter med psykiske lidelser, hjemløse, parter med sprogvanskeligheder mv., hvor vejledning mv. fra personregisterførerens side

konkret vurderes ikke at være en egnet løsning. Der vil således kunne være tale om, at der foreligger særlige forhold for nogle af de nævnte parter, der gør, at parterne ikke kan ansøge digitalt. Tilsvarende vil der også være parter fra de nævnte grupper, der kan ansøge digitalt, og derfor skal ansøge digitalt.

Særlige forhold vil eksempelvis kunne foreligge, hvor en part er indsat i fængsel eller er institutionsanbragt og af den grund ikke har adgang til en computer eller lignende digital platform, hvorfor parten ikke kan ansøge digitalt.

En faderskabssag kan behandles i Danmark, selvom en af forældrene er udenlandsk statsborger med bopæl i udlandet. Som det fremgår af de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.3 *Særlige forhold* og afsnit 4.2.5 *Identifikation af borgeren*, kan blandt andet udenlandske statsborgere med bopæl i udlandet ikke få NemID. Da en omsorgs- og ansvarserklæring skal underskrives af begge parter, må det anses som et særligt forhold, at en eller begge parter ikke kan få NemID og derfor ikke kan anvende den digitale løsning.

Som det fremgår af de almindelige bemærkninger, er der også andre grupper, der ikke kan få NemID.

Det forhold, at en omsorgs- og ansvarserklæring kun kan indgives til personregisterføreren i umiddelbar forlængelse af barnets fødsel, kan gøre det vanskeligt for en forælder, der er dansk statsborger med bopæl i udlandet, og som ikke har NemID, at indsende erklæringen digitalt. Dette kan også anses som et særligt forhold.

Udover særlige forhold hos parterne kan der også helt ekstraordinært forekomme situationer, hvor omstændighederne ved indsendelsen af erklæringen eller hos personregisterføreren gør, at der ikke kan ansøges digitalt. Der kan eksempelvis være tale om, at personregisterførerens digitale selvbetjeningsløsning ikke er indrettet til at håndtere en bestemt situation. Tilsvarende vil personregisterføreren eksempelvis kunne anvise parterne en anden måde at ansøge på, hvis personregisterførerens selvbetjeningssystem er ude af drift. Derfor foreslås det i stk. 3, at personregisterføreren i sådanne helt ekstraordinære situationer også kan undlade at afvise en erklæring, der ikke er indgivet digitalt. Der vil i sådanne tilfælde være tale om, at der ud fra en samlet vurdering er klare økonomiske fordele ved at modtage anmeldelsen ikke-digitalt.

Ved administrationen af ordningen kan personregisterføreren informere borgeren om, hvordan borgeren indgiver erklæringen mv., herunder eventuelt at borgeren risikerer, at sagen henvises til statsforvaltningen, hvis indgivelse af omsorgs- og ansvarserklæringen er blevet afvist under henvisning til, at den ikke er indgivet digitalt. Personregisterføreren skal naturligvis tillige iagttage muligheden for, at der foreligger særlige forhold efter det foreslåede stk. 2, der gør, at ansøgningen kan indgives på anden måde end digitalt.

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.3 *Særlige forhold* og afsnit 4.2.4 *Ekstraordinære situationer*.

Personregisterførerens afgørelser om at videresende faderskabssagen til statsforvaltningen kan ikke påklages. Dette

indebærer, at en afgørelse om at afvise en omsorgs- og ansvarserklæring, fordi den ikke er indgivet digitalt, ikke kan påklages.

Personregisterføreren vil efter persondataloven være forpligtet til at stille en sikker digital ansøgningsløsning til rådighed for parterne. Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 3.2 *Persondataskyttelse* og afsnit 4.2.6 *Infrastruktur og tekniske løsninger*.

Efter *stk. 4* anses en digital ansøgning for at være kommet frem, når den er tilgængelig for myndigheden. Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor under afsnit 4.3.

Til § 12

(Anmeldelse af cykeltyveri)

Til nr. 1

Ved den foreslåede affattelse af retsplejelovens § 742 a, stk. 1, foreslås det, at indgivelse af anmeldelse af cykeltyveri, jf. retsplejelovens § 742, stk. 1, skal indgives til politiet ved anvendelse af den digitale løsning, som politiet stiller til rådighed.

Ved cykeltyveri forstås tyveri af cykler efter straffelovens § 276 og brugstyveri af cykler efter straffelovens § 293.

Digital anmeldelse af cykeltyveri gøres herved obligatorisk for borgeren, således at anmeldelse, som ikke er indgivet digitalt, som udgangspunkt afvises af politiet.

Forslaget omfatter ikke tilfælde, hvor der samtidig foretages anmeldelse af et cykeltyveri og af anden kriminalitet.

Til nr. 2

Ved den foreslåede affattelse af retsplejelovens § 749 a, stk. 1, 1. pkt., foreslås det, at en anmeldelse af cykeltyveri, der ikke er indgivet digitalt som foreskrevet i den foreslåede affattelse af retsplejelovens § 742 a, stk. 1, skal afvises af politiet.

I sådanne tilfælde skal politiet underrette den forurettede, jf. den foreslåede affattelse af retsplejelovens § 749 a, stk. 1, 2. pkt., hvorefter reglerne i retsplejelovens § 749, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse.

Politiets afgørelse om afvisning af en anmeldelse efter retsplejelovens § 749 a, stk. 1, 1. pkt., vil kunne påklages til den overordnede anklagemyndighed efter reglerne i retsplejelovens kapitel 10, jf. ligeledes den foreslåede affattelse af retsplejelovens § 749 a, stk. 1, 2. pkt.

Foreligger der efter politiets vurdering særlige forhold, er borgeren imidlertid fritaget for kravet om digital anmeldelse, jf. den foreslåede affattelse af retsplejelovens § 749 a, stk. 2.

Når der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke kan eller ikke må forventes at kunne anmelde digitalt, vil politiet skulle anvisе borgeren en anden måde at anmelde cykeltyveri på. Det er politiet, der ud fra et konkret skøn vurderer, om der foreligger særlige forhold. Der skal i den forbindelse lægges vægt på borgerens beskrivelse af egne evner og muligheder for at anvende it-værktøjer og eventu-

elle problemer med at søge om hjælp, ligesom politiet ud fra en helhedsvurdering af borgeren må bedømme, om borgeren vil kunne foretage anmeldelsen digitalt efter modtagelse af hjælp hertil.

Særlige forhold kan for eksempel foreligge, hvor der er tale om borgere med særlige handicap, såvel kognitiv som fysisk funktionsnedsættelse samt demens, borgere, der mangler digitale kompetencer, visse socialt udsatte borgere, borgere med psykiske lidelser, hjemløse, borgere med sprogvanskeligheder mv., hvor hjælp eller medbetjening fra politiets side konkret vurderes ikke at være en egnet løsning. Der vil således kunne være tale om, at der foreligger særlige forhold for nogle af de nævnte borgere, der gør, at borgeren ikke kan anmelde et cykeltyveri digitalt. Tilsvarende vil der også være borgere fra de nævnte grupper, der kan anmelde digitalt, og derfor skal anmelde digitalt.

Særlige forhold vil tillige kunne foreligge, hvor en borger er indsat i fængsel eller institutionsanbragt og af den grund ikke har adgang til en computer eller lignende digital platform, hvorfor borgeren ikke kan anmelde et cykeltyveri digitalt. Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor under afsnit 4.2.3 *Særlige forhold*.

Ud over særlige forhold hos borgeren kan der også forekomme helt særlige situationer, hvor omstændighederne ved anmeldelsen eller politiets forhold gør, at der ikke kan anmeldes digitalt, fordi politiet vurderer, at det samlet set vil være mest effektivt at fravige digital selvbetjening, jf. den foreslåede affattelse af retsplejelovens § 749 a, stk. 3.

Muligheden for at undlade at afvise sager, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, skal imødekomme, at der kan være situationer, hvor det ud fra en samlet vurdering kan være mere økonomisk hensigtsmæssigt for politiet at behandle en anmeldelse, selvom den ikke indgives ved digital selvbetjening. Der kan eksempelvis være tale om, at politiets digitale selvbetjeningssystem ikke er indrettet til at håndtere en bestemt situation. Tilsvarende vil politiet eksempelvis kunne anvisе borgeren en anden måde at anmelde på, hvis deres selvbetjeningssystem er ude af drift. Der vil i sådanne tilfælde være tale om, at der ud fra en samlet vurdering er klare økonomiske fordele ved at modtage anmeldelsen ikke-digitalt.

Der vil endvidere være mulighed for at undlade at afvise sager, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis det efter sagens karakter er mere hensigtsmæssigt at behandle anmeldelsen på anden måde end digitalt. Kravet om digital selvbetjening vil eksempelvis kunne fraviges i en situation, hvor en person for eksempel retter henvendelse til en politipatrulje, fordi den pågældende kort forinden har set en gerningsmand borttage den pågældendes cykel.

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.4 *Ekstraordinære situationer*.

Det bemærkes, at politiets mulighed for at iværksætte efterforskning af egen drift ikke berøres af dette lovforslag. Politiet vil således fortsat af egen drift kunne iværksætte efterforskning af cykeltyverier, uanset om er der indgivet anmeldelse herom digitalt. Det kan eksempelvis være aktuelt i

en situation, hvor politiet pågriber en gerningsmand i færd med at stjæle en cykel, eller hvor der iværksættes efterforskning af mere organiseret tyveri af cykler, eller hvor politiet har modtaget en anmeldelse på anden måde end digitalt.

Til § 13

(Ansøgning om kørekort)

Til nr. 1

Spørgsmålet om udstedelse af kørekort er alene overordnet reguleret i færdselsloven, mens de detaljerede regler herom, herunder om indlevering af ansøgninger om kørekort, findes i kørekortbekendtgørelsen.

Det foreslås på den baggrund, at de nærmere regler om overgang til obligatorisk digital selvbetjening for borgere for så vidt angår kørekort fastsættes i kørekortbekendtgørelsen. Men den foreslåede bestemmelse bemyndiges justitsministeren til administrativt at fastsætte sådanne nærmere regler.

De regler, der udstedes med hjemmel i bestemmelsen, forudsættes i videst mulige omfang at blive udstedt og administreret i overensstemmelse med dette de principper, som er anført i dette lovforslags afsnit 4.

Bestemmelsen forudsættes i første omgang anvendt til pr. 1. december 2013 at fastsætte regler om overgang til obligatorisk digital selvbetjening for borgere for så vidt angår duplikatkørekort. Der forudsættes således fastsat nærmere regler om, at borgeren ved indgivelse af ansøgning om duplikatkørekort skal anvende den digitale procedure, som kommunen efter Rigspolitiets godkendelse anviser, herunder at foto skal indgives digitalt til kommunens digitale ansøgningsprocedure i de tilfælde, hvor kommunens ansøgningsprocedure understøtter digital indlevering af foto.

Nogle kommuner har tilkøbt løsninger, som giver den enkelte borger mulighed for selv at indlevere digitale fotos. Andre kommuner tilbyder ikke denne løsning. Fastsættelse af regler om, at fotos skal indleveres digitalt, vil derfor kunne betyde, at nogle borgere henvises til at få taget foto hos kommunerne eller hos en fotohandler.

Hensigten er, at det på sigt ikke længere skal være muligt at indlevere fotos i papirform.

Bestemmelsen vil på sigt også kunne anvendes til at fastsætte regler af en karakter som beskrevet ovenfor for så vidt angår udstedelse af andre kørekort end duplikatkørekort og for så vidt angår indlevering af materiale, der skal vedlægges en ansøgning om kørekort.

Det vil også efter overgangen til obligatorisk digital selvbetjening være nødvendigt, at der stilles krav om personligt fremmøde, idet der blandt andet skal foretages identitetskontrol af ansøgeren i forbindelse med indgivelse af ansøgning om udstedelse af duplikatkørekort, jf. kørekortbekendtgørelsens § 85, stk. 3, jf. § 4, stk. 1-5. For så vidt angår behandlingen af ansøgninger om duplikatkørekort i dag, henvises der til det, der er anført herom under afsnit 4.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det indebærer blandt andet, at ansøgninger og andet materiale, som indleveres i medfør af regler, som udstedes i medfør af bestemmelsen, vil skulle anses for at være kommet frem, når ansøgningerne mv. er tilgængelig for den kommune, som materialet efter reglerne i kørekortbekendtgørelsen indleveres til.

Det forudsættes i den forbindelse desuden, at kommunalbestyrelsen efter de regler, der udstedes, skal afvise ansøgninger mv., der ikke indgives ved digital selvbetjening. Det anførte gælder dog ikke, hvis kommunalbestyrelsen finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende den digitale selvbetjeningsløsning. Det forudsættes således, at kommunalbestyrelsen i sådanne tilfælde skal tilbyde, at ansøgningen mv. kan indgives på en anden måde end ved digital selvbetjening. Kommunalbestyrelsen forudsættes desuden også i helt ekstraordinære tilfælde at kunne undlade at afvise en ansøgning mv., der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare økonomiske fordele for kommunen eller Rigspoliet forbundet med, at sagen behandles på anden vis end digitalt.

Kommunerne vil efter persondataloven være forpligtet til at stille en sikker digital ansøgningsprocedure til rådighed for borgerne. Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 3.2 *Persondatabeskyttelse* og afsnit 4.2.6 *Infrastruktur og tekniske løsninger*.

Til § 14

(Pas)

Med bestemmelsen gives der justitsministeren hjemmel til at fastsætte nærmere regler om overgang til obligatorisk digital selvbetjening for borgere for så vidt angår pas.

De regler, der udstedes med hjemmel i bestemmelsen, forudsættes i videst mulige omfang at blive udstedt og administreret i overensstemmelse med dette de principper, som er anført i dette lovforslags afsnit 4-4.3.

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2 *Generelt for obligatorisk digital selvbetjening*.

Hvis lovforslaget vedtages, vil Justitsministeriet med hjemmel i den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse fastsætte nærmere regler om, at borgeren pr. 1. december 2013 ved indgivelse af pasansøgning skal anvende den digitale procedure, som kommunen anviser, samt fastsætte bestemmelser om, at foto skal indgives digitalt til kommunen i de tilfælde, hvor kommunens ansøgningsprocedure understøtter digital indlevering af foto. Hensigten er, at det ikke længere skal være muligt at indlevere fotos i papirform.

Nogle kommuner har tilkøbt løsninger, som giver den enkelte borger mulighed for selv at indlevere digitale fotos. Andre kommuner tilbyder ikke denne løsning. Fastsættelse af regler om, at fotos skal indleveres digitalt, vil derfor kunne betyde, at nogle borgere henvises til at få taget foto hos kommunerne eller hos en fotohandler.

Ansøgninger og andet materiale, som indleveres i medfør af regler, som udstedes i medfør af bestemmelsen, vil skulle

anses for at være kommet frem, når ansøgningen mv. er tilgængelig for kommunen. Det forudsættes, at det i de pågældende regler vil blive fastsat, at kommunalbestyrelsen afviser ansøgninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening. Det anførte gælder dog ikke, hvis kommunalbestyrelsen finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende den digitale selvbetjeningsløsning.

Det forudsættes således, at kommunalbestyrelsen i sådanne tilfælde skal acceptere, at ansøgningen indgives på en anden måde end ved digital selvbetjening. Kommunalbestyrelsen forudsættes desuden også i helt særlige tilfælde at kunne undlade at afvise en ansøgning mv., der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare økonomiske fordele for kommunen eller Rigspolitiet forbundet med, at ansøgningen behandles på anden vis end digitalt.

Kommunerne vil efter persondataloven være forpligtet til at stille en sikker digital ansøgningsprocedure til rådighed for borgerne. Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 3.2 *Persondataskyttelse* og afsnit 4.2.6 *Infrastruktur og tekniske løsninger*.

Til § 15

(Kunststøtte – Statens Kunstfond)

Ved de foreslåede bestemmelser fastsættes, at ansøgning om kunststøtte skal ske digitalt ved brug af den digitale selvbetjeningsløsning, som Statens Kunstfond stiller til rådighed.

Digital ansøgning om kunststøtte gøres således obligatorisk for ansøgere. Det betyder, at en ansøgning, som ikke er indgivet ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning, som Statens Kunstfond stiller til rådighed, som udgangspunkt skal afvises af Statens Kunstfond. Foreligger der efter Statens Kunstfonds vurdering særlige forhold, er ansøgeren imidlertid fritaget for kravet om digital ansøgning.

Det foreslås, at kunststøtte, der ikke administreres af Statens Kunstfond, for eksempel biblioteksafgiften, ikke bliver omfattet af den obligatoriske digitale selvbetjening efter den foreslåede § 2 a, stk. 1. Det foreslås videre, at støtte, som administreres i samme sekretariat som støtten ydet af Statens Kunstfond, men som enten har andre tilskudsgivere, eller som ikke tildeles efter opfordrede ansøgninger, heller ikke bliver omfattet af § 2 a, stk. 1. Dette gælder for eksempel driftstilskud til museer, teatre og orkestre samt tilskud af tipsmidler til idræt, almennyttige formål og folkeoplysning.

Når der foreligger særlige forhold, der gør, at ansøgeren ikke kan eller ikke må forventes at kunne anvende den digitale selvbetjeningsløsning, skal Statens Kunstfond efter den foreslåede § 2 a, stk. 2 tilbyde ansøgeren, at ansøgningen kan indgives på anden måde.

Særlige forhold kan for eksempel foreligge, hvor der er tale om ansøgere med særlige handicap, såvel kognitiv som fysisk funktionsnedsættelse samt demens. Ligeledes for ansøgere, der mangler digitale kompetencer, visse socialt udsatte ansøgere, ansøgere med psykiske lidelser, ansøgere

med sprogvanskeligheder mv., hvor hjælp eller medbetjening fra Statens Kunstfond side konkret vurderes ikke at være en egnet løsning. Der vil således kunne være tale om, at der foreligger særlige forhold for nogle af de nævnte ansøgere, der gør, at ansøgeren ikke kan ansøge om kunststøtte digitalt. Tilsvarende vil der også være ansøgere fra de nævnte grupper, der kan ansøge digitalt og derfor skal ansøge digitalt.

Den foreslåede bestemmelse i § 2 a, stk. 2 er blandt andet relevant for ansøgere, som ikke kan få elektroniske signaturer eller NemID, herunder særligt udenlandske ansøgere. Såfremt NemID implementeres på alle tilskudsordninger, og der ikke bliver indført muligheder for identifikation af ansøgere uden personnummer, vil denne bestemmelse blive relevant for det ikke ubetydelige antal ansøgere om kunststøtte, blandt andet fra udlandet.

Der vil blive udformet en vejledning om ansøgning til Statens Kunstfond. Af vejledningen vil det fremgå, hvordan ansøgere, der ikke ser sig i stand til at søge digitalt, skal forholde sig.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 4.2.3 *Særlige forhold*.

Udover særlige forhold hos ansøgeren kan der også helt ekstraordinært forekomme situationer, hvor omstændighederne ved ansøgningen eller Statens Kunstfonds forhold gør, at der ikke kan ansøges digitalt. Der kan eksempelvis være tale om, at Statens Kunstfonds digitale selvbetjeningsystem ikke er indrettet til at håndtere en bestemt situation. Tilsvarende vil Statens Kunstfond eksempelvis kunne anvise ansøgeren en anden måde at ansøge på, hvis Statens Kunstfonds selvbetjeningsystem er ude af drift. Der vil i sådanne tilfælde være tale om, at der ud fra en samlet vurdering er klare økonomiske fordele ved at modtage ansøgningen ikke-digitalt.

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor under afsnit 4.2.4 *Ekstraordinære situationer*.

Statens Kunstfond vil efter lov om Statens Kunstfond være forpligtet til at stille en sikker digital selvbetjeningsløsning til rådighed for ansøgerne. Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 3.2 *Persondataskyttelse* og afsnit 4.2.6 *Infrastruktur og tekniske løsninger*.

Statens Kunstfond vil efter den foreslåede ændring fortsat frit kunne tilrettelægge proceduren i forbindelse med indgivelse af ansøgning om kunststøtte i de særlige tilfælde, som undtages fra kravet om digital ansøgning ved brug af den digitale selvbetjeningsløsning, herunder kræve at ansøgningen fremsættes mundtligt eller skriftligt, jf. § 2a, stk. 2.

Det forudsættes, at ansøgninger fra flere personer i fællesskab, for eksempel et orkester eller en forening skal foretages digitalt, hvis blot en af de deltagende personer er i stand til at ansøge digitalt.

Med stk. 4 foreslås det, at en digitalt indgivet ansøgning anses for at være modtaget, når den er tilgængelig for Statens Kunstfond, det vil sige på det tidspunkt, hvor Statens Kunstfond har adgang til at behandle eller læse ansøgningen. Der henvises til de generelle bemærkninger ovenfor i

afsnit 4.3 *Hvornår en meddelelse anses for at være kommet frem.*

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.4 *De konkrete områder omfattet af lovforslaget.*

Til § 16

(Kunststøtte – Statens Kunstråd)

Ved de foreslåede bestemmelser fastsættes, at ansøgning om kunststøtte skal ske digitalt ved brug af den digitale selvbetjeningsløsning, som Statens Kunstråd stiller til rådighed.

Digital ansøgning om kunststøtte gøres således obligatorisk for ansøgere. Det betyder, at en ansøgning, som ikke er indgivet ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning, som Statens Kunstråd stiller til rådighed, som udgangspunkt skal afvises af Statens Kunstråd. Foreligger der efter Statens Kunstråds vurdering særlige forhold, er ansøgeren imidlertid fritaget for kravet om ansøgning ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning.

Det foreslås, at kunststøtte, der ikke administreres af Statens Kunstråd, for eksempel biblioteksafgiften, er ikke omfattet af den obligatoriske digitale selvbetjening i den foreslåede § 11 a, stk. 1. Det foreslås videre, at støtte, som administreres i samme sekretariat, som støtten ydet af Statens Kunstråd, men som enten har andre tilskudsgivere, eller som ikke tildeles efter opfordrede ansøgninger, heller ikke er omfattet af § 11 a, stk. 1. Dette gælder for eksempel driftstilskud til museer, teatre og orkestre samt tilskud af tipsmidler til idræt, almennyttige formål og folkeoplysning.

Når der foreligger særlige forhold, der gør, at ansøgeren ikke kan eller ikke må forventes at kunne anvende den digitale selvbetjeningsløsning, skal Statens Kunstråd efter den foreslåede bestemmelse tilbyde ansøgeren, at ansøgningen kan indgives på anden måde.

Særlige forhold kan for eksempel foreligge, hvor der er tale om ansøgere med særlige handicap, såvel kognitiv som fysisk funktionsnedsættelse samt demens. Ligeledes for ansøgere, der mangler digitale kompetencer, visse socialt udsatte ansøgere, ansøgere med psykiske lidelser, ansøgere med sprogvanskeligheder mv., hvor hjælp eller medbetjening fra Statens Kunstråds side konkret vurderes ikke at være en egnet løsning. Der vil således kunne være tale om, at der foreligger særlige forhold for nogle af de nævnte ansøgere, der gør, at ansøgeren ikke kan ansøge om kunststøtte digitalt. Tilsvarende vil der også være ansøgere fra de nævnte grupper, der kan ansøge digitalt og derfor skal ansøge digitalt.

Den foreslåede bestemmelse i § 11 a, stk. 2 er blandt andet relevant for ansøgere, der ikke kan få elektroniske signaturer eller NemID, herunder særligt udenlandske ansøgere. Såfremt NemID implementeres på alle tilskudsordninger, og der ikke bliver indført muligheder for identifikation af ansøgere uden personnummer, vil denne bestemmelse blive relevant for det ikke ubetydelige antal ansøgere om kunststøtte, blandt andet fra udlandet.

Der vil blive udformet en vejledning om ansøgning til Statens Kunstråd. Af vejledningen vil det fremgå, hvordan ansøgere, der ikke ser sig i stand til at søge digitalt, skal forholde sig.

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.3 *Særlige forhold.*

Udover særlige forhold hos ansøgeren kan der også helt ekstraordinært forekomme situationer, hvor omstændighederne ved ansøgningen eller Statens Kunstråds forhold gør, at der ikke kan ansøges digitalt. Der kan eksempelvis være tale om, at Statens Kunstråds digitale selvbetjeningsystem ikke er indrettet til at håndtere en bestemt situation. Tilsvarende vil Statens Kunstråd eksempelvis kunne anvise ansøgeren en anden måde at ansøge på, hvis Statens Kunstråds selvbetjeningsystem er ude af drift. Der vil i sådanne tilfælde være tale om, at der ud fra en samlet vurdering er klare økonomiske fordele ved at modtage ansøgningen ikke-digitalt.

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.2.4 *Ekstraordinære situationer.*

Statens Kunstråd vil efter lov om Statens Kunstråd være forpligtet til at stille en sikker digital selvbetjeningsløsning til rådighed for ansøgerne. Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 3.2 *Persondatabeskyttelse* og afsnit 4.2.6 *Infrastruktur og tekniske løsninger.*

Statens Kunstråd vil efter den foreslåede ændring fortsat frit kunne tilrettelægge proceduren i forbindelse med indgivelse af ansøgning om kunststøtte i de særlige tilfælde, som undtages fra kravet om digital ansøgning ved brug af den digitale selvbetjeningsløsning, herunder kræve at ansøgningen fremsættes mundtligt eller skriftligt, jf. § 11 a, stk. 2.

Det forudsættes at ansøgninger fra flere personer i fællesskab, for eksempel et orkester eller en forening skal foretages digitalt hvis blot en af de deltagende personer er i stand til at ansøge digitalt.

Med stk. 4 foreslås det, at en digitalt indgivet ansøgning anses for at være modtaget, når den er tilgængelig for Statens Kunstråd, det vil sige på det tidspunkt, hvor Statens Kunstråd har adgang til at behandle eller læse ansøgningen. Der henvises til de generelle bemærkninger ovenfor i afsnit 4.3 *Hvornår en meddelelse anses for at være kommet frem.*

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.4 *De konkrete områder omfattet af lovforslaget.*

Til § 17

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. december 2013. De enkelte offentlige myndigheder er ansvarlig for at stille en selvbetjeningsløsning til rådighed for borgerne, så det sikres, at de udvalgte selvbetjeningsløsninger kan anvendes ved lovens ikrafttræden, således at selvbetjening bliver obligatorisk digital.

Loven finder anvendelse for ansøgninger, anmeldelser, anmodninger, meddelelser og erklæringer, som borgerne indgiver fra og med den 1. december 2013. Ansøgninger

mv., der er indgivet før lovens ikrafttrædelsestidspunkt, men som ikke er færdigbehandlet af myndigheden inden den 1. december 2013, er således ikke omfattet af kravet om obligatorisk digital selvbetjening.

Til § 18

(Privat straffeattest)

Med bestemmelsen gives der justitsministeren hjemmel til at fastsætte nærmere regler om overgang til obligatorisk digital selvbetjening for borgere for så vidt angår indhentelse af straffeattest til privat brug.

De regler, der udstedes med hjemmel i bestemmelsen, forudsættes i videst mulige omfang at blive udstedt og administreret i overensstemmelse med dette de principper, som er anført i dette lovforslags afsnit 4.

Hvis lovforslaget vedtages, agter Justitsministeriet med hjemmel i den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse at fastsætte nærmere regler om, at borgeren ved indgivelse af ansøgning om straffeattest til privat brug skal anvende den digitale procedure, som politiet anviser.

Det vil i reglerne blive fastsat, at politiet afviser ansøgninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening. Det vil imidlertid tillige blive fastsat, at politiet skal tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening, hvis politiet finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende den digitale selvbetjeningsløsning.

Det vil endvidere blive fastsat, at politiet ekstraordinært kan undlade at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis det ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare økonomiske fordele for politiet at behandle ansøgningen på anden vis end digitalt. Muligheden for ekstraordinært at undlade at afvise sager, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, skal imødekomme, at der kan være situationer, hvor det ud fra en samlet vurdering kan være mere økonomisk hensigtsmæssigt for politiet at behandle en ansøgning, selvom den ikke indgives ved digital selvbetjening. Der kan eksempelvis være tale om, at politiets digitale selvbetjeningsystem ikke er indrettet til at håndtere en bestemt situation. Tilsvarende vil politiet eksempelvis kunne anviser borgeren en anden måde at ansøge på, hvis deres selvbetjeningsystem er ude af drift.

Politiet vil efter persondataloven være forpligtet til at stille en sikker digital ansøgningsprocedure til rådighed for borgerne. Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 3.2 *Persondatabeskyttelse* og afsnit 4.2.6 *Infrastruktur og tekniske løsninger*.

Det fremtidige digitale selvbetjeningsystem til indgivelse af ansøgning om private straffeattester er en del af projektet Digitale Straffeattester. Projektet gør det muligt for en borger, der logger på via NemLogin, at rekvirere en privat straffeattest på sig selv enten via borger.dk eller politi.dk.

Straffeattesten sendes digitalt til borgeren via den fælles-offentlige løsning »Digital postkasse« eller som almindelige post via den fællesoffentlige fjernprints løsning.

Løsningen vedrørende private straffeattester til borgeren selv forventes idriftsat i sidste halvdel af 2. kvartal 2013.

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 4.4 *De konkrete områder omfattet af lovforslaget*.

Til § 19

Bestemmelsen i § 19 vedrører lovens territoriale anvendelsesområde. Det foreslås i stk. 1, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland.

I stk. 2 foreslås det, at § 9 om vielse, § 11 om faderskab og § 14 om pas ved kongelig anordning kan sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

I stk. 3 foreslås det, at § 1 om udrejse, flytning og navne- og adressebeskyttelse, § 9 om vielser, § 10 om navngivning og navneændring, § 11 om faderskab samt § 14 om pas ved kongelig anordning kan sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Lov om Det Centrale Personregister er delvist sat i kraft for Grønland ved kongelig anordning nr. 198 af 29. november 2006 om ikrafttræden for Grønland af lov om Det Centrale Personregister.

Det foreslås derfor i stk. 3, at den foreslåede § 19 ved kongelig anordning helt eller delvist kan sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Lov om ægteskabs indgåelse og opløsning er sat i kraft for Grønland, jf. anordning nr. 307 af 14. maj 1993 om ikrafttræden for Grønland af lov om ægteskabets indgåelse og opløsning med senere ændringer. Loven er også sat i kraft for Færøerne, jf. anordning nr. 37 af 22. januar 2002 om ikrafttræden for Færøerne af lov om ægteskabets indgåelse og opløsning.

Færøerne overtog den 1. januar 1992 navneområdet som særanliggende. Denne lov kan derfor ikke sættes i kraft for Færøerne. Lov om personnavne, lov nr. 193 af 29. april 1981 er sat i kraft for Grønland ved anordning nr. 549 af 21. august 1986 med enkelte ændringer. Navneloven kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland, men dette er endnu ikke sket.

På Færøerne findes reglerne om faderskab i lov om børns retsstilling, der er sat i kraft for Færøerne ved kongelig anordning nr. 367 af 29. november 1962. I Grønland findes reglerne om faderskab i lov nr. 197 af 16. juni 1962 om børns retsstilling i Grønland med senere ændringer. Børneloven kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne og Grønland, men dette er endnu ikke sket.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

Økonomi- og Indenrigsministeriet

§ 1

I lov om Det Centrale Personregister, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 5 af 9. januar 2013, foretages føl-
gende ændringer:

§ 12. Enhver, der flytter, har pligt til senest 5 dage efter flytningen at anmelde denne til tilflytningskommunen. Anmeldelse kan også omfatte de medlemmer af husstanden, der flytter med, således at disse fritages for selv at anmelde flytningen.

Stk. 2. Anmeldelserne skal indeholde oplysning om den flyttendes

- 1) personnummer,
- 2) fulde navn eller adresseringsnavn,
- 3) hidtidige adresse og bopælskommune,
- 4) fremtidige adresse og bopælskommune og
- 5) flyttedato.

Stk. 3. Flytning skal anmeldes ved anvendelse af den digitale anmeldelsesløsning, som tilflytningskommunen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Flytteanmeldelser, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af kommunalbestyrelsen, jf. dog 3. og 5. pkt. Hvis kommunalbestyrelsen finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende den digitale selvbetjeningsløsning, skal kommunalbestyrelsen tilbyde, at anmeldelsen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at flytteanmeldelser, der kan indgives på anden måde end ved digital anmeldelse, skal være skriftlige og afgives på en særlig blanket. Kommunalbestyrelsen kan helt ekstraordinært ud over de i 3. pkt. nævnte tilfælde undlade at afvise en anmeldelse, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare økonomiske fordele for kommunen ved at behandle anmeldelsen på anden vis end digitalt.

1. § 12, stk. 3, 5. pkt. affattes således:

»Kommunalbestyrelsen kan ud over de i 3. pkt. nævnte tilfælde undlade at afvise en anmeldelse, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for kommunen ved at modtage anmeldelsen på anden måde end digitalt, eller hvis det efter sagens karakter er hensigtsmæssigt at modtage anmeldelsen på anden måde end digitalt.«

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan nægte at modtage flytteanmeldelser tidligere end 4 uger før den angivne flyttedato. Hvis kommunalbestyrelsen har en formodning om, at den anmeldte flytning ikke er korrekt, kan den til brug for sin stillingtagen anvende reglerne i § 10, stk. 2 og 3.

Stk. 5. Den, der har anmeldt en flytning, har ret til at få en kvittering af kommunalbestyrelsen for anmeldelsen.

Stk. 6. Hvis en flytning, der er anmeldt til en kommunalbestyrelse, opgives, skal anmelderen straks orientere kommunalbestyrelsen herom. Når flytningen er registreret i CPR, kan denne, herunder datoen for flytningen, kun ændres, hvis det over for kommunalbestyrelsen dokumenteres, at de registrerede oplysninger er forkerte.

Stk. 7. En digital anmeldelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for kommunalbestyrelsen.«

§ 26. Anmeldelserne om fraflytning til udlandet skal indeholde oplysning om den flyttendes

- 1) personnummer,
- 2) fulde navn eller adresseringsnavn,
- 3) hidtidige adresse og bopælskommune,
- 4) flyttedato samt
- 5) eventuel fremtidig adresse eller bopælsland.

Stk. 2. Som fraflytningsdato for personer, som bliver registreret i et andet nordisk land, anvendes den dato, indflytningslandet registrerer som tilflytningsdato. I alle andre tilfælde registreres udrejse-datoen som fraflytningsdato. Dette gælder også for udenlandsophold, som efterfølgende viser sig at få en sådan længde, at den pågældende skal registreres som udrejst, jf. § 24, stk. 1.

Stk. 3. Under udenlandsopholdet har vedkommende ret, men ikke pligt, til i CPR at få registreret den til enhver tid aktuelle udenlandsadresse samt en eventuel kontaktadresse her i landet, hvortil offentlige myndigheder og private kan sende vedkommendes post.

Stk. 4. Personer, som er tildelt et personnummer efter § 3, stk. 1, nr. 2 eller 3, eller § 3, stk. 6, har ret, men ikke pligt til at få registreret en eventuel kontaktadresse her i landet eller i udlandet, hvortil

offentlige myndigheder og private kan sende vedkommendes post.

Stk. 5. § 12, stk. 3., 4. pkt., og stk. 4-6, og § 13, stk. 1, finder tillige anvendelse ved anmeldelse af fraflytning til udlandet.

§ 28. Enhver har ret til ved henvendelse til sin bopælskommune at få navne- og adressebeskyttelse, således at vedkommendes navn og adresse i CPR ikke må videregives til private, jf. dog § 34, § 38, stk. 4, § 42, stk. 3-5, § 43, stk. 1, og § 45. Beskyttelsen bortfalder efter et år, medmindre vedkommende ønsker et tidligere bortfald eller kommunalbestyrelsen finder, at helt særlige forhold berettiger til en beskyttelse for længere tid end ét år.

2. I § 26, *stk. 5*, ændres »§ 12, stk. 3, 4. pkt., og stk. 4-6« til: »§ 12, stk. 3-7«

3. I § 28 indsættes som *stk. 2-4*:

»*Stk. 2.* Anmodning om navne- og adressebeskyttelse skal indgives ved anvendelse af den digitale løsning, som bopælskommunen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Anmodninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af kommunalbestyrelsen, jf. dog 3. og 5. pkt. Hvis kommunalbestyrelsen finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal kommunalbestyrelsen tilbyde, at anmodningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at anmodninger, der kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening, skal være skriftlige og afgives på en særlig blanket. Kommunalbestyrelsen kan helt ekstraordinært ud over de i 3. pkt. nævnte tilfælde undlade at afvise en anmodning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for kommunen ved at modtage anmodningen på anden måde end digitalt.

Stk. 3. Anmodning om navne- og adressebeskyttelse i tilfælde, hvor der foreligger helt særlige forhold, der berettiger til en beskyttelse for længere tid end ét år, jf. stk. 1, er ikke omfattet af pligten til digital selvbetjening efter stk. 2.

Stk. 4. En digital anmodning om navne- og adressebeskyttelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for kommunalbestyrelsen.«

§ 2

I lov om lån til betaling af ejendomsskat, jf. lov-
bekendtgørelse nr. 1007 af 26. oktober 2009, som
ændret ved lov nr. 1547 af 21. december 2010,
foretages følgende ændring:

1. Efter § 1 indsættes:

»§ 1 a. Anmodning om lån til betaling af ejen-
domsskatter skal indgives til den kommune, hvor
ejendommen er beliggende, ved anvendelse af den
digitale løsning, som kommunen stiller til rådighed
(digital selvbetjening). Anmodninger, der ikke ind-
gives ved digital selvbetjening, afvises af kommu-
nalbestyrelsen, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Hvis kommunalbestyrelsen finder, at der
foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke
må forventes at kunne anvende digital selvbetje-
ning, skal kommunalbestyrelsen tilbyde, at anmod-
ningen kan indgives på anden måde end ved digital
selvbetjening efter stk. 1. Kommunalbestyrelsen
bestemmer, hvordan en anmodning omfattet af 1.
pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives
mundtligt eller skriftligt.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan helt ekstraordi-
nært ud over de i stk. 2, nævnte tilfælde undlade at
afvise en anmodning, der ikke er indgivet ved digi-
tal selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økono-
misk vurdering er klare fordele for kommunen ved
at modtage anmodningen på anden måde end digi-
talt.

Stk. 4. En digital anmodning anses for at være
kommet frem, når den er tilgængelig for kommu-
nalbestyrelsen.«

Ministeriet for Børn og Undervisning

§ 3

I dagtilbudsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 668 af
17. juni 2011, som ændret ved § 1 i lov nr. 275 af
5. april 2011 og § 2 i lov nr. 558 af 18. juni 2012
og § 1 i lov nr. 1230 af 18. december 2012, foreta-
ges følgende ændringer:

§ 43. Kommunalbestyrelsen skal give et

- 1) søskendetilskud til forældre med mere end et barn i dagtilbud, fritidshjem, SFO (skolefritidsordning) eller privat pasning med tilskud efter § 80,
- 2) økonomisk fripladstilskud under hensyn til forældrenes økonomiske forhold,
- 3) behandlingsmæssigt fripladstilskud, når et barn med betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne af behandlingsmæssige grunde har ophold i et dagtilbud,
- 4) socialpædagogisk fripladstilskud, når ophold i dagtilbud må anses som særlig påkrævet af sociale eller pædagogiske grunde og betalingsspørgsmålet vanskeliggør barnets optagelse eller forbliven i et dagtilbud, og
- 5) tilskud, når et barn med behov for sprogstimulering er optaget i et sprogstimuleringsstilbud i form af en plads i et dagtilbud 30 timer om ugen, jf. § 11, stk. 5.

Stk. 2. Når kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om at give et søskendetilskud, økonomisk fripladstilskud, behandlingsmæssigt fripladstilskud eller socialpædagogisk fripladstilskud efter § 43, stk. 1, nr. 1-4, til nedsættelse af forældrenes egenbetaling til en plads i en daginstitution, skal kommunalbestyrelsen tillige give de pågældende forældre med børn i daginstitutioner, hvor der er et sundt frokostmåltid efter § 16 a, stk. 1, et søskendetilskud, økonomisk fripladstilskud, behandlingsmæssigt fripladstilskud eller socialpædagogisk fripladstilskud til et sundt frokostmåltid efter § 16 a, stk. 1.

1. Efter § 43 indsættes før overskriften før § 44:

»§ **43 a.** Ansøgning om økonomisk fripladstilskud, jf. § 43, stk. 1, nr. 2, skal indgives til kommunalbestyrelsen ved anvendelse af den digitale løsning, som kommunen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Ansøgninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af kommunalbestyrelsen, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Hvis kommunalbestyrelsen finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal kommunalbestyrelsen tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 1. Kommunalbestyrelsen bestemmer, hvordan en ansøgning omfattes af 1.

§ 54. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte og offentliggøre retningslinjer for optagelse af børn i fritidshjem efter § 52, stk. 2-4. Forældre skal have mulighed for at tilkendegive ønsker om optagelse i konkrete fritidshjem.

Stk. 2. Selvejende og udliciterede fritidshjem med optagelseskompetence, jf. § 53, stk. 2, skal fastsætte og offentliggøre retningslinjer for optagelse af børn i fritidshjemmet.

Stk. 3. Private fritidshjem skal fastsætte og offentliggøre retningslinjer for optagelse af børn i fritidshjemmet.

Stk. 4. Private fritidshjem kan kun afvise at optage børn, hvis der ikke er plads i fritidshjemmet.

pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan helt ekstraordinært ud over de i stk. 2, nævnte tilfælde undlade at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for kommunen ved at modtage ansøgningen på anden måde end digitalt.

Stk. 4. En digital ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for kommunalbestyrelsen.«

2. Efter § 54 indsættes før overskriften før § 55:

»§ 54 a. Ansøgning om optagelse til en plads i fritidshjem efter § 52, stk. 2 og 3, skal indgives til kommunalbestyrelsen ved anvendelse af den digitale løsning, som kommunen stiller til rådighed (digital selvbetjening). I tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen har delegeret optagelseskompetencen til et selvejende eller udliciteret fritidshjem, jf. § 53, stk. 2, kan kommunalbestyrelsen efter aftale med fritidshjemmet beslutte, at ansøgning skal ske digitalt til det enkelte fritidshjem. Ansøgninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af kommunalbestyrelsen, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Hvis kommunalbestyrelsen finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal kommunalbestyrelsen tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital

selvbetjening efter stk. 1. Kommunalbestyrelsen bestemmer, hvordan en ansøgning omfattet af 1. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan helt ekstraordinært ud over de i stk. 2 nævnte tilfælde undlade at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for kommunen ved at modtage ansøgningen på anden måde end digitalt.

Stk. 4. En digital ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for kommunalbestyrelsen.«

§ 63. Kommunalbestyrelsen skal give et

- 1) søskendetilskud til forældre med mere end et barn i dagtilbud, fritidshjem, SFO (skolefritidsordning) eller privat pasning med tilskud efter § 80,
- 2) økonomisk fripladstilskud under hensyn til forældrenes økonomiske forhold,
- 3) behandlingsmæssigt fripladstilskud, når et barn med betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne af behandlingsmæssige grunde har ophold i et fritidshjem, eller
- 4) socialpædagogisk fripladstilskud, når ophold i fritidshjem må anses som særlig påkrævet af sociale eller pædagogiske grunde og betalingsspørgsmålet vanskeliggør barnets optagelse eller forbliven i et fritidshjem.

3. Efter § 63 indsættes før overskriften før § 64:

»§ **63 a.** Ansøgning om økonomisk fripladstilskud, jf. § 63, stk. 1, nr. 2, skal indgives til kommunalbestyrelsen ved anvendelse af den digitale løsning, som kommunen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Ansøgninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af kommunalbestyrelsen, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Hvis kommunalbestyrelsen finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal kommunalbestyrelsen tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 1. Kommunalbestyrelsen bestemmer, hvordan en ansøgning omfattet af 1.

pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan helt ekstraordinært ud over de i stk. 2 nævnte tilfælde undlade at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for kommunen ved at modtage ansøgningen på anden måde end digitalt.

Stk. 4. En digital ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for kommunalbestyrelsen.«

§ 4

I lov om folkeskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 998 af 16. august 2010, som senest ændret ved § 3 i lov nr. 558 af 18. juni 2012 og § 1 i lov nr. 212 af 4. marts 2013, foretages følgende ændringer:

§ 50. Udeladt.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen opkræver betaling af forældre til børn, der er optaget i en skolefritidsordning, jf. § 3, stk. 4. Vælger forældrene en folkeskole i en anden kommune end bopælskommunen med tilhørende skolefritidsordning i henhold til § 36, stk. 3 og 7, betaler forældrene til skolekommunen dennes takst for skolefritidsordningen, dog betales bopælskommunens takst, hvis denne er højest. Kommunalbestyrelsen yder søskendetilskud til familier med mere end et barn i skolefritidsordninger, daginstitutioner m.v. og hel eller delvis fripladstilskud under hensyn til forældrenes økonomiske forhold, eller hvor sociale, pædagogiske eller behandlingsmæssige forhold gør sig gældende. Reglerne fastsat i medfør af dagtilbudsloven om kommunens tilskud til brug for dag-, fritids- og klubtilbud og forældrenes egenbetaling finder anvendelse ved ydelse af søskendetilskud og ved ydelse af helt eller delvist fripladstilskud.

Stk. 3 -9. Udeladt.

1. Efter § 50 indsættes i *kapitel 8*:

»§ 50 a. Ansøgning om helt eller delvist økonomisk fripladstilskud, jf. § 50, stk. 2, skal indgives til kommunalbestyrelsen ved anvendelse af den digitale løsning, som kommunen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Ansøgninger, der ikke ind-

gives ved digital selvbetjening, afvises af kommunalbestyrelsen, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Hvis kommunalbestyrelsen finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal kommunalbestyrelsen tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 1. Kommunalbestyrelsen bestemmer, hvordan en ansøgning omfattet af 1. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan helt ekstraordinært ud over de i stk. 2 nævnte tilfælde undlade at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for kommunen ved at modtage ansøgningen på anden måde end digitalt.

Stk. 4. En digital ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for kommunalbestyrelsen.«

§ 51. ...

Stk. 2-5. ...

Stk. 6. Afgørelser om søskendetilskud og fripladstilskud i henhold til § 50, stk. 2, kan indbringes for det sociale nævn efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 7-9. ...

2. I § 51, stk. 6, indsættes efter »§ 50, stk. 2,«: »og § 50 a, stk. 1,«.

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

§ 5

I sundhedsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 913 a 13. juli 2010, som senest ændret ved lov nr. 62 af 29. januar 2013, foretages følgende ændringer:

§ 59. Personer, der er omfattet af sikringsgruppe 1, skal vælge alment praktiserende læge og meddele det til kommunen.

1. I § 59 indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»*Stk. 2.* Meddelelse om valg af alment praktiserende læge skal indgives ved anvendelse af den digitale løsning, som bopælskommunen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Meddelelser om valg af alment praktiserende læge, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af kommunalbestyrel-

sen, jf. dog 3. og 5. pkt. Hvis kommunalbestyrelsen finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal kommunalbestyrelsen tilbyde, at meddelelsen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening. Kommunalbestyrelsen bestemmer, hvordan en meddelelse omfattende af 3. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt. Kommunalbestyrelsen kan helt ekstraordinært ud over de i 3. pkt. nævnte tilfælde undlade at afvise en meddelelse om valg af alment praktiserende læge, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for kommunen ved at modtage meddelelsen på anden måde end digitalt.

Stk. 3. En digital meddelelse om valg af alment praktiserende læge anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for kommunalbestyrelsen.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 4 og 5.

Stk. 2. Personer mellem 15 og 18 år kan vælge alment praktiserende læge uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver eller værge.

Stk. 3. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om valg af alment praktiserende læge.

§ 160. Kommunalbestyrelsen yder begravelseshjælp. Begravelseshjælpens størrelse afhænger af afdødes og den efterlevende ægtefælles formue og formuerettigheder. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter nærmere regler for begravelseshjælpens udbetaling og beregning.

2. I § 160 indsættes som *stk. 2* og *3*:

»*Stk. 2.* Ansøgning om begravelseshjælp skal indgives ved anvendelse af den digitale løsning, som bopælskommunen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Ansøgninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af kommunalbestyrelsen, jf. dog 3. og 5. pkt. Hvis kommunalbestyrelsen finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal kommunalbestyrelsen tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening. Kommunalbestyrelsen bestemmer, hvordan en ansøgning omfattende af 3. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt. Kommunalbestyrelsen kan helt ekstraordinært ud over de i 3. pkt. nævnte tilfælde undlade at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for

kommunen ved at modtage ansøgningen på anden måde end digitalt.

Stk. 3. En digital ansøgning om begravelseshjælp anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for kommunalbestyrelsen.«

Miljøministeriet

§ 6

I lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 879 af 26. juni 2010, som ændret bl.a. ved § 6 i lov nr. 553 af 1. juni 2011 og senest ved lov nr. 446 af 23. maj 2012, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 17 indsættes:

»§ 17 a. Enhver, der konstaterer forekomst af rotter, er ansvarlig for, at dette straks anmeldes til kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. Anmeldelse af forekomst af rotter skal ske ved anvendelse af den digitale løsning, som kommunen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Anmeldelser, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af kommunalbestyrelsen, jf. dog 3. og 5. pkt. Hvis kommunalbestyrelsen finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal kommunalbestyrelsen tilbyde, at anmeldelsen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter 1. pkt. Kommunalbestyrelsen bestemmer, hvordan en anmeldelse omfattende af 3. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt. Kommunalbestyrelsen kan ud over de i 3. pkt. nævnte tilfælde undlade at afvise en anmeldelse, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for kommunen ved at modtage anmeldelsen på anden måde end digitalt, eller hvis det efter sagens karakter er hensigtsmæssigt at modtage anmeldelsen på anden måde end digitalt.

Stk. 3. En digital anmeldelse af forekomst af rotter anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for kommunalbestyrelsen.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter stk. 2 kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.«

»§ 110. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der overtræder § 15 b, stk. 2, § 19, stk. 1 eller stk. 2, § 20, § 21 b, § 22, § 23, § 27, stk. 1 eller stk. 2, § 28, stk. 4, § 43, § 45, stk. 3, § 50, stk. 1, § 50 a, stk. 1 eller 2, § 72 a eller § 89 c, «

2. I § 110, stk. 1, nr. 1, indsættes efter »§ 15 b, stk. 2,«: »§ 17 a, stk. 1,«.

Ministeriet for Ligestilling og Kirke

§ 7

I lov om begravelse og ligbrænding, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 665 af 16. juni 2010, foretages føl- gende ændring:

1. Efter § 5 indsættes:

»§ 5 a. Anmodning om foretagelse af begravelse eller ligbrænding skal ske ved anvendelse af den digitale løsning, som Ministeriet for Ligestilling og Kirke stiller til rådighed (digital selvbetjening). Anmodninger, der ikke indgives ved digital selvbetje- ning, afvises af begravelsesmyndigheden, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Hvis begravelsesmyndigheden finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbe- tjening, skal begravelsesmyndigheden tilbyde, at anmodningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 1. Begravelsesmyn- digheden bestemmer, hvordan en anmodning om- fattet af 1. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt.

Stk. 3. Begravelsesmyndigheden kan helt ekstra- ordinært ud over de i stk. 2 nævnte tilfælde undlade at afvise en anmodning, der ikke er indgivet ved di- gital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet øko- nomisk vurdering er klare fordele for begravelses- myndigheden ved at modtage anmodningen på an- den måde end digitalt.

Stk. 4. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for begravels- esmyndigheden.«

Social- og Integrationsministeriet

§ 8

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 810 af 19. juli 2012, som ændret ved § 12 i lov nr. 1380 af 23. december 2012 og § 1 i lov nr. 1400 af 23. december 2012, foretages følgende ændring:

§ 112. Kommunalbestyrelsen skal yde støtte til hjælpemidler til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når hjælpemidlet

- 1) i væsentlig grad kan afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne,
- 2) i væsentlig grad kan lette den daglige tilværelse i hjemmet eller
- 3) er nødvendigt for, at den pågældende kan udøve et erhverv.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at et hjælpemiddel skal leveres af bestemte leverandører. I forbindelse med kommunalbestyrelsens indgåelse af leverandøraftaler inddrages repræsentanter for brugerne ved udarbejdelse af kravspecifikationerne.

Stk. 3. Ansøgeren kan vælge leverandør af hjælpemidler, jf. dog stk. 4. Hvis kommunalbestyrelsen har indgået en leverandøraftale og ansøgeren ønsker at benytte en anden leverandør end den, som kommunalbestyrelsen har indgået leverandøraftale med, indkøber ansøgeren selv hjælpemidlet og får udgifterne hertil refunderet, dog højst med et beløb svarende til den pris, kommunen kunne have erhvervet hjælpemidlet til hos sin leverandør. Har kommunalbestyrelsen ikke indgået leverandøraftale, kan ansøgeren vælge leverandør, og støtten ydes efter regning, dog højst med et beløb svarende til prisen på det bedst egnede og billigste hjælpemiddel.

Stk. 4. Ansøgerens ret til at vælge leverandør af hjælpemidler efter stk. 3 gælder ikke, hvis kommunalbestyrelsen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det hjælpemiddel, som ansøgeren ønsker at anskaffe fra en anden leverandør.

Stk. 5. Når en ansøger, der er fyldt 18 år, vælger en anden leverandør end den, som kommunalbestyrelsen anviser, ydes et tilskud på indtil kr. 5.607 pr. høreapparat, hvis ansøgeren er henvist til høreapparatbehandling af en speciallæge i øre-, næse- og

halssygdomme. Tilskuddet omfatter høreprøve, høreapparat, tilpasning, service og garanti og er inkl. moms. Tilskuddet kan ikke udgøre mere end de faktiske udgifter og kan alene ydes til høreapparater, der udleveres fra en godkendt leverandør.

Stk. 6. Ministeren for sundhed og forebyggelse fastsætter i en bekendtgørelse regler om sikring af kvaliteten af ydelserne hos private høreapparatleverandører, herunder regler om godkendelse af private leverandører og opkrævning af betaling for omkostninger ved udstedelse og vedligeholdelse af godkendelse.

Stk. 7. Social- og integrationsministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte regler om

- 1) afgrænsningen af de hjælpemidler, hvortil der kan ydes støtte, og adgangen til genanskaffelse,
- 2) i hvilket omfang modtageren selv betaler en del af udgiften til anskaffelse, reparation og drift af et hjælpemiddel,
- 3) hvornår støtte til et hjælpemiddel kan ydes som udlån eller udleveres som naturalydelse,
- 4) hvorvidt der skal gælde særlige betingelser for støtte til visse hjælpemidler, herunder muligheden for udlevering af visse hjælpemidler fra en offentlig institution, og
- 5) hvorvidt visse hjælpemidler kan stilles til rådighed som led i et botilbud.

1. Efter § 112 indsættes før overskriften før § 113:

»§ 112 a. Ansøgning om støtte til hjælpemidler, jf. § 112, skal indgives til kommunalbestyrelsen ved anvendelse af den digitale løsning, som kommunalbestyrelsen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Ansøgninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af kommunalbestyrelsen, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Hvis der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal kommunalbestyrelsen tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 1. Kommunalbestyrelsen bestemmer, hvordan en ansøgning omfattet af 1. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan helt ekstraordinært ud over de i stk. 2 nævnte tilfælde undlade at

afvise en ansøgning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for kommunalbestyrelsen ved at modtage ansøgningen på anden måde end digitalt.

Stk. 4. En digital ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for kommunalbestyrelsen.«

§ 9

I lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1052 af 14. november 2012, foretages følgende ændring:

§ 58 c. Statsforvaltningen og social- og integrationsministeren kan til brug for behandlingen af sager om fastsættelse og ændring af et bidrag efter denne lov anmode en part om oplysninger om vedkommendes egne forhold. Hvis parten undlader at give statsforvaltningen eller social- og integrationsministeren de oplysninger, der er nævnt i 1. pkt., kan der træffes afgørelse på det foreliggende grundlag.

1. Efter § 58 c indsættes i *kapitel 5 a*:

»**§ 58 d.** Ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne, jf. § 12, skal indgives til den myndighed, som efter § 13, stk. 1, skal prøve ægteskabsbetingelserne, ved anvendelse af den digitale løsning, som myndigheden stiller til rådighed (digital selvbetjening). Ansøgninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af myndigheden, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Hvis der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal myndigheden tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 1. Myndigheden bestemmer, hvordan en ansøgning omfattet af 1. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt.

Stk. 3. Myndigheden kan helt ekstraordinært ud over de i stk. 2 nævnte tilfælde undlade at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurde-

ring er klare fordele for myndigheden ved at modtage ansøgningen på anden måde end digitalt.

Stk. 4. En digital ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for myndigheden.«

§ 10

I navneloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 392 af 1. maj 2012, foretages følgende ændring:

§ 16. Ansøgning om navngivning og navneændring indgives til personregisterføreren i sognet. I de sønderjyske landsdele indgives ansøgningen til personregisterføreren i kommunen.

Stk. 2. Personregisterføreren træffer afgørelse i sagen, jf. dog stk. 3 og 4. Skal afgørelse i sagen træffes af statsforvaltningen i medfør af de nævnte bestemmelser, videresender personregisterføreren ansøgningen til statsforvaltningen.

Stk. 3. Statsforvaltningen træffer afgørelse i sager om navneændring eller navngivning i medfør af følgende bestemmelser:

- 1) Efternavne efter § 4, stk. 1, nr. 7, § 6, § 7, stk. 1, nr. 2 og 3, samt ændringer i efternavne efter § 4, stk. 1, nr. 6,
- 2) mellemnavne efter § 11, stk. 1, nr. 2, hvis navnet tages i medfør af en af de i nr. 1 nævnte bestemmelser,
- 3) fornavne efter § 14, stk. 3, og
- 4) navne efter § 24.

Stk. 4. Social- og integrationsministeren kan efter forhandling med kirkeministeren fastsætte regler om, at afgørelsen i andre tilfælde end dem, der er nævnt i stk. 3, træffes af statsforvaltningen. Social- og integrationsministeren kan efter forhandling med kirkeministeren endvidere fastsætte regler om, at visse typer af afgørelser, som er omfattet af stk. 3, alligevel kan træffes af personregisterføreren.

1. Efter § 16 indsættes:

»**§ 16 a.** Ansøgning om navngivning og navneændring, jf. § 16, stk. 1, skal indgives til personregisterføreren ved anvendelse af den digitale løsning, som Ministeriet for Ligestilling og Kirke stil-

ler til rådighed (digital selvbetjening). Ansøgninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af personregisterføreren, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Hvis der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal personregisterføreren tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 1. Personregisterføreren bestemmer, hvordan en ansøgning omfattet af 1. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt.

Stk. 3. Personregisterføreren kan helt ekstraordinært ud over de i stk. 2 nævnte tilfælde undlade at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for personregisterføreren ved at modtage ansøgningen på anden måde end digitalt.

Stk. 4. En digital ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for personregisterføreren.«

§ 11

I børneloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1047 af 8. november 2012, foretages følgende ændring:

§ 33. Social- og integrationsministeren fastsætter regler om behandling af sager efter denne lov, herunder om fremgangsmåden ved anmeldelse og registrering af faderskab efter §§ 1-3, statsforvaltningernes behandling af faderskabssager, beregning af den periode, hvor moderen blev gravid, og gennemførelse af retsgenetiske undersøgelser.

Stk. 2. Social- og integrationsministeren udarbejder blanketter til brug for registrering af faderskab efter §§ 1-3 og for anerkendelse og afgivelse af erklæring efter §§ 14, 19 og 27. Social- og integrationsministeren kan bestemme, at underskrifter skal være bekræftet af en advokat eller to vitterlighedsvidner eller bekræftet på anden måde.

1. Efter § 33 indsættes:

»§ 33 a. Erklæring efter § 2, stk. 1, skal indgives til personregisterføreren ved anvendelse af den digitale løsning, som Ministeriet for Ligestilling og

Kirke stiller til rådighed (digital selvbetjening). Erklæringer, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af personregisterføreren, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Hvis der foreligger særlige forhold, der gør, at borgerne ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal personregisterføreren tilbyde, at erklæringen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 1. Personregisterføreren bestemmer, hvordan en erklæring omfattet af 1. pkt., skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt.

Stk. 3. Personregisterføreren kan helt ekstraordinært ud over de i stk. 2 nævnte tilfælde undlade at afvise en erklæring, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for personregisterføreren ved at modtage erklæringen på anden måde end digitalt.

Stk. 4. En digital erklæring anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for personregisterføreren.«

§ 742. Anmeldelser om strafbare forhold indgives til politiet.

Stk. 2. Politiet iværksætter efter anmeldelse eller af egen drift efterforskning, når der er rimelig formodning om, at et strafbart forhold, som forfølges af det offentlige, er begået.

Justitsministeriet

§ 12

I retsplejeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1008 af 24. oktober 2012, som ændret ved § 1 i lov nr. 1242 af 18. december 2012 og § 1 i lov nr. 1387 af 23. december 2012, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 742 indsættes:

»§ **742 a.** Anmeldelse efter § 742, stk. 1, der alene vedrører tyveri af cykler og brugstyveri af cykler, skal indgives til politiet ved anvendelse af den digitale løsning, som politiet stiller til rådighed (digital selvbetjening).

§ 749. Politiet afviser en indgivet anmeldelse, hvis der ikke findes grundlag for at indlede efterforskning.

Stk. 2. Er der ikke grundlag for at fortsætte en påbegyndt efterforskning, kan beslutningen om at indstille efterforskningen træffes af politiet, såfremt der ikke har været rejst sigtelse. Er sigtelse rejst, finder bestemmelserne i § 721 og § 722 anvendelse.

Stk. 3. Afvises anmeldelsen, eller indstilles efterforskningen, underrettes den forurettede eller, hvis den forurettede er afgået ved døden, den forurettedes nære pårørende. Det samme gælder andre, der må antages at have en rimelig interesse heri. Afgørelsen kan påklages til den overordnede anklagemyndighed efter reglerne i kapitel 10.

2. Efter § 749 indsættes i *kapitel 67*:

»§ 749 a. Anmeldelse af tyveri af cykler og brugstyveri af cykler, der ikke indgives ved digital selvbetjening som foreskrevet i § 742 a, afvises af politiet, jf. dog stk. 2 og 3. § 749, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Hvis politiet finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal politiet tilbyde, at anmeldelsen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening.

Stk. 3. Politiet kan ud over de i stk. 2 nævnte tilfælde undlade at afvise en anmeldelse, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for politiet ved at modtage anmeldelsen på anden måde end digitalt, eller hvis det efter sagens karakter er hensigtsmæssigt at modtage anmeldelsen på anden måde end digitalt.«

§ 13

I færdselsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1055 af 9. november 2012, som senest ændret ved lov nr. 1389 af 23. december 2012, foretages følgende ændring:

§ 56 a. Justitsministeren kan henlægge opgaver i forbindelse med ansøgning om kørekort til kommunalbestyrelserne.

Stk. 2. Justitsministeren kan fastsætte nærmere bestemmelser om omfanget af de opgaver, som i medfør af stk. 1 kan henlægges til kommunalbestyrelserne.

§ 57. Justitsministeren kan tillade, at kørekort til langsomtkørende invalidekøretøj udstedes til en person, der er fyldt 15 år.

Stk. 2. Justitsministeren kan fastsætte yderligere betingelser for erhvervelse af kørekort til motorkøretøj, der benyttes erhvervsmæssigt til befordring af personer og til visse motorcykler. Justitsministeren kan endvidere fastsætte særlige bestemmelser om erhvervelse af kørekort til motorkøretøj, der benyttes til buskørsel, godstransport, transport af farligt gods eller til kørsel med personer eller gods i international trafik.

1. Efter § 56 a indsættes:

»**§ 56 b.** Justitsministeren kan fastsætte regler om, at ansøgning om kørekort skal indgives ved anvendelse af den digitale løsning, som kommunen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Tilsvarende gælder for materiale, der skal vedlægges en ansøgning om kørekort.«

§ 14

I lov om pas til danske statsborgere, jf. lovbeholdning nr. 900 af 8. september 2008, som ændret ved § 1 i lov nr. 613 af 14. juni 2011, foretages følgende ændring:

§ 1. Udeladt.

Stk. 2. Udeladt.

Stk. 3. Justitsministeren kan henlægge opgaver i forbindelse med ansøgning om pas til kommunalbestyrelserne.

Stk. 4. Justitsministeren kan fastsætte de nærmere bestemmelser om omfanget af de opgaver, som i medfør af stk. 3 kan henlægges til kommunalbestyrelserne.

Stk. 5. Justitsministeren kan fastsætte regler om adgangen til at påklage afgørelser, der er truffet af kommunalbestyrelsen i henhold til bemyndigelse efter stk. 3, samt afgørelser, der er truffet af politiet i henhold til § 2, stk. 1, og regler udstedt i medfør af § 1, stk. 2, herunder at afgørelserne ikke skal kunne indbringes for ministeren.

1. Efter § 1 indsættes:

»§ 1 a. Justitsministeren kan fastsætte regler om, at ansøgning om pas skal indgives ved anvendelse af den digitale løsning, som pasmyndigheden anvender (digital selvbetjening). Tilsvarende gælder for materiale, herunder foto, der skal vedlægges en ansøgning om pas.«

Kulturministeriet

§ 15

I lov om Statens Kunstfond, jf. lovbekendtgørelse nr. 78 af 14. januar 2011, foretages følgende ændring:

§ 2. Fondens midler anvendes til følgende formål:

- 1) Ydelser til kunstnere inden for de af § 1, stk. 2, omfattede kunstarter.
- 2) Indkøb af bildende kunst, kunsthåndværk og kunstnerisk formgivne arbejder.
- 3) Afholdelse af udgifter til billedkunst i det offentlige rum i og omkring statens bygninger og anlæg samt ydelse af tilskud til billedkunst i det offentlige rum i og omkring kommunale bygninger eller andre for offentligheden eller videre kredse tilgængelige bygninger og anlæg.
- 4) Andre foranstaltninger, der er egnede til at opfylde fondens formål.
- 5) Støtte til efterladte efter kunstnere inden for de af § 1, stk. 2, omfattede kunstarter.

1. Efter § 2 indsættes:

»§ 2 a. Ansøgning om tilskud fra Statens Kunstfond skal indgives ved anvendelse af den digitale løsning, som Statens Kunstfond stiller til rådighed (digital selvbetjening). Ansøgninger, der ikke ind-

gives ved digital selvbetjening, afvises af Statens Kunstfond, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Hvis Statens Kunstfond finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal Statens Kunstfond tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 1. Statens Kunstfond bestemmer, hvordan en ansøgning omfattet af 1. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt.

Stk. 3. Statens Kunstfond kan helt ekstraordinært ud over de i stk. 2, 1. pkt., nævnte tilfælde undlade at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for Statens Kunstfond ved at modtage ansøgningen på anden måde end digitalt.

Stk. 4. En digital ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for Statens Kunstfond.«

§ 16

I lov om Statens Kunstråd, jf. lovbekendtgørelse nr. 79 af 14. januar 2011, foretages følgende ændring:

§ 11. Statens Kunstråd udarbejder efter sin tiltrædelse en handlingsplan for beskikkelsesperioden. Handlingsplanen skal godkendes af kulturministeren. Forud for hvert finansår justeres handlingsplanen, såfremt Statens Kunstråd eller kulturministeren finder, at der er behov herfor.

Stk. 2. Statens Kunstråd aflægger årligt beretning og regnskab for rådets virksomhed.

Stk. 3. (ophævet).

1. Efter § 11 indsættes i *kapitel 4*:

»§ 11 a. Ansøgning om tilskud fra Statens Kunstråd skal indgives ved anvendelse af den digitale løsning, som Statens Kunstråd stiller til rådighed (digital selvbetjening). Ansøgninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af Statens Kunstråd, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Hvis Statens Kunstråd finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må

forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal Statens Kunstråd tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 1. Statens Kunstråd bestemmer, hvordan en ansøgning omfattet af 1. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt.

Stk. 3. Statens Kunstråd kan helt ekstraordinært ud over de i stk. 2, 1. pkt., nævnte tilfælde undlade at afvise en ansøgning, der ikke indgives ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for Statens Kunstråd ved at modtage ansøgningen på anden måde end digitalt.

Stk. 4. En digital ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for Statens Kunstråd.«

§ 17

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. december 2013.

Stk. 2. Loven finder alene anvendelse for ansøgninger, anmeldelser, anmodninger, meddelelser og erklæringer, der indgives efter lovens ikrafttræden.

§ 18

Justitsministeren kan fastsætte regler om, at ansøgning om straffeattest til privat brug skal indgives ved anvendelse af den digitale løsning, som politiet stiller til rådighed (digital selvbetjening).

§ 19

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 2. § 9, § 11 og § 14 kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

Stk. 3. § 1, § 9, § 10, § 11 og § 14 kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.